77. číslo
ISSN 1802-4327

www.milujte.se

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

Příběh k zamyšlení

Jednomu manažerovi během služební cesty na poslední chvíli zrušili ubytování v motorestu. Zkusil tedy zaklepat na vrata nedalekého kláštera. Otec opat ho velkoryse přijal, a dokonce mu nabídl, že ho provede klášterem. Muž si vše se zájmem prohlížel. Překvapila ho skromnost, s jakou byl klášter zařízen. S údivem se zeptal:
„Proč tu nemáte téměř žádný nábytek?“
Otec opat mu odpověděl otázkou:
„A proč vy, když jste k nám dnes večer přišel, nemáte s sebou žádný nábytek?“
Muže to překvapilo: „No, protože jsem na cestě…“
Otec opat se usmál: „Ale vždyť my také jsme zde na světě *jen na cestě*!“

I ve svém domě a ve své vlasti je křesťan poutníkem.

Augustin z Hippa, Sermo 111,4 ze 4. až 5. stol.

Snímky z putování k místům spojeným se sv. Orosií (Dobroslavou) – více o ní a o každoročních poutích v Pyrenejích viz článek na str. 22–25.

Obsah:

sedmdesáté sedmé číslo

3 Ježíš jako „dobrá navigace“
5 Ježíš přeškrtne tvé mínusy na plusy
6 Od satanismu k růženci (sv. Bartolo Longo)
10 Jak se modlit Pompejskou novénu?
14 Co vede k otročení zlému?
19 O čistotě duše (sv. Jan Maria Vianney)
22 Putování za svatou Dobroslavou do Španělska
26 Na přímluvu svatých se dějí zcela mimořádné věci!
27 Byla jsem z toho nešťastná…
28 Plánovali jsme velkou rodinu, ale…
29 Slib v sanitce
30 Schovejte si je na Vánoce!
31 Speciál: Koledy
35 Tatínek nemluvil, ale zpíval
36 Otazníky kolem Ježíšova dětství
38 Herodes – krutovládce i na smrtelné posteli
39 Neměl co dát
41 Otazníky kolem událostí po Ježíšově vzkříšení
44 Seznam svědků zmrtvýchvstání
46 Kostel za 500 000 po třech letech už v Indii stojí!
48 Vylaď si úmysl
49 Z Měsíce uviděl nově Zemi i sebe
50 Vše začíná v myšlenkách
51 Objednávkový kupon A.M.I.M.S.
53 Večerní zpytování svědomí
54 Jáhenství – jedna z cest pro malé farnosti
59 Služba jáhnů
60 Jak jsme ve farnosti zaváděli AI
61 Díky AI…
62 Společenství čistých srdcí
63 SČS „v kostce“

Milovaní čtenáři!

„Naše rodina…“ řekl mi jeden člověk. Dovolil jsem si ho přerušit: „Ale ty přece zatím nemáš rodinu, ale družstvo…“ Byl dost zaskočený a v první chvíli nechápal, co tím chci říct. Tak jsem se mu to pokusil vysvětlit: „Rodina je přece manžel, manželka a děti. Fakt je, že děti už máte…, ale ty nejsi manžel, manželku také nemáš. Když jste druh a družka, tak jste vlastně *družstevníci* a máte družstvo.“ A hned jsem se ho zeptal: „Netoužíte po něčem, co by bylo víc?“ I to je jeden ze smyslů knihy, kterou dostáváte s tímto číslem časopisu jako dárek: ukázat krásu Božího záměru s manželstvím jak těm, kteří v něm už žijí, tak i všem ostatním.

První část knihy se věnuje přípravě na manželství. Děvčatům – a začínám s tím už od druhé třídy – říkávám, aby se modlily za svého budoucího manžela, a dodávám: „Manžel vymodlený, to je něco jiného než manžel ulovený!“ Nejen pro ty, kteří ještě svého budoucího manžela vůbec neznají (ale Pán Bůh už o něm ví!), platí: „Vždy se modli za manžela, rodina pak bude skvělá!“ Další část knihy se pak týká již těch, kteří v manželství žijí. Takže kniha je prakticky skoro pro každého! Můžete ji použít i jako dárek.

Více výtisků knihy ***60 rad pro šťastné manželství***, která je určena i pro další šíření, si můžete objednat jen za příspěvek na tisk (15 Kč + obyčejné poštovné) pomocí kuponu na str. 52 nebo na adrese **redakce@milujte.se**. Zdarma je kompletní text knihy on-line k dispozici na **www.fatym.com** a **www.amims.net**, kde je také možné objednávat i knihu v tištěné podobě. Děkujeme za vaši podporu, díky které může časopis i s přílohami vycházet. Pán Bůh zaplať!

V Kristu P. Marek Dunda

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 25 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na *redakce@milujte.se* nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!
Časopis pro novou evangelizaci
77/2026, XX. ročník, vydáno 5. listopadu 2026

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zasílání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasílaným darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslané dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejněné texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na http://creativecommons.org/licenses.

Foto na titulní straně: 3x Člověk a víra, Josef Novotný ©; archiv Společnosti svaté Dobroslavy

Ježíš jako „dobrá navigace“

Pán Ježíš používá přirovnání: je „Dobrý pastýř“. Ovce, ovčinec, pastýř… – to jsou věci, se kterými se většina z nás už běžně nesetkává. K čemu by se dnes možná Pán Ježíš přirovnal? Třeba by řekl: Já jsem „dobrá navigace“, nebo osobněji: Já jsem „dobrý navigátor“.

V autech máme navigace, které na nás mluví krásným hlasem: „Za 200 metrů odbočte doprava. Nyní odbočte doprava.“ Když neposlechneme a jedeme rovně, nebo dokonce odbočíme na přesně opačnou stranu, navigace se neurazí, nezačne nám nadávat, nemá ironické poznámky. Neřekne: „No výborně, zase jste to zvoral!“ A už vůbec na nás nezačne křičet: „Kam to jedeš, ty hlupáku!“ Nebo ještě něco horšího… Jen klidně řekne: „Přepočítávám trasu.“ A pak nabídne novou, která také vede k cíli, když z té původní jsme zabloudili.

A v tom přirovnání k dobré navigaci je kus obrazu Dobrého pastýře. Když se ztratíme, bloudíme, Pán Ježíš nestojí na kraji silnice s rukama v bok a nevyčítá: „Já jsem ti to říkal.“ I po sebevětším sjetí z cesty říká: „Obraťte se.“ Jinými slovy: trasa k cíli pro tebe i nadále existuje. Návrat je možný. A dokonce pro nás dokáže další trasu ▷

Vizualizace: Ondřej Křička by AI (CC BY 2.0)

Ježíš jako „Dobrý pastýř“ v Janově evangeliu

„Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vyvede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci.
Jan 10,1–6

„Já jsem pastýř dobrý! Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, (jak) vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk – a vlk je uchvacuje a rozhání – vždyť (kdo) je najatý za mzdu, tomu na ovcích nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje (ovce) a moje (ovce) znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádce, jen jeden pastýř.“
Jan 10,11–16

Foto: Unsplash, Julia Taubitz (CC0)

Dokáže trasu dopočítat tak, že i ten zcela špatně projetý úsek je její součástí…

dopočítat tak, že i ten zcela špatně projetý úsek naší životní cesty je její součástí – i ten se může stát částí cesty, která nakonec vede k cíli.

Dobrá navigace ti nikdy neřekne: „A teď už jsi úplně v háji! Máš smůlu!“ Také Pán Ježíš ti to nikdy neřekne.

Přirovnal by se tedy dnes Pán Ježíš k dobré navigaci?

Možná by přece jen i dnes zůstal u toho „Dobrého pastýře“. To přirovnání v sobě nese ještě něco: na rozdíl od dobré navigace, Dobrý pastýř tě má opravdu rád!

P. Pavel Zahradníček

Pán Ježíš říká: „Já jsem cesta, pravda a život!“ (srov. Jan 14,6)

Ježíš jako „Dobrý pastýř“ v Lukášově evangeliu

Přicházeli k němu sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.‘ Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují.“
Lk 15,1–7

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve[1)]

Božská vůle

Božská vůle je nekonečná.[De fide]

Bůh miluje sám sebe nutně, mimobožské věci svobodně.[De fide]

Bůh je všemohoucí.[De fide]

Bůh je pánem nebe i země.[De fide]

Bůh je nekonečně spravedlivý.[De fide]

Bůh je nekonečně milosrdný.[De fide]

Božské poznání neboli vědění

Boží poznání je nekonečné.[De fide]

Bůh poznává všechno skutečné v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.[De fide]

Bůh poznává vše pouze možné.[De fide]

Bůh předvídá s neomylnou jistotou také budoucí svobodná jednání rozumných tvorů.[De fide]

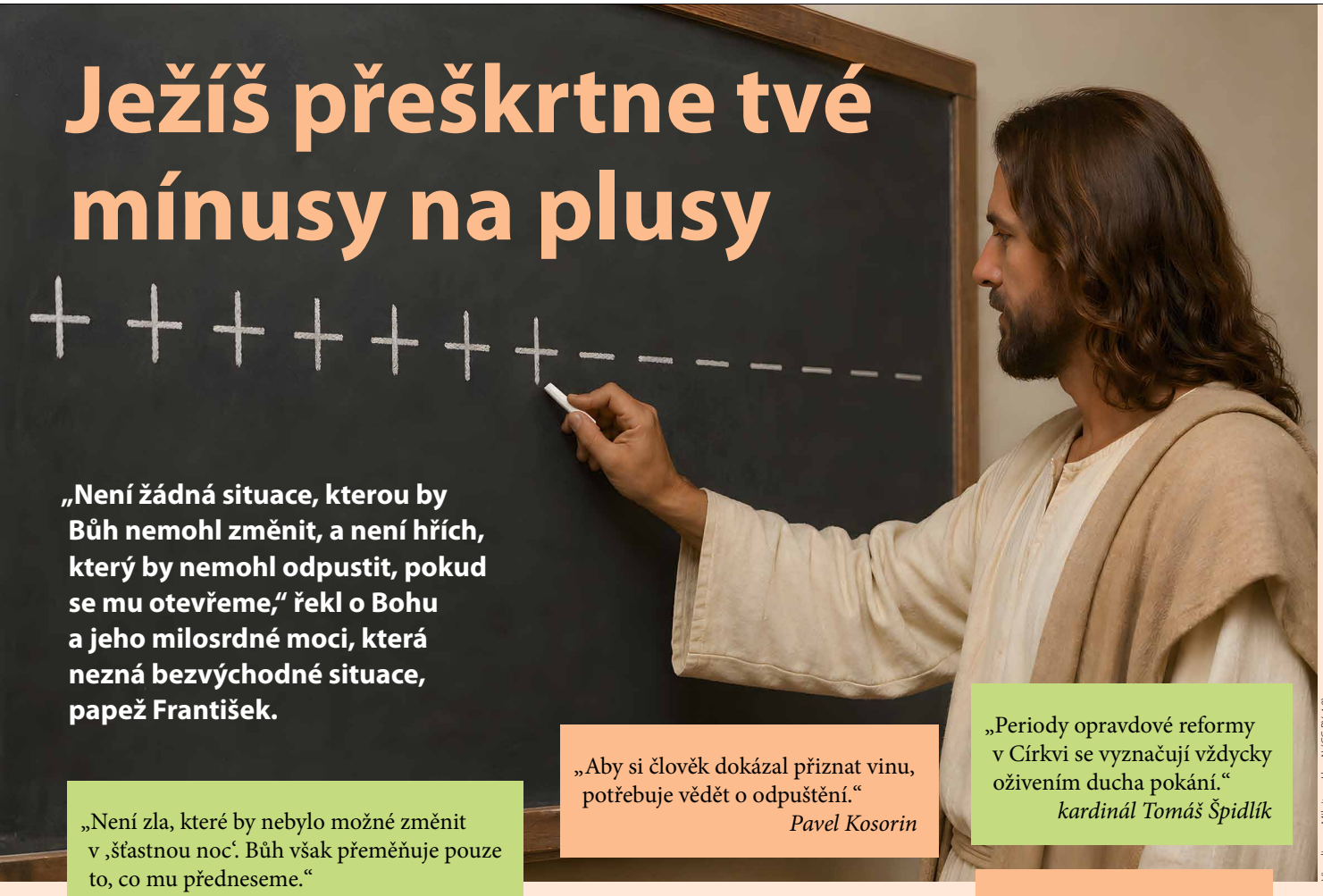
Bůh předvídá s neomylnou jistotou také podmíněná budoucí svobodná jednání rozumných tvorů.[Sent. comm.]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

[1)] Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: ***De fide*** – pravda víry; ***Sent. cert.*** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; ***Sent. comm.*** – všeobecně rozšířené mínění teologů; ***Sent. fidei prox.*** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry; ***Sent. pia*** – zbožný názor; ***Sent. probabilis*** – názor považovaný teology za pravděpodobný, ale nikoliv jistý.

Ježíš přeškrtne tvé mínusy na plusy

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

„Není žádná situace, kterou by Bůh nemohl změnit, a není hřích, který by nemohl odpustit, pokud se mu otevřeme," řekl o Bohu a jeho milosrdné moci, která nezná bezvýchodné situace, papež František.

„Aby si člověk dokázal přiznat vinu, potřebuje vědět o odpuštění."
Pavel Kosorin

„Periody opravdové reformy v Církvi se vyznačují vždycky oživením ducha pokání."
kardinál Tomáš Špidlík

„Není zla, které by nebylo možné změnit v ‚šťastnou noc'. Bůh však přeměňuje pouze to, co mu předneseme."
Wilfrid Stinissen

Začni dělat pokání, to ti věčnost zachrání.
z „hesel k zapamatování" na www.fatym.com

„Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?"
sv. Pavel (Řím 8,31)

„Kdo neumí odpouštět, boří most, který sám bude muset přejít, neboť každý člověk potřebuje odpuštění."
A. P. Herbert

„Těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému."
sv. Pavel (Řím 8,28)

Pokání otvírá cestu. Dává oprávněnou naději a smysl života i tomu, kdo by si jinak mohl právem nad svým životem zoufat.

P. Marek Dunda, P. Josef Doubrava, O.Praem. (z knihy „Mozaika duchovní moudrosti", A.M.I.M.S, Vranov nad Dyjí, 2014; on-line zdarma na www.fatym.com, objednávka tištěné knihy viz upoutávka na této straně a kupon na str. 52; A5, 96 stran, příspěvek na tisk 20 Kč)

P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda
Mozaika duchovní moudrosti

Většinou musíme přečíst celou knihu, než nás něco zaujme, avšak tato kniha je již výběrem toho, co zaujalo. Tato kniha je taková „dárková kniha", které si můžete pořídit desítky výtisků jen za pouhý příspěvek na tisk – a udělat radost každému, komu ji dáte. Je to dárek, který zároveň přinese i užitek, a to věřícím i nevěřícím.
Knihu P. Josefa Doubravy a P. Marka Dundy ***Mozaika duchovní moudrosti*** je možné objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč + poštovné pomocí kuponu na straně 52 nebo na **www.amims.net**.
Kompletní kniha on-line je k přečtení i ke stažení zdarma na **www.fatym.com** a **www.amims.net**.

Od satanismu k růženci

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Když se mluví o svatých, mnoho lidí si představí někoho, kdo byl „hodný už od dětství“ a nikdy neudělal nic špatného. Jenže příběh svatého Bartola Longa, kterého papež Lev XIV. prohlásil za svatého, je úplně jiný! Je to příběh člověka, který klesl velmi hluboko. Tak hluboko, že si myslel, že pro něho už není cesta zpět. A přesto se zasloužil o vznik jednoho z největších poutních míst Itálie a mnozí lidé díky němu znovu objevili sílu modlitby růžence.

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Byla to doba politických převratů, revolucí a také útoků proti Církvi.

Talentovaný kluk

Bartolo se narodil roku 1841 v Latianu v jižní Itálii nedaleko města Pompeje v katolické rodině. Jeho rodiče se mu snažili zajistit dobré vychování, a proto už v šesti letech poslali chlapce do piaristické koleje. Po jedenácti letech studia získal Bartolo učitelský diplom. Mladík si však učitelskou kariéru a práci s dětmi neuměl představit, raději snil o kariéře právníka, a tak nastoupil na univerzitu do Lecca a později do Neapole.

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Foto: Unsplash, Rob Griffin (CC0)

Na pozadí snímek sopky Vesuv při erupci 26. dubna 1872 – asi půl roku předtím, než do Pompejí přišel Bartolo Longo. Nahoře jeho fotografie ve věku 22 let.
Vpravo: detail nástěnné malby z pompejských trosek s pohanskou náboženskou tematikou.

Nebezpečná hra

Itálie ve 2. polovině 19. století procházela mnoha dramatickými změnami. Byla to doba politických převratů, revolucí a také útoků proti Církvi. Zejména na univerzitě se koncentrovaly antiklerikální nálady. Profesoři bouřlivě řečnili proti Církvi, vysmívali se svátostem, papeži, kněžím… Vír neapolského života mladíka rychle vtáhl. Brzy se Bartolo dostal mezi lidi, kteří experimentovali s okultismem a spiritismem. Bylo to módní a bylo to tak zajímavé – na rozdíl od katolické víry, která Bartolovi a jeho přátelům připadala jako archaický přežitek pro slabomyslné.

Bartolo se dostal mezi lidi, kteří experimentovali s okultismem a spiritismem. Bylo to módní a bylo to tak zajímavé…

Bartolo byl pozván mezi členy tajné organizace, která vyznávala pohanství, démonické kulty a satanismus.

Foto: Wikimedia Commons, Carole Raddato (CC BY-SA 2.0)

Zasvěcení

Během seancí byli vyvoláváni duchové zemřelých. Bartolo byl fascinován. Ozývaly se hlasy, které předávaly vzkazy ze záhrobí. Mladý právník stále důkladněji zkoumal tajemství spiritismu a brzy začal sám vést tato setkání. S velkým nasazením pronikal stále hlouběji do ezoteriky a bylo jen otázkou času, kdy bude přizván k něčemu většímu…

A skutečně – jednoho dne byl Bartolo pozván mezi členy tajné organizace, která vyznávala pohanství, démonické kulty a satanismus. Bartolo byl postupně uváděn do jejich učení a po určité průpravě se měl stát satanistickým „knězem".

V temné místnosti stál před postavou v černé kápi. Také ostatní měli škrabošky a dlouhé černé pláště. Bartolo hlasitě vyznal svou víru v Lucifera. Černý „biskup" položil ruce na jeho hlavu a odříkával magické formule. Pak Bartolo složil slavnostní přísahu: od této chvíle se stává Luciferovým knězem a je ochoten mu sloužit až do smrti.

Prázdnota

Zpočátku mu připadalo, že objevil tajemství smyslu života. Jenže temnota ho začala pohlcovat. Přicházela úzkost. Přestal spát. Nemohl jíst. Trápily ho deprese. Byl nervózní, vyčerpaný a plný strachu. Je div, že v tomto stavu dokázal studovat (právnická studia úspěšně zakončil v roce 1864).

Přátelé si začali všímat, že se mění. Byl vyhublý, sinalá tvář prozrazovala vnitřní napětí. ▷

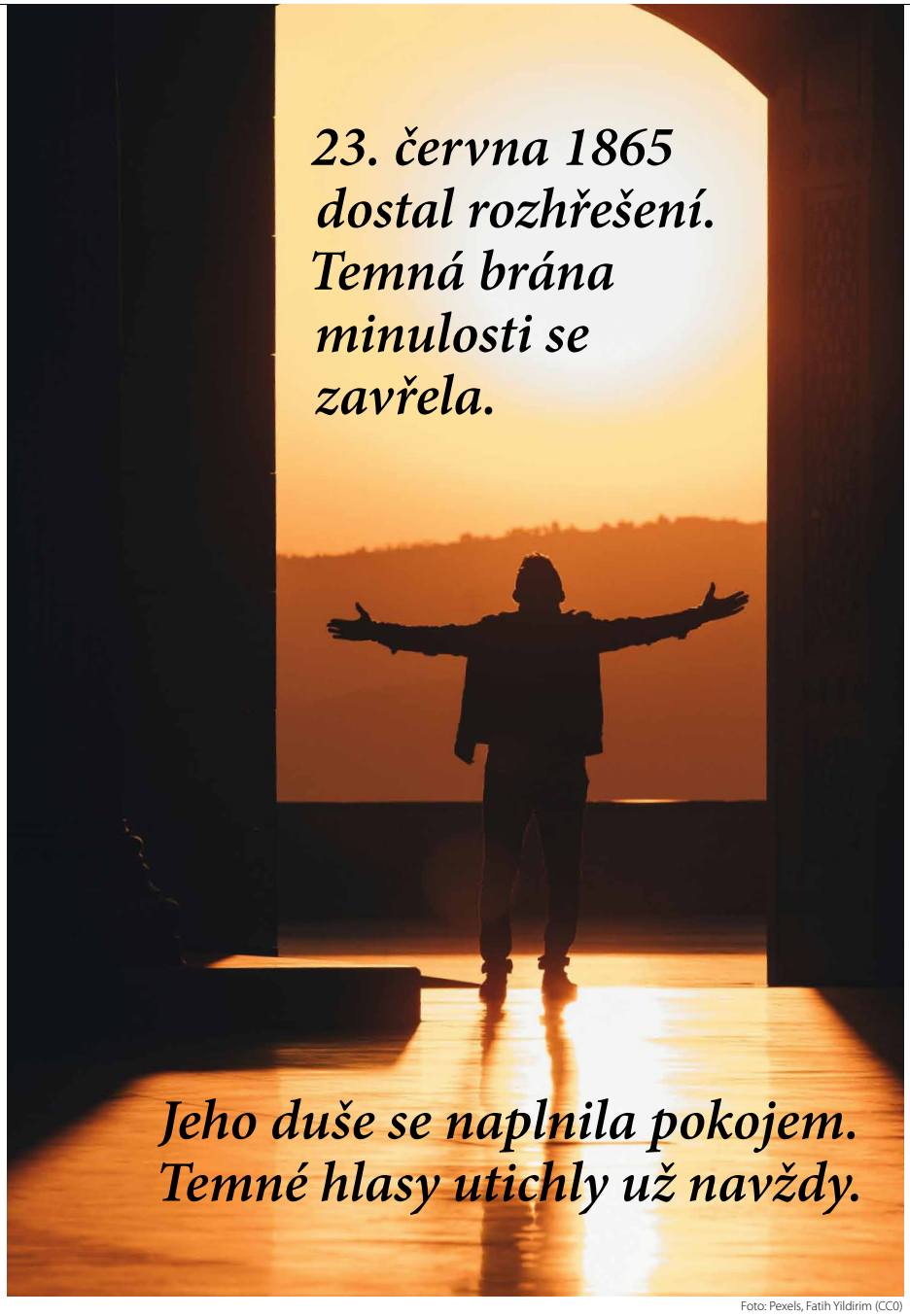

Foto: Pexels, Fatih Yildirim (CC0)

Mučily ho ďábelské vize. Zdálo se mu, že se kolem něj rojí stíny. „Jsi náš," slyšel ve své hlavě.

Poprvé ho napadlo: Co když jsem udělal strašnou chybu?

Setkání, které změnilo všechno

V té době měl Bartolo stále ještě několik přátel, kteří se za něj nepřestali modlit.

Jeden z nich, když viděl, v jakém je stavu, mu důrazně řekl: „Poslyš, okamžitě s tím přestaň, nebo skončíš v blázinci!"

Bartolo se jen nervózně pousmál.

„Bartolo," naléhal znovu přítel, „slib mi, že navštívíš co nejdřív otce Alberta Radenta, zpovídá každé ráno v dominikánském kostele."

Bartolo dlouho váhal, ale nakonec se za zmíněným dominikánem vypravil. Ostatně už opravdu nevěděl kudy kam... Svatá zpověď trvala dlouho, celé dny. Spletité nitky hříchu nebylo možné přetnout jedním úderem. Nakonec 23. června 1865 dostal rozhřešení. Temná brána minulosti se zavřela.

Nový život

Bartolo opustil své bývalé známé i temné noční rituály. Začal pracovat jako právník. Navštěvoval modlitební skupiny a společně se modlili růženec, účastnil se katechezí, pravidelně přistupoval k přijímání eucharistie a účastnil se mše svaté.

V roce 1871 začal bydlet v přízemí domu hraběnky Marianny de Fusco, zbožné vdovy s dorůstajícími dětmi. Hraběnka se mladému právníkovi brzy svěřila s finančními problémy. Měla sice úrodné pozemky okolo Pompejí, ale výběr nájmu vázl. Bartolo se nabídl, že situaci vyřeší, a vydal se na cestu, aby doručil nové nájemní smlouvy a vymohl od rolníků dluhy.

(Pozn. redakce: Později roku 1885, aby předešli šířícím se pomluvám, uzavřeli spolu sňatek, nadále se však rozhodli žít spolu jako bratr a sestra.)

Zapomenuté Pompeje

Dnes zná Pompeje skoro každý. Starověké město pohřbené po výbuchu Vesuvu navštěvují turisté z celého světa. V Bartolově době se sice už vědělo o zasypaném starověkém městě, které lákalo první archeology, ale jinak byla oblast kolem Pompejí chudá a zanedbaná. Lidé žili v bídě. Armáda území zřídkakdy kontrolovala, jedinou ochranou před zločineckými bandami tu byla vlastní puška.

Kostel byl v dezolátním stavu – jako by to byl symbol úrovně náboženského života místních lidí. Lidé neznali přikázání ani katechismus, dokonce ani základní modlitby. Zato věřili ve své vlastní pseudonáboženství – směs pověr a lidových tradic.

Zbraň z korálků

Bartolo byl tímto stavem upřímně zděšen. Co bych mohl pro tyto prosťáčky udělat? Dát Bibli negramotným? Nutit dospělé k modlitbě? Takový úkol přesahoval jeho síly.

Zničehonic se znovu ozvaly ony děsivé hlasy v jeho hlavě: „O co se to snažíš? Ty jim chceš kázat? Ty je chceš učit modlitbě? Zapomněl jsi? Ale já ne! Tvé zasvěcení do mých služeb je platné navěky."

Bartolo cítil v srdci zoufalství. Rozběhl se do pustiny.

Ale před hlasem nebylo úniku. „Nejsi hoden sloužit Bohu, už jsi složil přísahu mně, Luciferovi! Pro tebe není žádná naděje!" opakoval hlas.

Uprostřed temnoty mu najednou vysvitla slova, která mu často opakoval otec Albert – příslib, který dala Panna Maria sv. Dominikovi: Kdo šíří modlitbu růžence, bude spasen.

Bartolo se zastavil. Ještě mám naději, mohu být spasen. V srdci se mu znovu rozhořel plamen víry. Zdvihl ruce k nebi a zvolal: „Nejsvětější Panno, neodejdu z tohoto kraje, dokud tu nezavládne růženec."

Jeho duše se naplnila pokojem. Temné hlasy utichly už navždy.

Nesnadné začátky

Slíbil šířit modlitbu růžence – ale jak? Většina místních neznala ani základní modlitby a ani nejevili velkou touhu mu

Ruiny antického města Pompeje, v pozadí vulkán Vesuv

Foto: Pexels, Alberto Capparelli (CC0)

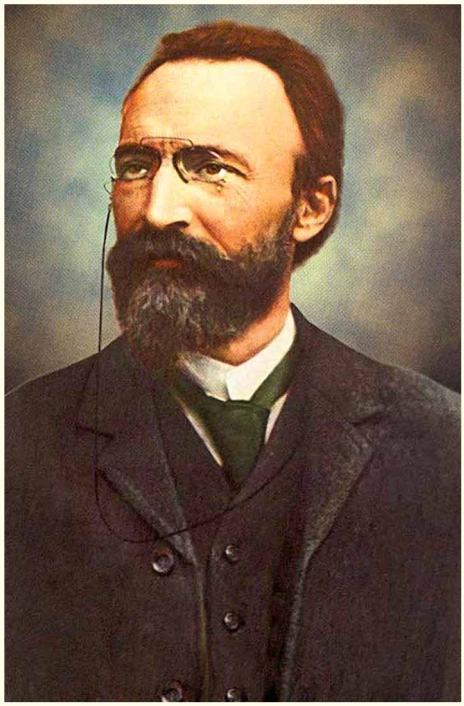
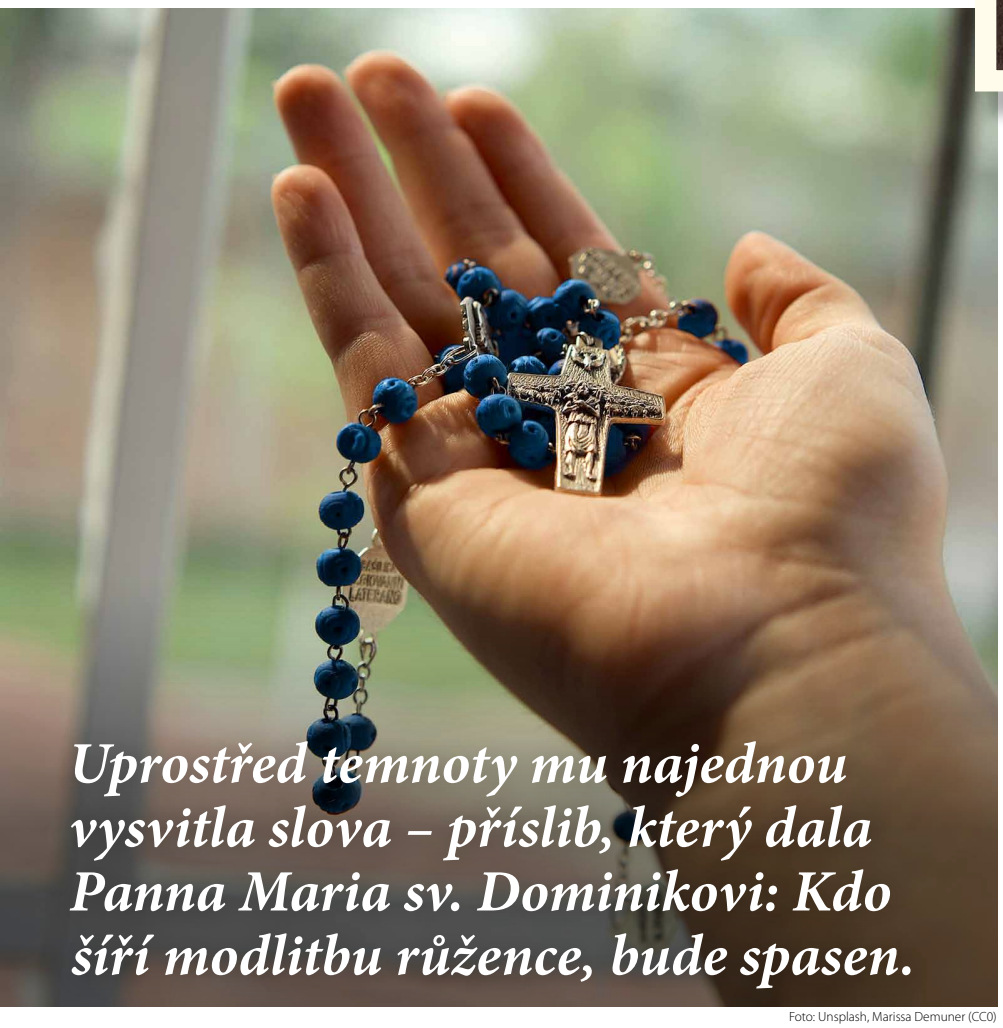

Foto: queenoftheholyrosaryofthepompeii

Kolorovaná fotografie sv. Bartola Longa

Uprostřed temnoty mu najednou vysvitla slova – příslib, který dala Panna Maria sv. Dominikovi: Kdo šíří modlitbu růžence, bude spasen.

Foto: Unsplash, Marissa Demuner (CC0)

naslouchat. Viděli v něm cizince, navíc zastupoval majitelku půdy. Vůbec se s ním nechtěli bavit…

Až jeden přítel mu poradil: „Uspořádej slavnost s hudbou, atrakcemi, tombolou. Tam určitě všichni přijdou, a navíc – budeš je mít na své straně.“ Bartolovi se to líbilo a rozhodl se v říjnu 1873 uskutečnit slavnost Panny Marie Růžencové. Celý rok přemýšlel a sháněl medailky Panny Marie a růžence jako dárky pro příchozí.

Jenže – slavnost skončila fiaskem! Kazatel kázal příliš vzletně, takže mu sedláci nerozuměli, a po mši svaté přišel velký liják, který celou sešlost rozehnal.

Bartolo se zastavil. Ještě mám naději, mohu být spasen.

Bartolo se ale s vytrvalostí sobě vlastní nevzdal. Rozhodl se, že slavnost za rok, tedy v roce 1874, zopakuje. Tentokrát se akce vydařila. Pak následovaly ještě desetidenní misie, kterých se obyvatelé aktivně účastnili, a večer se společně modlili růženec na prostranství před kostelem. Domů si pak odnášeli obrázky Panny Marie Růžencové. Během misií se také začalo formovat růžencové bratrstvo…

A po 30 letech jeho růžencové bratrstvo čítalo na 5 milionů členů!

Kapka ke kapce

Pomalu a nenápadně přibývalo lidí ochotných modlit se růženec a stejně tak nenápadně, ale vytrvale přibývalo poutníků k Panně Marii do malého kostelíka.

Když přijel na návštěvu biskup z Noly, Bartolo využil příležitost a osmělil se požádat o zhotovení nového a většího oltáře.

Biskup lakonicky podotkl: „Pane Longo, tady není třeba nový oltář, ale nový kostel.“ A měl pravdu. Kostelík byl v tak špatném stavu, že hrozilo jeho zřícení.

„Kdybyste našli dobrodince, kteří by každý měsíc přispívali pár drobných, časem bychom jistě nasbírali ▷

potřebnou sumu," dodal biskup. Longovi to znělo to jako špatný vtip.

Biskup mu však poradil, aby sbírku rozložil na delší dobu a nevybíral velké částky, ale naopak malé, jen jeden sold měsíčně (za to nebyl ani celý chléb, spíš jen malý kousek na drobnou svačinu) – většina lidí si takový dar totiž může dovolit, zatímco velká částka by je mohla odradit už předem.

I když to vypadalo nemožně, Bartolo se rozhodl aspoň to zkusit a obešel pompejské rodiny. Rychle získal tři sta dobrodinců, z nichž každý dával po jednom soldu. Bylo to dost, i málo – hodně duší, ale jen 15 lir měsíčně. Musel obejít i vzdálenější vesnice a městečka, a pak začal vybírat v Neapoli.

Ve shromažďování prostředků prokázal velkou vynalézavost. V květnu, kdy májové pobožnosti v Neapoli přilákaly do kostelů zástupy věřících, Bartolo poprosil kněze, aby se ve svých kázáních zmínili o pompejském díle. Sám pak před kostely trpělivě rozdával letáčky s prosbou o podporu.

Zázraky

V únoru 1876 došlo na přímluvu Panny Marie Růžencové k zázračnému uzdravení Clorindy Lucarelli z epilepsie. Taková zpráva se rychle šířila. O dva měsíce později se udál další zázrak, podobný tomu předchozímu.

Pak následovaly další a další.

Uzdravení z břišního tyfu.

Žena v posledním stádiu tuberkulózy.

Příslib, který dala Panna Maria světu, zněl: Kdokoli touží získat milosti, ať vykoná na mou počest tři prosebné novény…

Foto: Pexels, Gowtham Agm (CC0)

Jak se modlit Pompejskou novénu?

Pompejská novéna trvá celkově 54 dní. Každý den se modlíme tři části růžence (radostný, bolestný, slavný), modlitba růžence světla je volitelná (v době vzniku Pompejské novény ještě růženec světla neexistoval, zavedl ho až papež sv. Jan Pavel II.). Prvních 27 dní se po jednotlivých částech modlíme prosebnou modlitbu, poté dalších 27 dní děkovnou modlitbu.

1. Nejprve začneme znamením kříže.
2. Poté uvedeme úmysl a řekneme: ***„Tento růženec se modlím na tvoji počest, Královno posvátného růžence."***
3. Nyní se pomodlíme počáteční modlitby růžence (***Věřím v Boha***, ***Otče náš***, 3x ***Zdrávas***, ***Sláva Otci***) – odříkáme je jen jednou, na začátku novény daného dne.
4. Potom se modlíme patnáct desátků tajemství růžence (o struktuře modlitby růžence více v infoboxu na str. 11). Není nutné modlit se je všechny najednou, lze si je rozdělit například tak, že ráno se pomodlíme radostná tajemství, v poledne bolestná a večer slavná.
5. Na zakončení každé části růžence se modlíme krátkou modlitbu (prosebnou nebo děkovnou), které jsou uvedeny níže.
6. Na úplném konci se ještě pomodlíme ***Pod ochranu tvou***, a třikrát s důvěrou a vírou vyslovíme: ***„Královno posvátného růžence, oroduj za nás!"***

Modlitba na závěr prosebné části, kterou se modlíme prvních 27 dnů novény.

„Vzpomeň si, milosrdná Panno Maria, Královno posvátného růžence z Pompejí, že nikdy jsme neslyšeli, že by byl opuštěn někdo z těch, kteří tě uctívají a skrze růženec tě prosí o pomoc. Matko věčného slova, nepohrdej mými

Pán Bůh žehnal a díky zvěstem o zázracích, které se začaly dít na přímluvu Panny Marie, začal růst zájem o stavbu kostela v Pompejích.

Bartolo organizoval sbírky, psal dopisy, prosil o pomoc a doslova bojoval o každou cihlu nového kostela. Stavba rostla, a přestože se neustále potýkala ▷

Bazilika Panny Marie Růžencové v Pompejích, kterou sv. Bartolo Longo začal stavět na radu biskupa z Noly. Kolem ní brzy vyrostlo nové město Pompeje.

Foto: Wikimedia Commons, Tango7174 (CC BY-SA 3.0)

slovy, ale milostivě mě vyslechni a vyslyš mou růžencovou modlitbu pro zalíbení, jaké nacházíš ve svém chrámu v Pompejích. Amen."

Modlitba na závěr děkovné části, kterou se modlíme dalších 27 dnů novény.

„Co ti mohu dát, Královno plná lásky? Svěřuji ti celý svůj život. Dokud mi síly stačí, budu šířit tvoji chválu, Panno posvátného růžence z Pompejí, protože jsem prosil o tvou pomoc a obdržel jsem Boží milost. Všude budu svědčit o milosrdenství, kterého se mi od tebe dostalo. Podle svých sil budu šířit růžencovou pobožnost a všem vyprávět o tvé dobrotě, kterou mi projevuješ, aby k tobě přišli i nehodní hříšníci, tak jako já. Kdyby celý svět věděl, jak dobrá jsi a jaké slitování máš s trpícími, všechna stvoření by utíkala k tobě. Amen."

Více o Pompejské novéně a modlitbě růžence najdete v *Milujte se!* č. 59 (on-line zdarma k dispozici v archivu všech dosud vydaných čísel na **www.milujte.se**).

… nikdy jsme neslyšeli, že by byl opuštěn někdo z těch, kteří tě uctívají a skrze růženec tě prosí o pomoc.

Struktura modlitby růžence

Úvod:
• Znamení kříže • *Věřím v Boha* • *Otče náš* • 3x *Zdrávas Maria* (po jménu *Ježíš* postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. *v kterého věříme*, 2. *v kterého doufáme*, 3. *kterého nade všechno milujeme*) • *Sláva Otci*

Pět desátků:
• *Otče náš* • 10x *Zdrávas Maria* (po jménu *Ježíš* se přidávají růžencová tajemství) • *Sláva Otci*

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):
1. *kterého jsi z Ducha Svatého počala*
2. *s kterým jsi Alžbětu navštívila*
3. *kterého jsi v Betlémě porodila*
4. *kterého jsi v chrámě obětovala*
5. *kterého jsi v chrámě nalezla*

II. Tajemství světla (čtvrtek):
1. *který byl pokřtěn v Jordánu*
2. *který zjevil v Káně svou božskou moc*
3. *který hlásal Boží království a vyzýval k pokání*
4. *který na hoře Proměnění zjevil svou slávu*
5. *který ustanovil Eucharistii*

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):
1. *který se pro nás krví potil*
2. *který byl pro nás bičován*
3. *který byl pro nás trním korunován*
4. *který pro nás nesl těžký kříž*
5. *který byl pro nás ukřižován*

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):
1. *který z mrtvých vstal*
2. *který na nebe vstoupil*
3. *který Ducha Svatého seslal*
4. *který tě, Panno, do nebe vzal*
5. *který tě v nebi korunoval*

Po každém desátku:
Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:
• *Zdrávas Královno* • *Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.* • *Modleme se: Bože, tvůj jednorozený Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

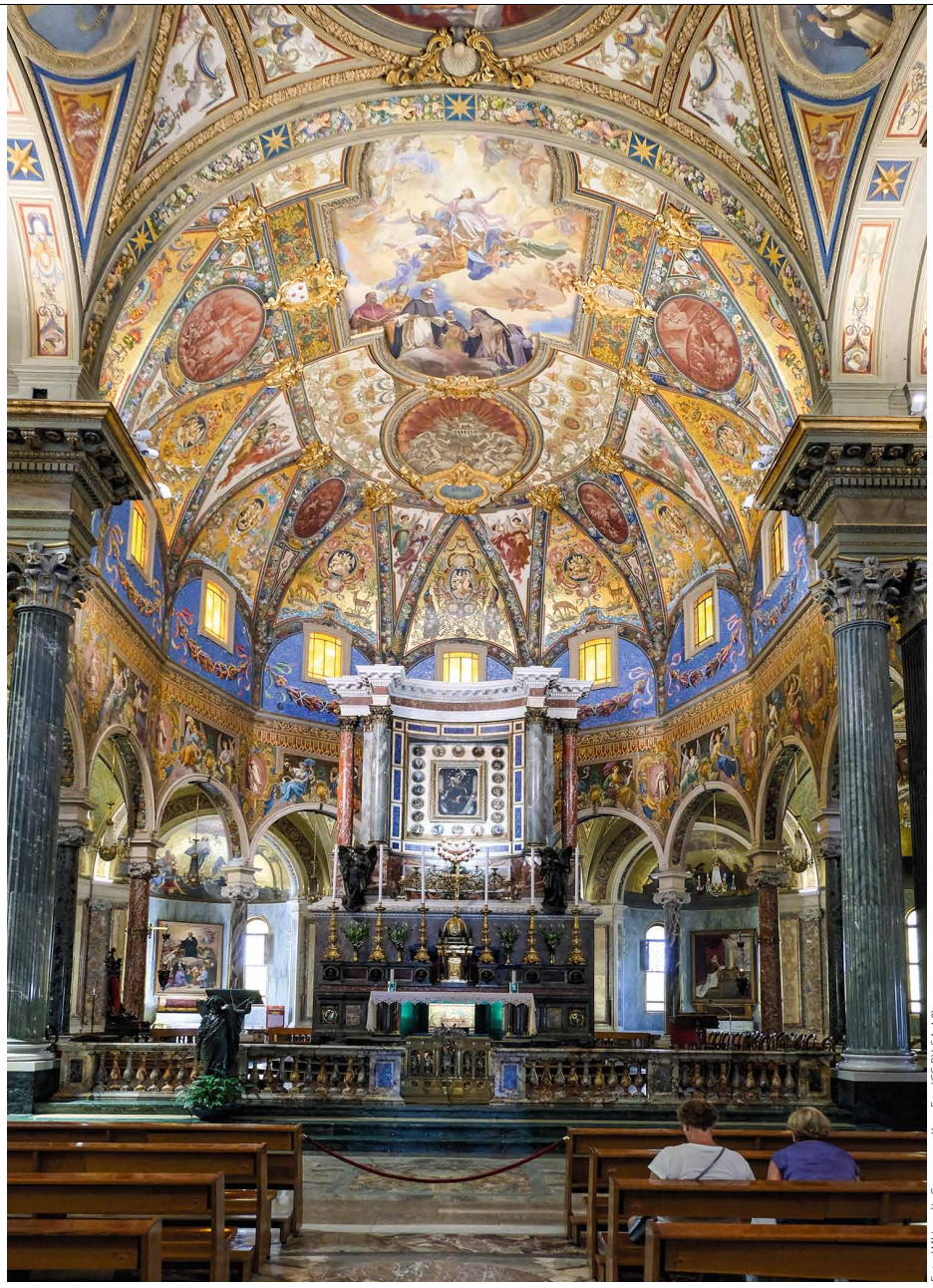

Foto: Wikimedia Commons, Kasa Fue (CC BY-SA 4.0)

Interiér pompejské mariánské svatyně s obrazem Panny Marie Růžencové

s nedostatkem finančních prostředků, v roce 1882 se podařilo postavit kupoli.

V říjnu 1883 byly dokončeny vnější práce, roku 1886 pak oltář a konečně 8. 5. 1891 byl kostel posvěcen. Slavnosti se účastnilo 15 tisíc věřících. (Pozn. redakce: V letech 1934–1939 byl kostel rozšířen do dnešní velikosti.)

Kromě mnoha dalších textů tiskl i modlitbu tzv. Pompejské novény.

Nejen kostel

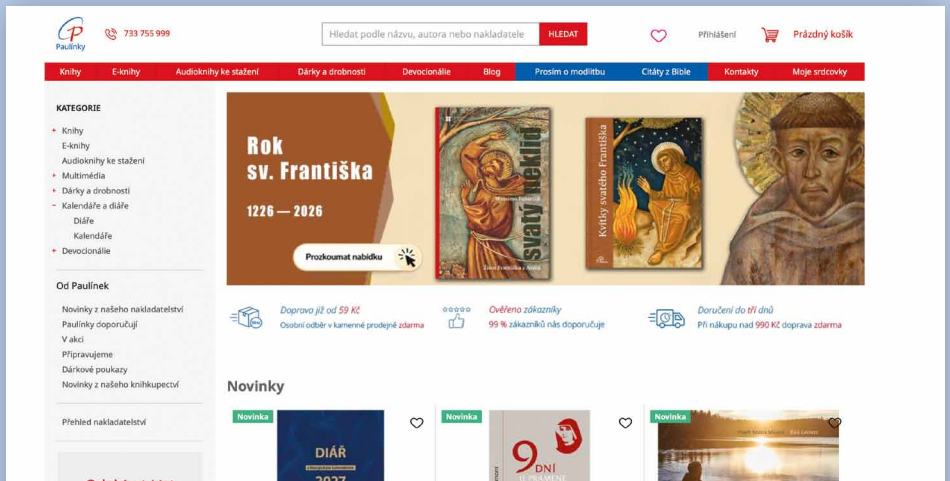
Bartolo ale nechtěl stavět jen budovy. Viděl kolem sebe sirotky, děti vězňů a chudé rodiny. Začal organizovat katecheze pro děti. Z výuky náboženství se časem stala večerní škola čtení a psaní. Na první hodinu přišlo jen 6 chlapců. Přestože už bylo chladno, děti dorazily jen v chatrném oblečení. Bylo jasné, že tu nejde pouze o nedostatky ve vzdělání – málokdo z nich ten den měl teplé jídlo. Bartolo spěchal domů pro sladké pečené fíky. Pochoutka tak zapůsobila, že dětí přicházelo víc a víc, brzy jich bylo přes 200. Některé dokonce přicházely i s rodiči. Bylo tedy třeba zřídit také školu pro dospělé.

Časem přibyla školka. Chyběl už jen sirotčinec – a tak roku 1887 přijal prvních pět sirotků. V průběhu následujících pěti let dosáhl jejich počet stovky.

Tiskárna

Bartolo chtěl vydávat brožurky s modlitbami a také časopis, kde by pravidelně informoval o dění v Pompejích a okolí a věnoval také prostor růženci a podstatě této modlitby. Zároveň potřeboval zaměstnat vyrůstající mládež, aby byla schopna uživit sebe i své rodiny. Zakoupil tedy potřebné stroje a založil vlastní tiskárnu a knihařskou dílnu. Mladíci se učili tiskařskému řemeslu a měli tak šanci na lepší budoucnost.

Nakladatelství Paulínky www.paulinky.cz

- **Knihy**
- **Multimédia** – audioknihy ke stažení, DVD, mobilní aplikace, CD, e-knihy
- **Devocionálie** – hostie a mešní víno, křestní roušky, medailky a klíčenky, svíčky, ikony a obrázky na dřevě, kříže, růžence
- **Další produkty** – vánoční zboží, hry, plakáty a obrázky, přání, dárkové předměty, kalendáře a diáře, pohledy, záložky

Pompejská novéna

Kromě mnoha dalších textů tiskl i modlitbu tzv. Pompejské novény. K ní ho inspirovalo zjevení Panny Marie v roce 1884 (jde o soukromé zjevení těžce nemocné Fortunatině Agrelli). Příslib, který dala Panna Maria světu prostřednictvím nemocné dívky, zněl: Kdokoli touží získat milosti, ať vykoná na mou počest tři prosebné novény, při nichž se pomodlí patnáct tajemství růžence, a poté tři děkovné novény (novéna – od latinské číslovky „novem“, tj. 9 – je modlitba trvající 9 dní – pozn. redakce). Bartolo připojil k novéně krátkou prosebnou a děkovnou modlitbu, a když obdržel církevní schválení, započal hromadný tisk modlitebních knížek.

Dnes je tato modlitba – Pompejská novéna – rozšířena do celého světa (viz infobox na str. 10).

Poslední Zdrávas 5. října 1926

Pětaosmdesátiletý Bartolo ležel již několik dní v horečce s oboustranným zápalem plic. Ráno sloužil kněz mši svatou v pokoji sousedícím s Bartolovým. U jeho lůžka neustále bdělo několik řeholnic, které se tiše modlily růženec. Bartolo třímal v ruce zrnka růžence a v duchu se modlil s ostatními. Zbýval poslední Zdrávas. Bartolo pootevřel oči a velmi tiše pronesl slova: „… i v hodině smrti naší. Amen.“

Zemřel 5. října 1926.

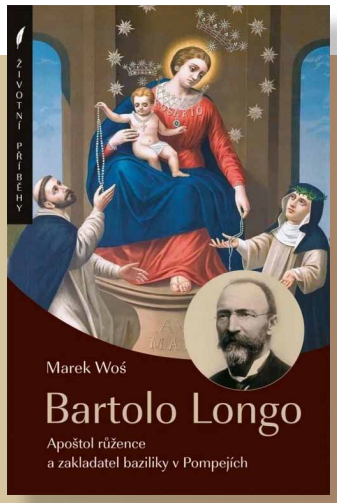
Apoštol růžence

Není důležité, jak člověk začne, ale jak skončí. Bartolo téměř 50 let věnoval šíření růžence, tak jak kdysi slíbil, a Bůh jeho slib velkoryse přijal.

Dne 26. 10. 1980 ho papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslaveného a nazval ho „apoštolem růžence“. Papež Lev XIV. ho 19. 10. 2025 svatořečil.

Připravila Lenka Ripperová (podle knihy Marka Woše „Bartolo Longo. Apoštol růžence a zakladatel baziliky v Pompejích“, Paulínky, 2025; knihu můžete objednat na www.paulinky.cz – viz upoutávka na této dvoustraně) ■

Není důležité, jak člověk začne, ale jak skončí.

Kniha o životě a duchovním díle sv. Bartola Longa, apoštola růžence a zakladatele baziliky v Pompejích, vyšla v nakladatelství Paulínky. Autorem je Marek Woś. Můžete si ji objednat na webu nakladatelství – viz upoutávka na **www.paulinky.cz** na protější straně.

www.paulinky.cz

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: Mario Tomasset/Vatican Media

Papež Lev XIV. se modlí u hrobu sv. Bartola Longa v Pompejích 8. 5. 2026

Papež Lev XIV. ho 19. 10. 2025 svatořečil.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Je třeba odmítat všechny způsoby věštění: dovolávat se satana nebo zlých duchů, vyvolávání mrtvých nebo jiné praktiky, o nichž se neprávem soudí, že „odhalují“ budoucnost. Uchylovat se o radu k horoskopům, k astrologii, k hádání z ruky, k výkladu předtuch nebo věšteb, k jevům jasnovidectví, ptát se medií, v tom všem se skrývá vůle mít vládu nad časem, nad dějinami a konečně nad lidmi a zároveň touha naklonit si skryté mocnosti. Je to v příkrém rozporu se ctí a úctou spojenou s láskyplnou bázní, jakou dlužíme pouze Bohu.

Srov. „Katechismus katolické církve“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001.

Foto: Pexels, Dave Garcia (CC0)

Co vede k otročení zlému?

Tento text, který je převzat z webu P. Vojtěcha Kodeta, O.Carm., (řadu let sloužil jako exorcista, patří mezi naše přední odborníky na křesťanskou spiritualitu – studoval spirituální teologii na Papežském institutu spirituality Teresianum v Římě) nemá člověka uvést do pocitů svíravé viny a nebezpečí, ale má mu pomoct uvědomit si, kde, jak a čím se zapletl se zlým, aby se ho následně mohl zříci, činit pokání a vydat se zpět na Boží cesty.

Pravé pokání předpokládá poctivost, a ne podivný strach z toho, že by se mne to mohlo týkat. Od Boha strach nepramení. On, Bůh, je na naší straně. Náš Bůh je Bůh milující, ucházející se o člověka a zastávající se člověka, aby člověk mohl žít ve svobodě dítěte Božího. **Toto zpytování svědomí připravil zkušený exorcista P. Andrzej Grefkowicz jako pomůcku pro ty, kterým slouží modlitbou za osvobození z moci zla.** Pokud se někoho tyto věci týkají, je důležité, aby se nejprve ze svých selhání vyznal Pánu ve svátosti smíření, zřekl se těch věcí, které praktikoval a skrze které se otevřel zlu, obnovil svůj křestní slib, odevzdal svůj život Kristu a prosil za osvobození z moci zla. Pán je silnější než veškeré zlo a svou smrtí na kříži a vzkříšením zlo přemohl. Je však důležité, abychom ze svých hříchů konali pokání a abychom se my sami zlého varovali. Pak opět můžeme zažívat Boží pokoj ve svém srdci.

Toto zpytování svědomí připravil zkušený exorcista.

1) Spiritismus

Boží slovo prohlašuje: „Nesmíte se obracet na zemřelé a dotazovat se duchů, abyste se jimi neznečistili: Já jsem Hospodin, váš Bůh.“ (Lv 19,31)

Proto ten, kdo se pokouší navazovat kontakt s duchy jakoukoli formou, hřeší tak proti Bohu. Jestliže jsi vyvolával duchy a získával jsi od nich odpovědi na otázky,

Pokud se někoho tyto věci týkají, je důležité, aby se nejprve ze svých selhání vyznal Pánu ve svátosti smíření, zřekl se těch věcí…

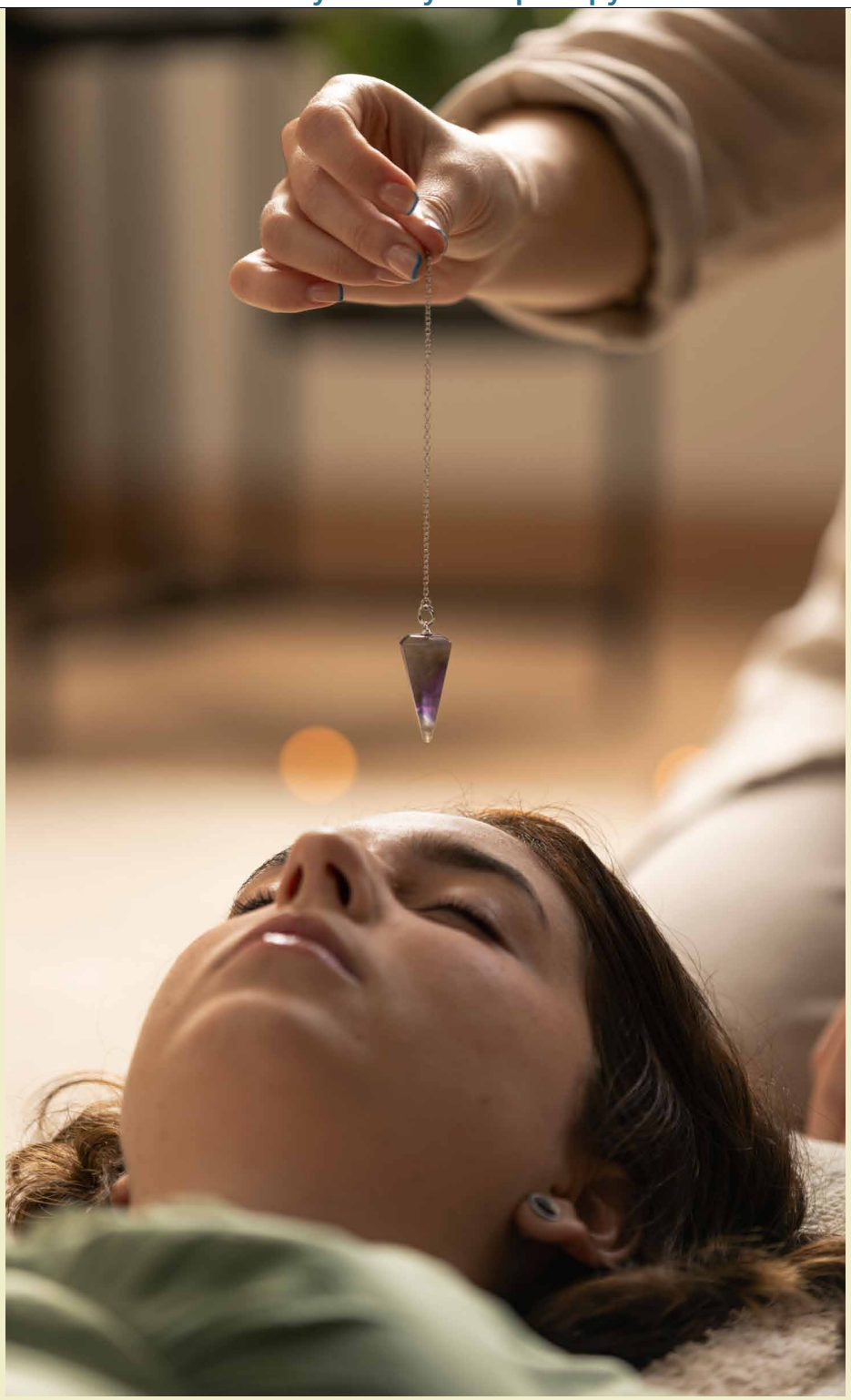

Foto: Magnific (CC0)

především pokud tyto odpovědi byly logické, musíš počítat s tím, že jsi navázal kontakt se zlým duchem… (V této otázce nemůžeme mít nikdy úplnou jistotu, protože zlý duch je „otcem lži" bez ohledu na to, jak se sám prezentuje, a my nevíme, kdo to je.)

Jestliže Bůh říká jasně „NE", pak žádná duchová bytost, která je v jednotě s Bohem, nepodnikne nic, co by odporovalo Božímu slovu (můžeme si tedy být jisti, že ať už se nám podaří „vyvolat" kohokoliv, jistě to nejsou duše zemřelých, které jsou u Boha… – pozn. red.). Ale zlý duch nikdy neodejde dobrovolně, pokud ho už člověk jednou zavolá. Od toho okamžiku tě může vyhledat, kdy se mu zlíbí. Můžeš to vnímat jako pocit čísi trvalé nebo občasné přítomnosti, může se k tobě dostávat prostřednictvím snů nebo naopak vytrhováním ze spánku, můžeš doma slyšet nejrůznější divné zvuky…

Proto si vzpomeň: Nevyvolával jsi někdy duchy, ať už sám, nebo ve společenství druhých? Nebyl jsi svědkem takového počínání (jeho důsledky na tebe mohou dopadnout dokonce i v případě, že jste to dělali jen tak „z legrace", že jste si na to „jen hráli" nebo že k tomu došlo „přece jen jednou")?

2) Věštění

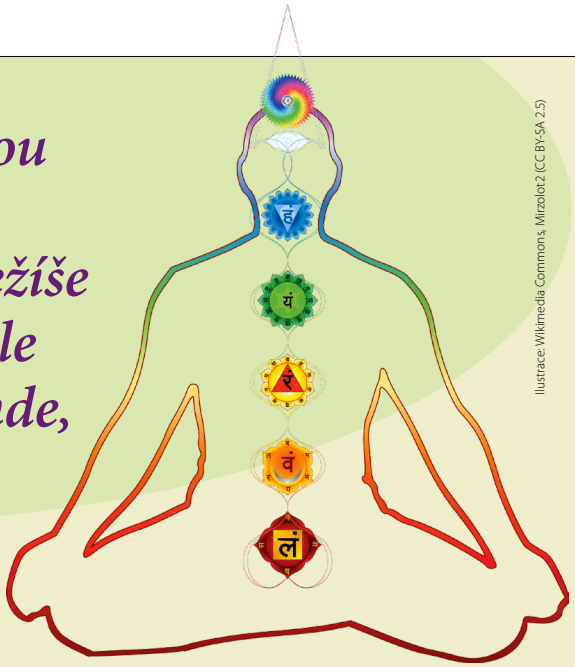
Boží slovo prohlašuje: „Proto neposlouchejte své proroky (jde o falešné proroky), hadače, vykladače snů, věštce a kouzelníky…" (Jer 27,9)

Ten, kdo využívá věštění nebo se sám pokouší jakýmkoli způsobem věštit (například za pomoci karet, tarotu, horoskopů…), dopouští se hříchu. Pokud se věštby naplňovaly a pokud ten, kdo věštil, uváděl fakta, o kterých nemohl předem vědět, znamená to, že ti „posloužil" zlý duch. Člověk omezený časem a prostorem poznává události, kterých se sám účastnil nebo o kterých se dověděl z dostupných zdrojů. Ale zprostředkovává-li informace, které se kryjí se skutečností a o kterých by neměl možnost se dovědět, znamená to, že jeho informátorem je nějaká duchovní bytost, a to taková, která není v jednotě s Bohem (viz výše) – neboli zlý duch. Jakou cenu už platíš za jeho služby a kolik tě to ještě bude stát?

Proto si vzpomeň: Nezkoušel jsi jakýmkoli způsobem něco si věštit, i kdyby to mělo být „pouhé" čtení horoskopů (forma věštění totiž nehraje žádnou roli)? Nevyužíval jsi astrologie či numerologie? Nepoužíval ▷

Pravé pokání předpokládá poctivost, a ne podivný strach z toho, že by se mne to mohlo týkat.

Východ nikdy neodděluje žádnou svou aktivitu od filosofie vyznávaného náboženství. Ten, kdo se odvrací od Ježíše Krista jako jediného Pána a Spasitele a hledá pomoc či záchranu někde jinde, vystavuje se velikému nebezpečí.

Ilustrace: Wikimedia Commons, Mirzolok2 (CC BY-SA 2.5)

jsi kyvadla? Neobrátil ses na někoho, aby ti věštil (jasnovidka, věštec, cikánka, astrolog…)? Nenabízel ti někdo, že ti bude věštit, číst z ruky, a tys souhlasil…?

3) Léčitelství

Na fungování naší tělesné stránky a na naše zdraví působí přirozené vlivy, které jsou v souladu se zákonitostmi medicíny, fyziky a chemie. Také duchovní mocnosti mohou působit na to, jak se cítíme a jak fungujeme. Křesťanská životní praxe jasně vyznačuje formy, jejichž prostřednictvím se můžeme odvolávat k Bohu, k Ježíši Kristu, toužíme-li po zlepšení svého zdraví. Těmito prostředky jsou modlitby k Bohu, k Panně Marii a ke svatým. Jsou jimi svátosti a svátostiny. Svátosti můžeme využívat také podle jasně stanovených pravidel. Na naše tělo a na to, jak se cítíme, mohou působit i zlí duchové. Může se to stát v případě, když se otvíráme alternativním metodám „rádobyléčení“. Jde o takové formy, které nemají nic společného s křesťanskou praxí (svátostmi, modlitbou) a které také nemají nic společného s uplatňováním lékařské vědy. Pokud tedy někdo konstatuje zlepšení svého zdravotního stavu, a forma užité terapie přitom neodpovídá zásadám lékařské vědy ani křesťanské víry, nabízí se otázka, čí mocí vlastně působí ten či onen „léčitel“?

Proto si vzpomeň: Nevyužíval jsi služeb energoterapeutů (senzibilů) nebo jiného typu léčitelů, využívajících například metody „východní medicíny“? Nevyužíval jsi prostředků homeopatie, především terapie u tzv. lékařů-homeopatů? (Homeopatie nestojí na vědeckém základě – přestože je v České republice dovoleno homeopatické přípravky prodávat v lékárnách, viz „Milujte se!“ č. 26, str. 28–31 – pozn. red.) Vždycky je zapotřebí přesvědčit se, na čem se zakládají metody alternativní léčby, než se rozhodneme využít jich, a to i v případě, že by nám je doporučoval lékař.

Foto: Flickr, NYCTCM (CC BY-NC-SA 2.0)

Vždycky je zapotřebí přesvědčit se, na čem se metody alternativní léčby zakládají, než se rozhodneme využít jich, a to i v případě, že by nám je doporučoval lékař!

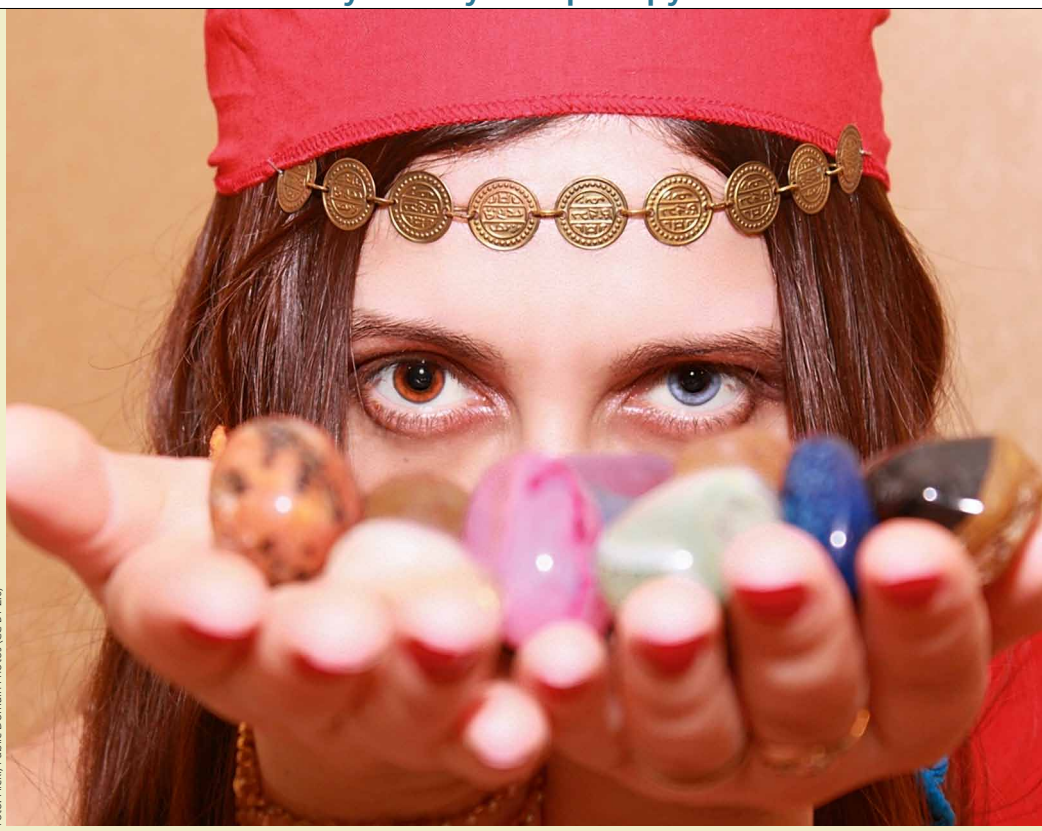

Foto: Flickr, Public Domain Photos (CC BY 2.0)

Nenosil jsi amulety? Nezlořečil jsi někomu nebo neproklínal jsi?

Foto: Flickr, tech no logic (CC BY-NC-SA 2.0)

4) Nekřesťanské duchovní praktiky

V tomto případě jde především o využívání takových nabídek, mezi které patří východní meditace (i ty, které se pojí s křesťanskými prvky), východní medicína, východní bojová umění, Feng-šuej, Tai-či… Měli bychom si uvědomit, že Východ nikdy neodděluje žádnou svou aktivitu od filosofie vyznávaného náboženství. Také všechny výše uvedené oblasti vycházejí z této filosofie a náboženství. Pokud proto křesťan začíná praktikovat uvedené věci (a zvláště pokud přebírá jejich nábožensko-filosofické pozadí – pozn. red.), je zapotřebí nazvat to apostazí (nebo alespoň kroky, kterými se k apostazi, tj. odpadu od víry, může přibližovat – pozn. red.), a tedy hříchem proti prvnímu Božímu přikázání. Důsledkem tohoto hříchu je otevření se zlému duchu a závislost na něm. Ten, kdo se odvrací od Ježíše Krista jako jediného Pána a Spasitele a hledá pomoc či záchranu někde jinde, vystavuje se velikému nebezpečí, protože podle slov svatého Petra: „… ďábel jako řvoucí lev obchází a hledá, koho by mohl zhltnout.“ (1 Petr 5,8)

Proto si vzpomeň: Nevyužil jsi některé z nabídek východní meditace? Nezařídil sis byt v duchu orientální filosofie? Nezaložil jsi zahradu uspořádanou podle východních mytologií?

5) Magie

Pod pojem magie patří nejrůznější druhy zaklínání, tajné obřady, tajná znamení, talismany, jejichž nošení má ovlivnit tajemné síly a přimět je k dosažení požadovaných účinků: Dobré síly má přivolat tzv. bílá magie, zlé síly (např. vykonání pomsty na někom) černá magie. Jednání tohoto typu směřuje přímo proti tomu, k čemu nás vede Bůh. Je to on, kdo určuje, co je dobré a co zlé. On sám nás uvádí na cesty, kterými nás hodlá vést. Proto se nesmíme snažit ovlivňovat Boha k dosažení vlastních cílů, nýbrž máme poznávat jeho vůli, abychom ji mohli následně naplňovat ve svém životě. Ten, kdo se přesto uchyluje k výše uvedeným způsobům, skutečně často dosahuje zamýšleného cíle, jenže v tom případě je „dobrodincem“ zlý duch. „Služby“, které prokáže, musí lidé obvykle velice draze zaplatit.

Proto si vzpomeň: Nevyužíval jsi ve svém životě magických formulí nebo rituálů, nezaklínal ses, nezlořečil jsi někomu nebo neproklínal jsi ho? Nenosil jsi amulety (jako například prsten atlantů)? Nevyužíval jsi služeb druhého člověka (jasnovidek, šamanů, mágů, zaříkávačů, laických exorcistů, čarodějnic…), který měl způsobit něco na tvoje přání?

6) Stav transu

Dalším nebezpečím, jehož prostřednictvím můžeme padnout do otroctví zlého ducha, mohou být stavy transu, do kterého se člověk záměrně dostává nebo kterému se otvírá. Je to stav, ve kterém člověk nekontroluje své jednání ani vůli (rozhodnutí, volby). Do tohoto ohrožení se člověk může dostat v okolnostech příznivých pro přijímání satanistických obsahů, například při diskotékách, na kterých se hraje hudba techno. Člověk si neuvědomuje, komu se ve stavu transu oddává a co při tom dělá.

Proto si vzpomeň: Neposlouchal jsi hudbu techno, neužíval jsi chanellingu (tj. komunikace mezi hmotnými a nehmotnými dimenzemi/světy), transové ▷

Nezúčastnil ses kurzů reiki, astrologie…?

Foto: Flickr, Alistair Henning (CC BY 2.0)

podoby rychlého učení (např. SITA) nebo jiných rádobyterapeutických nabídek, doporučovaných některými psychology? Nepodrobil ses hypnóze…?

7) Psychotronika

Ke zotročení může dojít v intelektuální oblasti, když se někdo účastní kurzů nebo hltá literaturu, jen aby si osvojil tajemné poznání, aby se „prohloubil v hlubinách" neznámého spirituálního světa. Spoutanost může být tím závažnější, byla-li součástí kurzu iniciace (zasvěcení) směřující k získání mimořádných schopností.

Proto si vzpomeň: Nezúčastnil ses psychotronických přednášek, kurzů nebo nebyl jsi členem psychotronických skupin? Nezúčastnil ses kurzů reiki, radiestezie, astrologie…? Nečetl jsi tiskoviny typu Věštkyně, Neznámý svět, Čtvrtý rozměr, Šaman, Léčitel, Věk vodnáře, Třetí oko…?

8) Satanismus

V tomto případě jde jak o skupiny zahrnující vyznavače satana, tak i o jednotlivce, kteří jsou v duchovním spojení s takovými skupinami nebo přímo se satanem. Základní podobou tohoto spojení je smlouva uzavřená se zlým duchem – podpis cyrografu (= středověká podoba písemné smlouvy, v pozdějším přeneseném významu forma smlouvy s ďáblem), který mohou doprovázet akty zřeknutí se Boha, víry, křtu… Přestože v počáteční fázi takové spoutanosti člověk může pro sebe získat nějaký užitek (třeba mimořádné schopnosti nebo splnění vlastních tužeb), nakonec vede toto „přátelení se" k totální zkáze člověka: fyzické, psychické i duchovní.

Proto si vzpomeň: Nebyly v tvém životě okamžiky, kdy ses obracel ke zlému duchu, kdy ses spojoval s „duchem vůdcem", kdy jsi uzavíral smlouvu, kdy ses účastnil satanistických rituálů, kdy jsi navštěvoval koncerty satanistických hudebních skupin nebo kdy jsi poslouchal jejich skladby ze záznamu? Neužíval jsi satanistických znamení (kříž s rameny zlomenými směrem dolů, pentagram, číslo 666, kozlí lebka…)? Neudržoval jsi blízký vztah se satanistou?

Podle www.vojtechkodet.cz (zkráceno) ■

Zdroj: vojtechkodet.cz/temata/okultismus/co-vede-k-otroceni-zlemu.html

Foto: Flickr, angietorres (CC BY-NC-ND 2.0)

Pán Ježíš je silnější než veškeré zlo a svou smrtí na kříži a vzkříšením zlo přemohl.

Doporučujeme na TV-MIS.cz

Magie, spiritismus, okultismus a léčitelství

Videozáznam přednášky P. ThLic. Pavla Havláta, OM, který vykonával službu exorcisty.

www.tv-mis.cz/titul.php?id=470

O čistotě duše

„Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.“ (Mt 5,8)

Foto: Pexels, Kampus Production (CC0)

V nitru každého člověka je ukryta touha vidět Boha, tj. patřit na Boha tváří v tvář. Pán Ježíš v tzv. Horském kázání říká, že vidět Boha budou lidé čistého srdce. Je tedy dobré si ujasnit, co je to čistota srdce. Podle Bible „srdcem“ nejsou jen city, nýbrž nejhlubší nitro lidské bytosti, duše, vnitřní prostor, kde je člověk sám sebou. A co znamená „čisté“? Srdce, které je čisté, žije svobodně, prostě, ale neustále v Pánově přítomnosti. Čisté srdce se naučilo odmítat v sobě zlo. Svatý Jan Maria Vianney (farář ve francouzské obci Ars v 19. století) ve své promluvě poukazuje na krásu čisté duše a radí, jak si ji uchovat.

O kráse čisté duše a jak ji chránit

Nic není tak krásného jako čistá duše. Kdybychom tomu správně porozuměli, nebylo by možné, abychom o čistotu duše přišli. Čistá duše je oproštěna od vazby na hmotu, od věcí pozemských a sama od sebe. Právě proto svatí zacházeli se svým tělem tak přísně, právě proto mu odpírali i věci dovolené, nedovolovali mu ani o pět minut později vstát, pořádně se zahřát, byli velmi skromní v jídle. Obecně platí: To, co ztratí tělo, dostane duše, a to, co ztratí duše, dostane tělo. (Ale pozor: extrémy mohou být škodlivé – a dokonce proti 5. přikázání „Nezabiješ!“ – pozn. redakce.)

Nic není tak krásného jako čistá duše.

I zde platí „Proste a dostanete…“

Čistota přichází z nebe. Musíme o ni Boha prosit. Pokud o ni prosíme, tak ji dostaneme. Máme dělat vše, co je v našich možnostech, abychom ji neztratili. Své srdce musíme uzavřít před pýchou, smyslností a všemi ostatními vášněmi, jako se zavírají dveře a okna, aby nikdo nemohl vniknout dovnitř. Jaká je to pro anděla strážného radost, když chrání takovou čistou duši. Je-li duše čistá, pak k ní celé nebe vzhlíží se zalíbením.

Blahoslavení čistého srdce

Čisté duše budou obklopovat našeho Pána. Čím byl kdo čistší na zemi, ▷

tím blíže u něho bude v nebi. Je-li srdce čisté, nemůže se obejít bez lásky, protože nalezlo pramen lásky, jímž je Bůh. „Blahoslavení," praví Pán, „jsou ti, kdo mají srdce čisté, neboť budou vidět Boha."

Ani nedovedeme pochopit tu moc, jakou má čistá duše nad Bohem. Ne ona koná vůli Boží, ale Bůh koná vůli její. Pohleďte na Mojžíše, tuto čistou duši. Když chtěl Bůh potrestat židovský národ, řekl Mojžíšovi: „Nepros mě, neboť můj hněv musí vzplanout proti tomuto lidu." Mojžíš však přece prosil a Bůh jeho lid ušetřil. Dal se obměkčit, protože nemohl odporovat prosbě této čisté duše. Duše, která nikdy nebyla poskvrněna prokletým hříchem, dosáhne všeho, o co Pána prosí. (Viz níže poznámka redakce o moci lásky nepopírající Boží všemohoucnost.)

Cenu čisté duše poznáváme také z námahy, jakou vynakládá ďábel, aby ji pokazil.

Jak dosáhnout čistoty duše a o její kráse

K zachování čistoty duše je třeba tří věcí: život v Boží přítomnosti, modlitba a svátosti. Pomoci mohou i dobré knihy, které jsou potravou pro duši.

Jak krásná je čistá duše! Náš Pán dal jednu čistou duši vidět svaté Kateřině, ta poznala její krásu a řekla: „Pane, kdybych nevěděla, že je jenom jeden Bůh, myslela bych si, že ona je Bohem." Boží obraz se zrcadlí v čisté duši jako slunce ve vodě.

Čistá duše je předmětem obdivu tří božských osob. Otec pozoruje své dílo: „To je můj tvor!" Syn vidí cenu své krve. Poznává krásu, která ho tolik stála. Duch Svatý přebývá v čisté duši jako ve svém chrámu. Cenu čisté duše poznáváme také z námahy, jakou vynakládá ďábel, aby ji pokazil. Peklo se spojuje proti ní, nebe pro ni. Ach, jak je veliká!

Abychom si hodně živě představili svou vznešenost, musíme často myslet na nebe, na horu Kalvárii a na peklo. Kdybychom dobře porozuměli tomu, co znamená být dítětem Božím, bylo by nemožné, abychom konali něco zlého, byli bychom jako andělé na zemi. Být dětmi Božími – jaká krásná důstojnost!

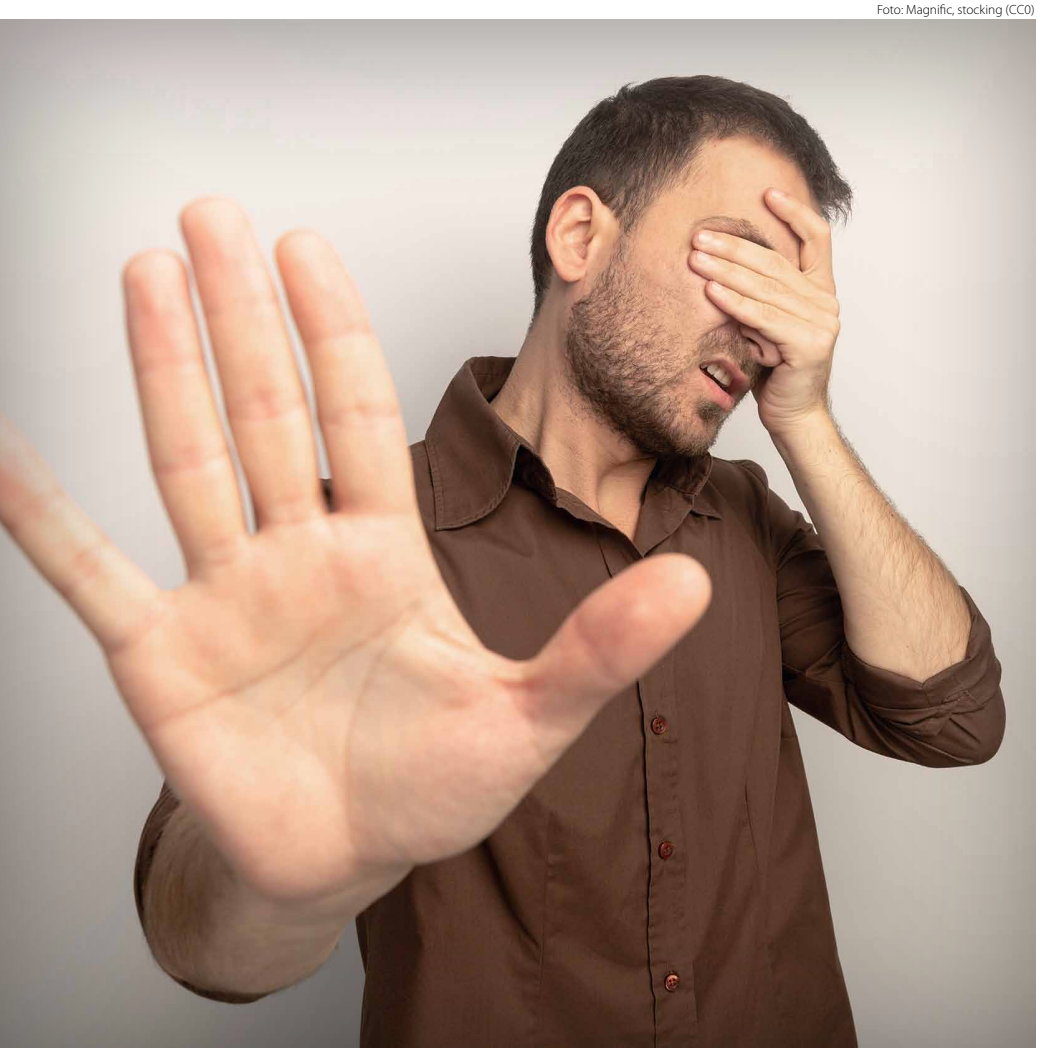

Foto: Magnific, stocking (CC0)

K zachování čistoty duše je třeba tří věcí: život v Boží přítomnosti, modlitba a svátosti.

Čím živit svou duši

Je v tom něco krásného: mít srdce, a i kdyby bylo jakkoli malé, používat jej k milování Boha. Jak hanebné je pro člověka ponižovat se tak hluboko, když ho Bůh tak vyvýšil.

Když se vzbouřili andělé proti Bohu, učinil Bůh člověka a tento malý svět. Bůh viděl, že tito andělé už sami nemohou požívat blaženost, pro niž je stvořil. Tento svět, který vidíme, nám Bůh dal, aby jeho plody živily naše tělo. Ale i duše má být živena. Ale protože duši nemůže živit nic stvořeného, rozhodl se jí Bůh dát za pokrm sám sebe.

Neumři hladem u plného stolu!

Bohužel tak málo využíváme tuto božskou potravu, abychom se upevnili na cestě

Foto: Pexels, César O'neill (CC0)

pouští tohoto života a uchovali se k životu věčnému. Jako člověk, který u plného stolu umírá hladem, tak nechají mnozí uplynout spoustu let, aniž živí svou duši. Kéž bychom dobře pochopili řeč našeho Pána, který nám říká: „Nedbám na tvou ubohost, proto chci vidět nablízku tuto krásnou duši, kterou jsem stvořil pro sebe. Utvořil jsem ji tak velikou, že jenom já ji mohu naplnit. Učinil jsem ji tak čistou, že jenom moje Tělo ji může živit."

Jak Pán odměňuje čisté duše

Náš Pán vždycky odměňoval čisté duše. Všimněme si svatého Jana, milovaného Ježíšova učedníka, který na prsou Páně odpočíval. Svatá Kateřina byla čistá, a proto se tak často procházela rájem. Když umřela, vzali andělé údajně její tělo na horu Sinaj, na které dostal Mojžíš přikázání Zákona. Bůh ukázal, že čistá duše je mu tak milá, že zasluhuje, aby i její tělo, které mělo podíl na její čistotě, bylo pohřbeno anděly.

Bůh s láskou pozoruje čistou duši a uděluje jí všechno, o co prosí. Jak by mohl něco odepřít duši, která jen pro něho, skrze něho a v něm žije? Hledá ho a Bůh se jí ukazuje. Volá ho a Bůh přichází. Vytváří s ním jednotu. Čistá duše může mít dokonce moc nad dobrým srdcem našeho Pána. (Je to moc vzájemné lásky, která samozřejmě nijak nepopírá Boží svobodu a všemohoucnost – pozn. redakce.) Čistá duše je u Boha jako dítě u své matky. Bůh se s ní mazlí, objímá ji, tak jako se mazlívá matka se svým dítětem a bere je do náručí.

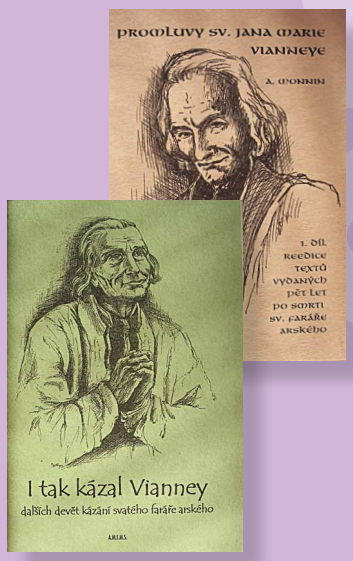
Svatý Jan Maria Vianney, upraveno podle českého vydání výběru z kázání sv. Jana Marii Vianneye v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S. – viz upoutávka na této straně na tištěné i on-line texty) ■

Bůh s láskou pozoruje čistou duši a uděluje jí všechno, o co prosí.

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney5.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com, na webech **www.fatym.com** a **www.amims.net** nebo je dopsat do objednávkového kuponu na straně 51 tohoto čísla za příspěvek 15 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

Putování za svatou Dobroslavou do Španělska

Foto: archiv Společnosti svaté Dobroslavy

Poutníci s relikviářem sv. Orosie v procesí na horu Oturia (Yebra de Basa)

Některé věci zůstávají našim zrakům a srdcím dlouho skryty. Třeba celá staletí. A takový je i příběh světice, kterou tradice ztotožňuje s Dobroslavou pocházející z českého prostředí v časech Velké Moravy, v době svaté Ludmily a svatých Cyrila a Metoděje. Položila svůj mladý život daleko od své domoviny, když se nechtěla vzdát křesťanské víry. U nás ji znali krajané jako Dobroslavu, ve Španělsku ji nazývají Orosií nebo Eurosií. A zatímco u nás ji zná doslova hrstka věřících, Španělé dodnes na její památku pořádají každý rok na úpatí Pyrenejí velkolepé slavnosti…

Rozhodli jsme se místa, kde spočívají její ostatky, navštívit.

Lidé putovali odnepaměti

Proč vlastně lidé již po staletí putují? Proč se vydat na pouť? Proč a kam?

Pouti patří po staletí k výrazným formám křesťanské zbožnosti. Lidé v dřívějších dobách byli prodchnuti vírou v Boha a Bůh měl v jejich životě hlavní místo. Proto neváhali ujít desítky, stovky, ba i tisíce kilometrů, aby se na pouti setkávali s Bohem, děkovali, prosili o uzdravení a konali pokání za hříchy.

Putovali na posvátná místa, k hrobům svatých či na místa zázračných událostí.

Na takové pouti člověk musel ledasco vydržet – nepohodlí, hlad, žízeň, nepřízeň počasí a různá další nebezpečí. Překonáváním těchto překážek sílil na duchu. V situacích, kdy nevěděl, jak dál a co bude zítra, mohl upevňovat svou víru v Boha a ta mu pak dále pomáhala na jeho cestě.

Patronka deště a životodárné vláhy, ochránkyně před bouřemi a krupobitím

Svatá Dobroslava, u nás zatím málo známá světice, našla svou mučednickou

Slavnostní procesí pod horou Oturia

Foto: archiv Společnosti svaté Dobroslavy

Slavnostní průvod městem Jaca

Procesí s ostatky těla sv. Orosie (Jaca)

Žehnání ostatky lebky sv. Orosie (Yebra de Basa)

Foto: 3x Člověk a víra, Josef Novotný ©

Atmosféra obou slavností je krásná, srdečná a radostná a ve chvílích modliteb zároveň tichá a uctivá.

smrt na severu Španělska v oblasti dnešní Aragonie.

Před několika lety jsme se s přáteli dozvěděli o jejím příběhu a rozhodli se navštívit místa, kde spočívají její ostatky.

A k našemu velkému překvapení jsme zjistili, že úcta, které tam Dobroslava, česká a velkomoravská světice, požívá, je opravdu veliká – předčila naše představy a očekávání.

Španělé ji ctí jako svatou Orosii (nebo Eurosii), což se může podle lidové etymologie překládat jako „dobrá vláha". Je pro ně patronkou deště a vláhy, vinařů, ochránkyní proti posedlosti, pomocnicí v ohrožených manželstvích a ochránkyní křesťanů. Na její přímluvu se udály také četné zázraky, o nichž jsou záznamy v legendách a liturgických textech.

Její příběh – i když má podle legend různé varianty – je velmi silný a Španělé si tento příběh stále s úctou připomínají na každoroční slavnosti, která probíhá na dvou místech současně vždy 25. června.

Jedním z těch dvou míst je Jaca – historické královské město Aragonie, kde jsou v katedrále uctívány ostatky Orosiina těla. Druhým je malé městečko Yebra de Basa na úpatí Pyrenejí, poblíž kterého došlo k jejímu umučení a kde je uctívána lebka svaté Dobroslavy.

Papežské schválení kultu Lvem XIII.

Kult svaté Orosie (Eurosie) nebyl potvrzen formou novodobé kanonizace, nýbrž jako „starobylá úcta od nepaměti". Posvátná kongregace ritů jej uznala dekretem z 22. dubna 1902 a papež Lev XIII. toto rozhodnutí 1. května téhož roku potvrdil. Důležité je, že dokument zároveň zmiňuje starší papežské indulty týkající se jejího kultu, konkrétně od Řehoře XIII. a Lva XII.

(Viz Dekret o potvrzení kultu prokazovaného služebnici Boží Eurosii, panně a mučednici, nazývané svatou – on-line na: https://www.vatican.va/archive/ass/documents/ASS-34-1901-2-ocr.pdf)

Podle jedné tradice spojená s okruhem Bořivoje a svaté Ludmily

Podle jedné varianty legendy byla Dobroslava dcerou knížete Mojslava, narozená někdy okolo roku 864. Když osiřela, ujali se jí kníže Bořivoj a jeho žena, kněžna svatá Ludmila. Vyrůstala pak na Levém Hradci.

Bylo to v době úsvitu křesťanství u nás, kdy na Velké Moravě již začalo úspěšně zakořeňovat a prospívat dílo sv. Cyrila a Metoděje.

Pozdější tradice tuto světici spojuje i s okruhem svatého Metoděje ▷

Ikona sv. Orosie-Dobroslavy

Foto: Člověk a víra, Josef Novotný ©

Chcete-li zažít jedinečnou atmosféru slavností na úpatí Pyrenejí, neváhejte a vydejte se s námi na pouť také.

Relikviář sv. Orosie vystavený při slavnosti pod širým nebem na planině pod horou Oturia

Foto: Člověk a víra, Josef Novotný ©

Nástěnná malba v katedrále v Jace znázorňující mučednickou smrt sv. Orosie v zajetí muslimů

a se sňatkovým plánem v navarrském prostředí: Svatý Metoděj Dobroslavu znal, pobývali společně na dvoře velkomoravského knížete Svatopluka. A také proto ji mohl doporučit jako vhodnou nevěstu pro budoucího krále Navarry, když jej o takové doporučení požádal sám papež při jedné z Metodějových cest do Říma. Brzy nato byla Dobroslava v zastoupení za navarrského prince provdána (ve středověku mohl být sňatek uzavřen bez fyzické přítomnosti jednoho ze snoubenců, pokud byl řádně zastoupen a byl platně projeven jeho či její souhlas) a zbývalo již jen se do nového domova vypravit.

Legenda v jedné ze svých variant vypráví, že s početnou družinou prošli, pravděpodobně po Svatojakubské stezce, velký kus Evropy. Těsně před cílem, poblíž dnešního města Jaca, byli ale přepadeni muslimskými Maury a všichni pobiti. Dobroslava odmítla zříci se své víry, odmítla i nabídku vůdce tlupy k sňatku. Byla krutě umučena, kdy jí uťali končetiny a nakonec hlavu… Její manžel, král Navarry, se prý již nikdy neoženil a tato tragédie byla pro něj impulzem k zahájení vyhnání Maurů z Pyrenejského poloostrova.

Ostatky Dobroslavy našel pasáček ovcí

Dle legendy našel po několika letech ostatky princezny Dobroslavy na místě umučení pasáček ovcí, který se tam chtěl napít vody z pramene. Od anděla dostal

Foto: 2x archiv Společnosti svaté Dobroslavy

Pramen sv. Orosie v Yebra de Basa

pokyn, ať lebku uloží do nedalekého městečka Yebra de Basa a tělo do katedrály v královském městě Jaca. A proto jsou oslavy 25. června vždy na dvou místech současně.

Podobnost s moravskou jízdou králů

Španělé svou Orosii milují a velmi ctí a podle toho také oslavy vypadají. Jsou plné zpěvu, tradičních tanců, květin a barev a také modliteb ke svaté Orosii.

Když jsme poprvé ve větším počtu v roce 2023 na tyto oslavy dorazili, místní lidé z toho měli obrovskou radost, radost z toho, že za jejich patronkou konečně přijeli její krajané…

Atmosféra obou slavností je krásná, srdečná a radostná a ve chvílích modliteb zároveň tichá a uctivá.

Návštěvníkům slavností mnohé z folklorních prvků připomínají naši „jízdu králů“, což je tradiční lidová slavnost, která se hlavně na Moravě v některých obcích dodnes slaví. Viděli jsme tanečníky v pestrých krojích a bohatých květinových kloboucích, s květinou v ústech, šavle a dřevěné hole jako symbol ochrany a boje s nepřáteli, staré tradiční hudební nástroje děděné z otce na syny… Připomíná snad tato stará lidová slavnost odjezd mladé nevěsty a jejího doprovodu do nového domova – španělské Navarry?

Ostatky sv. Dobroslavy pro naši zemi a její návrat domů

Pouť v roce 2025 byla ale pro všechny zúčastněné ještě něčím jiná… Božím řízením se daly do pohybu události, které vyústily v oficiální žádost Královské kole-

Členové tanečních bratrstev provázející liturgické slavnosti sv. Orosie-Dobroslavy

Foto: 2x Člověk a víra, Josef Novotný ©

giátní kapituly u Všech svatých na Hradě pražském o poskytnutí ostatků svaté Orosie pro naši zemi. Tuto žádost přednesl v den svátku svaté Orosie 25. června 2025 ve španělštině Mons. Prokop Brož, pomocný biskup královéhradecký, na závěr slavnostní bohoslužby v katedrále svatého Petra v Jace a osobně ji předal do rukou otce biskupa Pedra Aguada Cuesty. Po jeho vstřícné reakci se katedrála rozezněla nadšeným potleskem.

Při tradičním žehnání svatými ostatky na náměstí Biscós v Jace byla těmito ostatky „dotýkána“ ikona svaté Dobroslavy, kterou „napsala“ (výraz pro malování ikon – pozn. red.) jedna z našich poutnic a kterou jsme si s sebou na pouť přivezli. Mohli jsme tedy ještě dříve, než bude žádost o ostatky svaté Dobroslavy kladně vyřízena, takto symbolicky po mnoha staletích „přivézt“ naši svatou krajanku domů na místa, se kterými byla za svého života spjata.

Pouť v roce 2025 se od našich předešlých poutí lišila také v tom, že jsme jeli poprvé autobusem a celou pouť nás duchovně doprovázel kněz: P. Jan Šimoník z farnosti Žeravice a ve Španělsku také otec biskup Prokop Brož. Každý den pouti jsme tak mohli prožít mši svatou.

Zveme i vás – každý rok

Chcete-li naši svatou krajanku také uctít a zažít jedinečnou atmosféru slavností na úpatí Pyrenejí, neváhejte a vydejte se také na pouť, která vám může připomenout, jak bohatá je naše historie a kolik víry měli naši předkové a co pro ni byli schopni obětovat.

Svatá Dobroslavo, oroduj za nás!

Denisa Michalčáková a Zuzana Knapíková (za Společnost svaté Dobroslavy, z.s., a za modlitební společenství Přátelé Ducha Svatého) ■

Na pouť se Společností svaté Dobroslavy

Foto: Člověk a víra, Josef Novotný ©

Pokud máte zájem putovat s námi k ostatkům naší první mučednice na hlavní slavnosti probíhající každoročně na místě jejího umučení a uložení ostatků ve Španělsku, dozvíte se více na webu **www.svatadobroslava.cz**. Těšíme se na společné putování!

Pro fyzicky zdatnější, pro milující přírodní scenérie a hlavně pro ty, kteří sami chtějí projít místy, kudy svatá Dobroslava utíkala před svými pronásledovateli, bude zvlášť nezapomenutelným zážitkem jednodenní putování na horu Oturii. Od kostela svatého Vavřince ve vesnici Yebra de Basa na úpatí hory se brzy ráno vydává procesí, ve kterém je nesen relikviář s lebkou svaté Orosie, nahoru až k místu umučení v nadmořské výšce 1560 metrů. Mše svatá je sloužena 25. června v pravé poledne v kostele postaveném nad místem umučení.

www.svatadobroslava.cz

Na přímluvu svatých se dějí zcela mimořádné věci!

Měli jsme malou dceru a toužili jsme po větší rodině. Dlouho jsme se pak snažili o druhé děťátko, ale nedařilo se nám. Rozhodli jsme se, že se začneme pravidelně modlit ke svatému Gerardovi Majellovi. Měli jsme i jeho relikvii. Později jsme přidali i modlitbu k Panně Marii. Naše modlitby byly nakonec vyslyšeny. Měli jsme velkou radost. Byla jsem na rizikovém těhotenství kvůli krvácení. Chtěli jsme pro syna vybrat jméno, ale nedokázali jsme se na žádném shodnout.

Bohužel ve 22. týdnu mně odtekla téměř všechna plodová voda. Šance na narození zdravého dítěte tak byla z objektivního hlediska mizivá, děti se zachraňují od 24. týdne. Odvezli mě do nemocnice. Lékařka, která mě přijímala, mě však velmi povzbudila, když mi řekla, že se blána zahojí a já dítě donosím. S odstupem času její slova vnímáme jako vnuknutí Ducha Svatého. Dodalo mi to v ten moment potřebnou naději.

Foto: Magnific, Holak

Modlilo se za nás mnoho lidí, včetně řeholníků. Když jsem v těchto těžkých chvílích otevřela Písmo svaté, dostávalo se mi mnohých povzbuzení, jak Bůh konal zázraky. Vlévalo mi to naději, že i nás vyslyší. Navštívil mě kněz, udělil mi svátosti.

Vzpomněla jsem si, že jsme chlapečka ještě nepojmenovali. Najednou jsem zatoužila dát mu jméno Gerard, podle světce, kterého jsme prosili o přímluvu. Modlila jsem se za tento záměr. Ten den mě měl přijet navštívit můj manžel. Nevěděla jsem, jestli s tím bude souhlasit. Jaké bylo překvapení, když mi odpověděl: „Cestou k tobě jsem si řekl, že bychom mohli syna pojmenovat Gerard.“ Považujeme to za znamení od Ducha Svatého, že jsme se správně rozhodli.

Řekla jsem Bohu, že udělám, co je v mých silách, a o zbytek ať se postará On. A i když se blána nakonec nezahojila a plodová voda mi stále odtékala, zároveň se i nějaká nová vytvářela. Díky tomu jí Gerardík měl stále minimální potřebné množství. Ležela jsem tak v nemocnici celý zbytek těhotenství.

Celkově jsme takto vydrželi neuvěřitelných 14 týdnů. Po celou dobu těhotenství jako by všechno viselo na vlásku. Lékaři mě dále varovali, že kvůli nedostatku vody a místa může být chlapeček postižený. Když pak přišel porod, měl navíc kolem krku dvakrát obtočenou pupeční šňůru a porod tak musel proběhnout císařským řezem.

Gerardík se nám narodil ve 36. týdnu a díky Bohu je úplně zdravý. Považujeme to za Boží zázrak.

Mária a Viktor (redakčně upraveno, nadpis redakce) ■

Považujeme to za Boží zázrak.

Foto: Magnific, freepic.diller

Byla jsem z toho nešťastná…

Zhruba dva roky po narození dcery jsme začali s manželem uvažovat, že by nebylo špatné zapracovat na dalším potomkovi.

Okamžitě jsem však zjistila problém. Nebyla ve mně ani špetka touhy po druhém dítěti. Šla bych do toho jenom proto, že by to tak mělo být. Ale proč? Že by pro vzpomínky na první komplikované těhotenství, těžkou preeklampsii, převoz do krajského města, císařský řez za velkých bolestí, silné poporodní deprese, problémy s kojením a cvičení Vojtovy metody? Ale to už bylo pryč a dcera nám vyrůstala již víceméně zdravá. Tak proč?

Byla jsem z toho nešťastná. Přála jsem si toužit po dítěti, ale jen rozumem to vyřešit nešlo. Manžel byl naštěstí vnímavý. Těšil mě a nijak na mě nenaléhal. Spolu jsme se na ten úmysl modlili.

V té době jsem několikrát navštívila Jablonné v Podještědí. Jezdili jsme tam i na dovolenou. Před hrobem svaté Zdislavy, patronky rodin, moje srdce vyloženě úpělo. A víte, že svatá Zdislava mě vyslyšela? Jen co se touha trošičku objevila, hned jsem řekla manželovi: „Jdeme do toho!“

S Boží pomocí to šlo napoprvé, takže o prázdninách jsem už v Jablonném spolu s rodinou děkovala svaté Zdislavě s miminkem v bříšku. A o dva roky později jsme tam jeli na dovolenou i se synkem.

Michaela ■

… o prázdninách jsem už v Jablonném spolu s rodinou děkovala svaté Zdislavě s miminkem v bříšku.

Nejzajímavější svědectví z časopisu *Milujte se!*

Nemáte starší výtisky časopisu? Nejzajímavějších 49 svědectví z prvních dvaceti čísel časopisu *Milujte se!* vyšlo v knize

Ze života pro život

(editoři sborníku: P. Marek Dunda a P. Pavel Zahradníček)

Knížku s 96 stranami, ze které je i svědectví na této straně, můžete pro sebe i pro šíření ve svém okolí objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč (+ obyčejné poštovné České pošty) pomocí kuponu na str. 52 nebo na **www.amims.net** a **www.fatym.com**. Na těchto webových stránkách je také možné knihu zdarma přečíst a stáhnout v kompletní verzi ve formátu PDF.

Plánovali jsme velkou rodinu, ale…

Foto: Magnific, wavebreakmedia–micro

V letošním roce tomu budou již čtyři roky, kdy jsem prožívala své třetí těhotenství. S manželem jsme plánovali velkou rodinu – že ale budeme v očekávání s dvojčaty, to bylo velké překvapení pro nás pro oba. První polovina těhotenství se nezdála být nějak komplikovaná. O to větší překvapení nastalo, když jsme se v pátém měsíci dozvěděli, že miminka nemají být úplně zdravá. Diagnóza zněla: obě děti budou mentálně postižené a jedno ještě navíc tělesně. Tento okamžik mám stále v myšlenkách, kdy se mi promítlo hlavou, jak vše zvládneme…

Doporučení od lékařů bylo mnoho – od odběru plodové vody až po „redukci" plodů ze dvou na jeden – a tlak byl opravdu velký.

S manželem jsme od začátku věděli, že dvojčata můžou být vždy nějakým způsobem riziková, a tak jsem veškerá vyšetření odmítla.

Doma jsme měli dvě starší zdravé děti, které se společně s námi modlily za své sourozence. Připravovali jsme se na různé verze, mimo jiné i na to, že by mohla být dvojčata později na vozíčku. Člověk nevěděl, co ho čeká…

Foto: Magnific, freepic.diller

Prosili jsme o modlitbu i naše rodiny a pár kněží, kteří na nás také pamatovali.

Fyzicky jsem se cítila velmi dobře, psychicky vůbec. Držely mě děti a manžel, ve kterých jsem měla velkou oporu. Měsíc před porodem jsme byli na svatbě manželovu bratranci. Při svatební mši svaté měl jeden moudrý kněz moc hezkou promluvu, kde řekl, že každý kříž, který člověk nese, se promění v požehnání. Dodal mi úplně sílu a já odevzdala naše miminka do Boží náruče.

Manžel se v té době vrátil ke službě akolyty a syn začal ministrovat. A já pociťovala Boží požehnání i u nás doma.

Nastal podzim a čas porodu… Měla jsem císařský řez. Takže po porodu nebylo úplně v mých silách děti k sobě přivinout. Tentokrát zastal tuto úlohu manžel. Když jsem ležela na operačním stole a sestřička mi přinesla dvojčátka ukázat, udělala jsem jim křížek na čelo a děkovala Bohu, že jsou už s námi. Narodili se nám dva chlapci. Mentální postižení se po porodu neukázalo vůbec. U jednoho z chlapečků tělesné postižení zůstalo, a tak byl pár dnů po porodu operovaný. Jednalo se o operaci na hlavičce, kde mu vyrůstal velký útvar. Operace proběhla dobře a po měsíčním pobytu v nemocnici jsme měli chlapečky oba dva doma. Naše rodina si zažila opravdu těžké měsíce, ale dodnes jsme nesmírně vděční za to, že jsou kluci zdraví, a svěřujeme je stále pod Boží ochranu.

Mirka

http://linkapomoci.cz

Čekáte-li nečekaně dítě
volejte 800 108 000

hnutiprozivot.cz
informační stránky Hnutí Pro život ČR

linkapomoci.cz
celorepubliková poradna pro ženy v tísni

nesoudimepomahame.cz
projekt pomoci ženám nuceným k potratům

modlitbyzanejmensi.cz
modlitby za obnovu kultury života

Slib v sanitce

Vizualizace: Ondřej Křička by AI (CC BY 2.0)

Na sklonku roku 2000 se začal odvíjet příběh, který po deseti letech skončil záchranou kostela. Je to vyprávění o tom, jak se bez varování dokáže člověku naráz změnit život.

Absolvoval jsem tehdy běžnou operaci, na jejímž konci byla docela závažná porucha trávení (z padesáti procent smrtelná), přísná dieta a velký úbytek na váze. Když jsem se už více než půl roku zotavoval, našli lékaři další, velmi závažnou nemoc s ještě horší prognózou, která si vyžádala další operaci a nepříjemné chemoterapie… Začal jsem se modlit za sebe, když předtím patřily modlitby výhradně mým blízkým.

Při převozu do nemocnice na operaci, jejíž výsledek byl velmi nejasný, jsem si pro sebe v duchu slíbil, že když mě Pán Bůh nechá na živu a dovolí to můj zdravotní stav, pokusím se zachránit dominantní stavbu ve své rodné obci – zdevastovaný kostel – a zařídit jeho opravu. Když jsem se s tím po nějakém čase svěřil svému faráři, ten to označil jako smlouvu s Bohem. Já jsem to tak ale nebral.

Uplynuly dva roky. Můj zdravotní stav se po několika operacích a drastických doléčovacích procedurách postupně lepšil, a to až do stavu, kdy jsem mohl svůj tehdy tajný slib začít plnit. Slib to byl tajný téměř po celou dobu oprav kostela. Jen nejbližším ve své rodině jsem se po určitém čase svěřil.

Tehdy jsem neměl žádné zkušenosti, ale ani představu o opravách kulturních památek. Natož pak abych si dokázal představit, jak nesmírně obtížná cesta vede k získávání finančních prostředků. Prvním krokem bylo „obcházení“ různých institucí, zasílání žádostí o finanční podporu, ale i osobní návštěvy na všelijakých úřadech, dokonce i na ministerstvech a u poslanců. Bylo pro mě obrovským zklamáním, že i přes dané přísliby nikdo nepomohl. Rodinné prostředky (byl jsem v té době invalidní důchodce) byly vynakládány na bezvýsledné cesty po úřadech a na telefonování. Tak to nemohlo jít dál.

Zbyla poslední cesta. „Zastřešit“ se občanským sdružením, získat kolem sebe tři obětavé přátele a s nimi se pokusit o téměř nemožné. Ale stal se, jak bych to nazval, téměř zázrak. Začalo být vidět malé světélko na konci tunelu. Po letech práce, přes odpor a pomluvy některých (jiní naopak velkoryse pomáhali) se podařilo dát dohromady víc než osm milionů korun, velmi hospodárně využitých při prováděných pracích.

Na konci je zde zachráněný a kompletně opravený kostel. Dá-li Bůh, bude sloužit dalším generacím věřících, za dobrého počasí bude otevřený turistům, již slouží ke koncertům pro širokou veřejnost a bude na dlouhou dobu připomínat splněný slib. Slib, v jehož splnění jsem na začátku ani nedoufal. Byla to náhoda? Lékařská péče byla vynikající, ale…? Díky lékařům, rodině a Pánu Bohu.

Náš současný kněz řekl: Vaše nemoc se nakonec stala zdrojem velkého požehnání a dobra.

František (z knihy „Ze života pro život“ – viz upoutávka na straně 27) ■

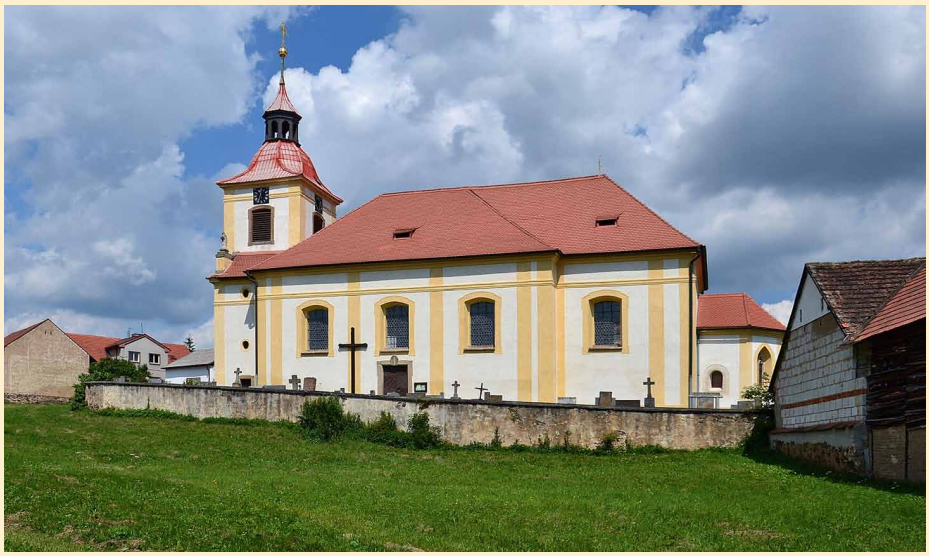

Foto: Wikimedia Commons, Petr Kinšt (CC BY-SA 3.0)

… nemoc se nakonec stala zdrojem velkého požehnání a dobra.

Schovejte si je na Vánoce!

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

Nevím, kdy se k vám toto číslo časopisu dostane – výtisky šíříme průběžně a snažíme se, aby každé číslo časopisu bylo „nadčasové“. Ale texty koled na následujících stranách si rozhodně rovnou nyní vytrhněte (když to neuděláte dnes, zítra asi také ne – znáte to…) a schovejte si je do krabice, ve které máte vánoční ozdoby. Aby tam na vás spolu s nimi čekaly, až přijdou Vánoce. A co pak s nimi? Může se vám hodit pár následujících tipů, jak s nimi udělat radost druhým – i sobě.

Zazpívejte si koledy na Štědrý večer

Když přijdete po štědrovečerní večeři ke stromečku, nerozbalujte dárky hned! To těšení se má něco do sebe… Zazpívejte si nejdřív koledy. Abyste mohli zpívat společně, máte je od nás hned dvakrát! Stačí dvoustranu vyjmout a rozříznout. Další si můžete případně nakopírovat nebo vytisknout oboustranně z PDF souboru na **www.milujte.se**, na listu s koledami je také QR kód pro zobrazení textů těchto koled na mobilu. Nápěv všech nebo skoro všech koled dobře znáte. A aby nechyběla ani slova – zvlášť u dalších slok –, k tomu právě poslouží ten list.

Zazpívejte si a pozvěte další.

Zazpívejte si s návštěvami

Až vás přijdou ve vánoční době navštívit přátelé nebo širší rodina, pozvěte je ke stromečku a nabídněte jim, že byste si mohli zazpívat pár koled. Budete překvapeni, jak to zpříjemní atmosféru. Možná to nejdříve hosty zaskočí, ale jsem na sto procent přesvědčený, protože to mám ozkoušené, že nakonec budou tím zážitkem nadšeni.

Zazpívejte někomu

Navštivte někoho, kdo je osamělý, starý… Zazpívejte mu a pozvěte ho, aby se přidal. Zažijete, co znamená „Hledej radost druhých a najdeš svou vlastní“ (viz svědectví na str. 35).

Vynalézavosti se meze nekladou

Jistě vás napadne i řada dalších způsobů, jak se dají lístečky použít – zvlášť když si je ještě namnožíte: při vítání betlémského světla (právě pro tento účel kdysi znojemský děkan P. Jindřich Bartoš tento lísteček s koledami připravil), při jesličkové pobožnosti s dětmi v kostele… Vynalézavosti se meze nekladou.

A pak zase šup s tím do krabice

I když se říká, že inteligent zvládá chaos, raději na to nespoléhejte, a když budete odstrojovat stromeček, uložte si i lístečky s koledami do krabice s vánočními ozdobami. Aby tam na vás čekaly zase na příští rok.

* * *

A ještě jeden tip na závěr: koledy – i jejich poslech – si nechte až na Vánoce. Tak vám nezevšední. Na adventní dobu jsou určeny tzv. adventní rorátní zpěvy. Jsou podobně staré jako koledy. V něčem se jim trochu podobají, ale dýchá z nich atmosféra adventního radostného očekávání. Pouštět si je můžete na **https://jukebox.tv-mis.cz/?id=535** – je tam celé padesátiminutové pásmo. Proč poslouchat v adventu koledy, když jsou adventní roráty?

P. Pavel Zahradníček

Hledej štěstí druhých a najdeš své vlastní!

2. Tichá noc, přesvatá noc, - náhle v ní jásot zní, - vstávej, lide můj, tmu z očí střes, - v městě Betlémě Bůh zrozen dnes, - [:z lásky se člověkem stal.:]

3. Tichá noc, přesvatá noc, - stín a mráz vůkol nás, - v hloubi srdce však Gloria hřmí, - dík, že hříšník se s důvěrou smí [:u svaté rodiny hřát.:]

POSLOUCHEJTE, KŘESŤANÉ

1. Poslouchejte, křesťané, - co se to stalo před lety dávno v Betlémě; - pozorně slyšte noviny jisté, tajemné.

2. Narodil se Kristus Pán - z chudičké Panny, - on, Pán nad pány, přišel k nám; - radosti málo, - žalosti mnoho trpěl sám.

3. V plénky jej zavinula, - krásného syna, - Maria Panna spanilá; - v jesličky malé - andělů krále vložila.

NARODIL SE KRISTUS PÁN

1. Narodil se Kristus Pán, - veselme se, - z růže kvítek vykvet' nám, - radujme se: - z života čistého, - z rodu královského - nám, nám narodil se.

2. Jenž prorokován jest, - veselme se, - ten na svět poslán jest, - radujme se; - z života čistého...

3. Člověčenství naše, veselme se, - ráčil vzíti na se, - radujme se; - z života čistého...

4. Goliáš oloupen, - veselme se, - člověk jest vykoupen, - radujme se; - z života čistého...

Milujte se!

Příloha časopisu Milujte se! č. 77; on-line:
www.milujte.se/**koledytisk**.pdf
www.milujte.se/**koledymobil**.html ➡

pro mobil

KOLEDY

NESEM VÁM NOVINY

1. Nesem vám noviny, poslouchejte, - z betlémské krajiny, pozor dejte! - [:Slyšte je pilně a neomylně:] - rozjímejte!

2. Syna porodila čistá Panna, - v jesličky vložila Krista Pána, - [:jej ovinula a zavinula:] - plenčičkama.

3. Andělé nebeští k němu přišli - a také pastýři hned se sešli, - [:jeho vítali, jeho chválili,:] - dary nesli.

4. My také, křesťané, nemeškejme, - k těm svatým jesličkám pospíchejme, - [:Ježíše svého, Pána našeho:] - přivítejme.

CHTÍC, ABY SPAL

1. Chtíc, aby spal, tak zpívala - Synáčkovi - matka, jež ponocovala, - miláčkovi. - Spi, nebes dítě milostné, - Pán jsi a Bůh, - pěje ti v lásce celý ráj, - pozemský luh.

2. Tobě jsem lůžko ustlala, - Spasiteli, - k chvále tvé tvory svolala, - Stvořiteli! - Zasvítil z nebe hvězdy jas - v jesličky tvé, - národy všechny světlem svým - k Betlému zve.

3. Dřímej, to matky žádost je, - holubičko, - v tobě se duše raduje, - ó perličko! - Nebesa chválu pějí tvou, - slávu a čest, - velebí tebe každý tvor, - tisíce hvězd.

VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

1. Veselé vánoční hody! - Zpívejme všichni koledy: - o tom, co se vskutku stalo, - že se lidem narodilo - Děťátko.

2. On je světa Spasitelem, - Slovo učiněné tělem, - Syn Boží a syn člověka, - na nějž tvorstvo věky čeká, - Děťátko.

3. Jehož Maria počala, - v Betlémě ho porodila, - položila do jesliček, - zavinula do plenčiček - Děťátko.

PŮJDEM SPOLU DO BETLÉMA

1. Půjdem spolu do Betléma, dudaj, dudaj, dudaj dá! Ježíšku, panáčku, já tě budu kolíbati, Ježíšku, panáčku, já tě budu kolíbat.

2. Začni, Kubo, na ty dudy: dudaj, dudaj dudaj dá! Ježíšku, panáčku atd.

3. A ty, Janku, na píšťalku: hudli, tydli, hudli dá! Ježíšku...

4. A ty, Mikši, na housličky: hudli, tydli, hudli dá! Ježíšku...

5. A ty, Vávro, na tu basu: ruma, ruma, rumadá! Ježíšku...

SLYŠTE, SLYŠTE, PASTUŠKOVÉ

1. Slyšte, slyšte, pastuškové, jaké znějí zpěvy nové v této noční hodině u betlémské jeskyně!

2. Andělé se tam zjevují, slávu a čest prozpěvují pacholátku zkroušeně, jež si hoví na seně.

3. Děťátko to je Syn Boží, nemá pozemského zboží; tak zde leží maličký synek chudé matičky.

DEJ BŮH ŠTĚSTÍ

1. Dej Bůh štěstí tomu domu, my zpíváme Pánu Bohu, malému děťátku, Kristu Jezulátku, v Betlémě dnes narozenému.

2. On rozdává štědrovničky, jabka, hrušky i troníčky, za naše zpívání, za koledování, dej vám Pán Bůh své požehnání.

PÁSLI OVCE VALAŠI

1. Pásli ovce Valaši při betlémském salaši. Hajdom, hajdom, tydli dom, hajdom, hajdom, tydli dom.

2. Anděl se jim ukázal, do Betléma jít kázal. Hajdom...

3. Vstaňte hore a choďte, Pána Krista najdete. Hajdom...

4. Najdete ho v jesličkách ovinutého v plenčičkách. Hajdom...

5. Maria ho kolébá a Josef mu tak zpívá: Hajdom...

6. Na husličkách hujuju a na gajdách dududu. Hajdom...

ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ, POKOJ SVATÝ

1. Štěstí, zdraví, pokoj svatý vinšujeme vám, nejprv panu hospodáři, pak vašim dítkám. Zdaleka se béřeme, novinu vám neseme, co jest se nám přihodilo v městě Betlémě.

2. Narodil se tam synáček, posílá mne k vám, byste mu koledy dali, však já mu ji dám: chlebíčka nechce bráti, nakrmila ho máti, radš tolárek neb dukátek máte poslati.

3. Pěkně prosím, odbuďte mě, nemám tu kdy stát, ještě musím do Betléma dítko kolíbat; dítko, to je bohatý, v nebi vám to zaplatí: že se budete po smrti s ním radovati.

JAK JSI KRÁSNÉ, NEVIŇÁTKO

1. Jak jsi krásné, neviňátko, vprostřed bídy, nebožátko! Před tebou padáme, dary své skládáme. Před tebou padáme, dary své skládáme.

2. Já ti nesu dvě kožičky, by zahřály tvé údičky; [:já zas trochu mlíčka, by kvetly tvá líčka.:]

3. Já ti nesu veselého beránka ze stáda svého; [:s ním si můžeš hráti, libě žertovati.:]

4. A co my ti, nuzní, dáme? Darovati co nemáme; [:my ti zadudáme, písně zazpíváme.:]

5. Pastuškové mu dudajú, zvuky dud se rozléhajú; [:slavně dudy dujú, všeci prozpěvujú!:]

6. Měj se dobře, Jezulátko, přespanilé pacholátko! [:S tebú sa lúčíme, Bohu porúčíme.:]

TICHÁ NOC, PŘESVATÁ NOC

1. Tichá noc, přesvatá noc. - V spánku svém dýchá zem, - půlnoc odbila, město šlo spát, - zdřímli dávno i pastýři stád: - [:jen Boží láska, ta bdí.:]

2. Tichá noc, přesvatá noc, - náhle v ní jásot zní, - vstávej, lide můj, tmu z očí střes, - v městě Betlémě Bůh zrozen dnes, - [:z lásky se člověkem stal.:]

3. Tichá noc, přesvatá noc, - stín a mráz vůkol nás, - v hloubi srdce však Gloria hřmí, - dík, že hříšník se s důvěrou smí [:u svaté rodiny hřát.:]

POSLOUCHEJTE, KŘESŤANÉ

1. Poslouchejte, křesťané, - co se to stalo před lety dávno v Betlémě; - pozorně slyšte noviny jisté, tajemné.

2. Narodil se Kristus Pán - z chudičké Panny, - on, Pán nad pány, přišel k nám; - radosti málo, - žalosti mnoho trpěl sám.

3. V plénky jej zavinula, - krásného syna, - Maria Panna spanilá; - v jesličky malé - andělů krále vložila.

NARODIL SE KRISTUS PÁN

1. Narodil se Kristus Pán, - veselme se, - z růže kvítek vykvet' nám, - radujme se: - z života čistého, - z rodu královského - nám, nám narodil se.

2. Jenž prorokován jest, - veselme se, - ten na svět poslán jest, - radujme se; - z života čistého...

3. Člověčenství naše, veselme se, - ráčil vzíti na se, - radujme se; - z života čistého...

4. Goliáš oloupen, - veselme se, - člověk jest vykoupen, - radujme se; - z života čistého...

Milujte se!

Příloha časopisu Milujte se! č. 77; on-line:
www.milujte.se/**koledytisk**.pdf
www.milujte.se/**koledymobil**.html ➡

pro mobil

KOLEDY

NESEM VÁM NOVINY

1. Nesem vám noviny, poslouchejte, - z betlémské krajiny, pozor dejte! - [:Slyšte je pilně a neomylně:] - rozjímejte!

2. Syna porodila čistá Panna, - v jesličky vložila Krista Pána, - [:jej ovinula a zavinula:] - plenčičkama.

3. Andělé nebeští k němu přišli - a také pastýři hned se sešli, - [:jeho vítali, jeho chválili,:] - dary nesli.

4. My také, křesťané, nemeškejme, - k těm svatým jesličkám pospíchejme, - [:Ježíše svého, Pána našeho:] - přivítejme.

CHTÍC, ABY SPAL

1. Chtíc, aby spal, tak zpívala - Synáčkovi - matka, jež ponocovala, - miláčkovi. - Spi, nebes dítě milostné, - Pán jsi a Bůh, - pěje ti v lásce celý ráj, - pozemský luh.

2. Tobě jsem lůžko ustlala, - Spasiteli, - k chvále tvé tvory svolala, - Stvořiteli! - Zasvítil z nebe hvězdy jas - v jesličky tvé, - národy všechny světlem svým - k Betlému zve.

3. Dřímej, to matky žádost je, - holubičko, - v tobě se duše raduje, - ó perličko! - Nebesa chválu pějí tvou, - slávu a čest, - velebí tebe každý tvor, - tisíce hvězd.

VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

1. Veselé vánoční hody! - Zpívejme všichni koledy: - o tom, co se vskutku stalo, - že se lidem narodilo - Děťátko.

2. On je světa Spasitelem, - Slovo učiněné tělem, - Syn Boží a syn člověka, - na nějž tvorstvo věky čeká, - Děťátko.

3. Jehož Maria počala, - v Betlémě ho porodila, - položila do jesliček, - zavinula do plenčiček - Děťátko.

PŮJDEM SPOLU DO BETLÉMA

1. Půjdem spolu do Betléma, dudaj, dudaj, dudaj dá! Ježíšku, panáčku, já tě budu kolíbati, Ježíšku, panáčku, já tě budu kolíbat.

2. Začni, Kubo, na ty dudy: dudaj, dudaj dudaj dá! Ježíšku, panáčku atd.

3. A ty, Janku, na píšťalku: hudli, tydli, hudli dá! Ježíšku...

4. A ty, Mikši, na housličky: hudli, tydli, hudli dá! Ježíšku...

5. A ty, Vávro, na tu basu: ruma, ruma, rumadá! Ježíšku...

SLYŠTE, SLYŠTE, PASTUŠKOVÉ

1. Slyšte, slyšte, pastuškové, jaké znějí zpěvy nové v této noční hodině u betlémské jeskyně!

2. Andělé se tam zjevují, slávu a čest prozpěvují pacholátku zkroušeně, jež si hoví na seně.

3. Děťátko to je Syn Boží, nemá pozemského zboží; tak zde leží maličký synek chudé matičky.

DEJ BŮH ŠTĚSTÍ

1. Dej Bůh štěstí tomu domu, my zpíváme Pánu Bohu, malému děťátku, Kristu Jezulátku, v Betlémě dnes narozenému.

2. On rozdává štědrovničky, jabka, hrušky i troníčky, za naše zpívání, za koledování, dej vám Pán Bůh své požehnání.

PÁSLI OVCE VALAŠI

1. Pásli ovce Valaši při betlémském salaši. Hajdom, hajdom, tydli dom, hajdom, hajdom, tydli dom.

2. Anděl se jim ukázal, do Betléma jít kázal. Hajdom...

3. Vstaňte hore a choďte, Pána Krista najdete. Hajdom...

4. Najdete ho v jesličkách ovinutého v plenčičkách. Hajdom...

5. Maria ho kolébá a Josef mu tak zpívá: Hajdom...

6. Na husličkách hujuju a na gajdách dududu. Hajdom...

ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ, POKOJ SVATÝ

1. Štěstí, zdraví, pokoj svatý vinšujeme vám, nejprv panu hospodáři, pak vašim dítkám. Zdaleka se béřeme, novinu vám neseme, co jest se nám přihodilo v městě Betlémě.

2. Narodil se tam synáček, posílá mne k vám, byste mu koledy dali, však já mu ji dám: chlebíčka nechce bráti, nakrmila ho máti, radš tolárek neb dukátek máte poslati.

3. Pěkně prosím, odbuďte mě, nemám tu kdy stát, ještě musím do Betléma dítko kolíbat; dítko, to je bohatý, v nebi vám to zaplatí: že se budete po smrti s ním radovati.

JAK JSI KRÁSNÉ, NEVIŇÁTKO

1. Jak jsi krásné, neviňátko, vprostřed bídy, nebožátko! Před tebou padáme, dary své skládáme. Před tebou padáme, dary své skládáme.

2. Já ti nesu dvě kožičky, by zahřály tvé údičky; [:já zas trochu mlíčka, by kvetly tvá líčka.:]

3. Já ti nesu veselého beránka ze stáda svého; [:s ním si můžeš hráti, libě žertovati.:]

4. A co my ti, nuzní, dáme? Darovati co nemáme; [:my ti zadudáme, písně zazpíváme.:]

5. Pastuškové mu dudajú, zvuky dud se rozléhajú; [:slavně dudy dujú, všeci prozpěvujú!:]

6. Měj se dobře, Jezulátko, přespanilé pacholátko! [:S tebú sa lúčíme, Bohu porúčíme.:]

TICHÁ NOC, PŘESVATÁ NOC

1. Tichá noc, přesvatá noc. - V spánku svém dýchá zem, - půlnoc odbila, město šlo spát, - zdřímli dávno i pastýři stád: - [:jen Boží láska, ta bdí.:]

Tatínek nemluvil, ale zpíval

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

Mému tatínkovi bylo už skoro osmdesát let. Prožíval pokročilé stádium Parkinsonovy nemoci. Téměř už s námi nemluvil.

Maminka se o něj starala, jako se pečuje o malé dítě. Už nějakou dobu s ním nezažila žádnou veselou příhodu – podobnou té, která se odehrála pár měsíců předtím, když se ho snažila přebalit a tatínek se urputně bránil – tak jak to někdy při přebalování dělají malé děti: utéct mamince nemohl, protože už se sám nedokázal postavit na nohy, a tak alespoň kopal. A když ani to nepomohlo a maminka se mu stále i přes jeho odpor snažila vyměnit plenové kalhoty, nakonec – aby bylo vidět, že s ním nejsou žádné žerty – začal mamince vyhrožovat: „Mařenko, rozvedeme se!“ Maminka se nedala zastrašit a pohotově odpověděla: „Dobře, ale nejdřív tě musím přebalit, abys u soudu nesmrděl!“ A bylo po diskuzi.

Když jsem tatínka přijel o Vánocích navštívit, nevěděl jsem, jak s ním mluvit – když on na nic neodpovídal a já jsem ani nevěděl, kolik toho vlastně z mého povídání vnímá. A pak jsem dostal nápad!

„Tati, zazpíváme si koledy,“ řekl jsem mu. Nijak zvlášť nereagoval. Seděl na gauči podepřený polštáři.

Ztlumil jsem osvětlení, rozžal jsem stromeček. Ani barevná světýlka ho nějak zvlášť nezaujala.

Začal jsem zpívat „Nesem' vám noviny…, z betlémské krajiny…“ Zazpíval jsem jednu sloku, začal další – a najednou slyším: tatínek zpívá se mnou! I když už řadu měsíců prakticky skoro nemluvil, slova koledy mu tak nějak „naskočila“ a on zpíval a zpíval… Skončili jsme jednu koledu, začali další. Maminka přišla z kuchyně do obýváku a nevěřila svým očím – a uším. Koledy, jak je znal z mládí, mu „naskakovaly“ jedna za druhou, stačilo jen začít pár prvních tónů, pár slov. Zpíval s námi, díval se na stromeček a byl šťastný. A já také. Vydržel zpívat možná půl hodiny.

Když jako kněz navštěvuji po Vánocích staré a nemocné, zpívám s nimi koledy – a mám radost, že oni mají radost. Můžete ji mít i vy…

otec Pavel

Zpíval s námi, díval se na stromeček a byl šťastný. A já také.

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

??? Biblické otazníky

Otazníky kolem Ježíšova dětství

Foto: Wikimedia Commons, Sailko (CC BY 3.0)

Obraz s rámem: Gerard David: *Madona a Dítě s kaší* (malba, olej na dřevě, 1515)

Ježíšovo dětství – a také události, které bezprostředně předcházely jeho narození – popisují v Bibli pouze dvě evangelia: Matoušovo a Lukášovo. V některých ohledech se nám může zdát, že každý z nich popisuje události spojené s Ježíšovým narozením a dětstvím trochu jinak. Když však zkusíme obě evangelia postavit vedle sebe, zjistíme, že jimi popisované události do sebe dobře „zapadají". Tvoří taková „puzzle" Ježíšova dětství. Každý z evangelistů zřejmě považoval za důležitější něco jiného, každý měl jiný úhel pohledu a psal pro jiné čtenáře. Víme také, že Matouš se více zabývá osobností Josefovou, zatímco Lukáš se orientuje spíše na Marii. Historikové v popisovaných událostech nevidí nesrovnalosti.

Námitky skeptiků

Skeptikové někdy tvrdí, že si protiřečí biblické pasáže o Ježíšově dětství, které se nacházejí v Mt 1–2 a v Lk 1–2. Například poukazují na to, že podle Lukáše žila Panna Maria před odchodem do Betléma v Nazaretě, zatímco u Matouše šla do Nazareta až později. Tvrdí také, že obsahují historické chyby, kterými mají být Matoušova zmínka o Herodově vyvraždění neviňátek v Betlémě (Mt 2,16) nebo Lukášova zmínka o soupisu, kterého se zúčastnil nejen Josef, ale i Panna Maria (Lk 2,1–5).

Všechny tyto námitky je ale možné úspěšně zpochybnit.

Jak to doopravdy bylo – celkový pohled

Za prvé, vyprávění o Ježíšově dětství si navzájem neodporují. Naopak, velmi dobře do sebe zapadají jako kamínky mozaiky a dohromady říkají toto:

Nejprve se Zachariášovi zjeví anděl Gabriel, aby mu oznámil narození Jana Křtitele (Lk 1,5–25). O několik měsíců později se Gabriel zjevuje Marii v Naza-

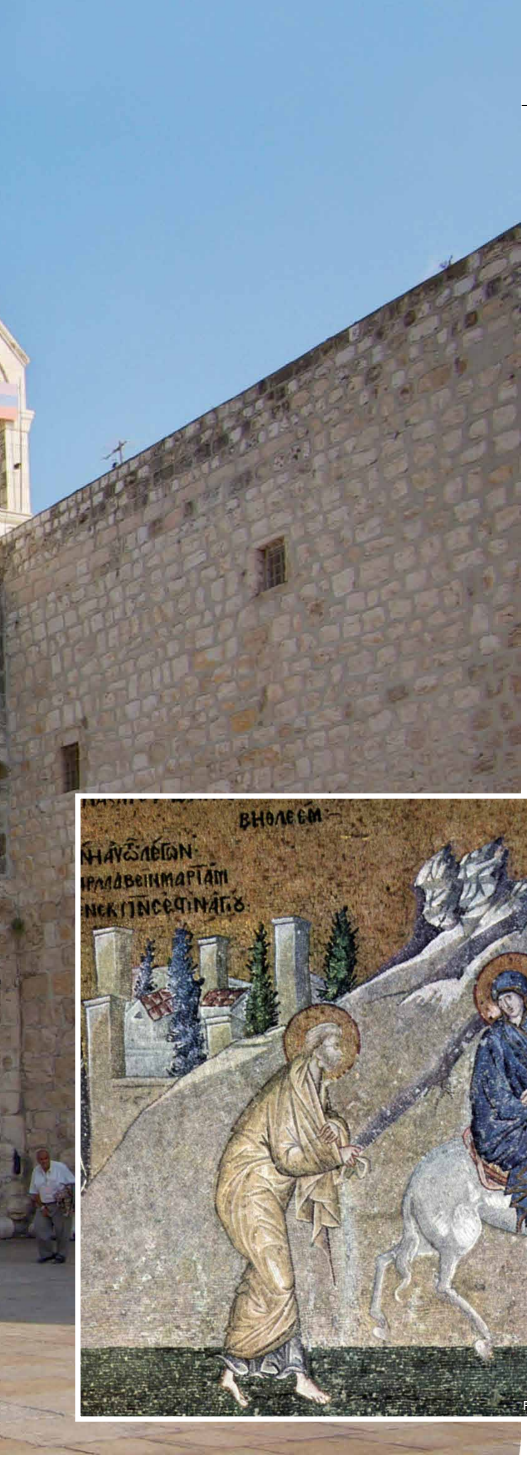

Foto: Wikimedia Commons, Rundvald (CC BY-SA 4.0)

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Náměstí Jesliček před bazilikou Narození Páně v Betlémě, asi 10 km od Jeruzaléma. Současná stavba pochází z 6. století. Vpravo nahoře: Mozaika v chrámu „Krista Spasitele v Choře" v Istanbulu: *Cesta do Betléma* (1315–1320). Podle Lukášova evangelia šel Josef s Marií k soupisu obyvatel do Betléma.

Kvůli soupisu, který vyhlásil císař Augustus, putuje Svatá rodina do Betléma (Lk 2,1–5), kde se narodí Ježíš (Mt 1,25a; Lk 2,7). Té noci je navštíví pastýři (Lk 2,8–20). Přibližně ve stejné době pozorují mudrci ve své vlasti hvězdu (srov. Mt 2,2.9).

Osm dní po svém narození je Ježíš podle židovského zvyku obřezán a pojmenován (Mt 1,25b; Lk 2,21) a po čtyřiceti dnech je v chrámě zasvěcen Bohu (Lk 2,22–38).

Nyní se Svatá rodina buď vrací do Nazareta, nebo zůstává v Betlémě (není jasné, co udělala). Pokud se vrátili do Nazareta, pokračovali v návštěvách Jeruzaléma a u svých příbuzných v Betlémě (Betlém byl od Jeruzaléma necelé tři hodiny cesty pěšky, kdežto cesta z Nazareta do Jeru- ▷

Evangelijní vyprávění o Ježíšově dětství do sebe velmi dobře zapadají.

Foto: Magnific, pvproductions

retě, aby jí oznámil, že počne a porodí Ježíše (Lk 1,26–38). Maria jde navštívit Alžbětu a pak se vrátí do Nazareta (Lk 1,39–56). Potom se narodí Jan Křtitel (Lk 1,57–80).

Přibližně v této době se Josef dozvídá, že Maria je těhotná. Hodlá se s ní rozvést, ale po zásahu anděla to neudělá (Mt 1,18–23) a začne s ní bydlet (Mt 1,24). Podle Lukášova vyprávění se to mělo stát v Nazaretě.

zaléma trvala několik dní), a to několikrát každý rok, na tři výroční poutní svátky (Ex 23,14–17; srov. Lk 2,41).

Někdy mezi prvním a druhým rokem po Ježíšově narození (srov. Mt 2,16) přicházejí mudrci a jsou nasměrováni do Betléma, kde nacházejí Svatou rodinu (Mt 2,1–11). Ve snu jsou varováni, aby se domů vrátili jinou cestou (Mt 2,12). Výstrahu ve snu dostává také Josef, a tak Svatá rodina pak prchá do Egypta (Mt 2,13–15), aby se vyhnula vraždění neviňátek (Mt 2,16–18).

Když Herodes Veliký umírá, Svatá rodina se vrací do Izraele (Mt 2,19–21),

Herodes
krutovládce i na smrtelné posteli

Podle svědectví židovského historika Josefa Flavia (cca 37–100 n. l.) neopustila Heroda Velikého jeho krutost ani na smrtelné posteli:

„Když byl (Herodes) již velmi zesláblý nemocí a očekával konec svého života, uvědomoval si, že nikdo nebude jeho smrt oplakávat, ale spíše se z ní bude radovat. Proto vymyslel následující plán. Dal svolat z celé Judeje nejvýznamnější muže a přikázal, aby se shromáždili v Jerichu.
Zavřel je do tamního hippodromu a svěřil je své sestře Salómé a jejímu manželu Alexovi.
Přikázal jim, aby je zabili v okamžiku, kdy zemře, aby celá Judea a každý jejich dům byl přinucen truchlit nad jeho smrtí.
Řekl totiž, že dobře ví, že ho nikdo nebude oplakávat osobně; proto to činí, aby nezemřel zcela bez nářku."

Antiquitates Judaicae XVII, 173–175 (17.6.5)

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Stylizovaný portrét Heroda Velikého od Giuseppa Arcimbolda (malba, cca 1566). Dole: *Vraždění neviňátek* ve zpracování malíře Massima Stanzioneho (1. pol. 17. stol., malba, olej na plátně)

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Pozn. redakce: Podle svědectví Josefa Flavia však po Herodově smrti tento příkaz naštěstí nebyl vykonán (viz Flavius Josephus, *Antiquitates Judaicae* XVII, 176 (17.6.5)

Zdroj textu díla *Antiquitates Judaicae* (Židovské starožitnosti) od Josefa Flavia: B. Niese (ed.), Flavii Iosephi Opera, vol. IV, Berlin, 1895.

Neměl co dát

Foto: Pexels, Ovais Ibn farooq (CC0)

V žádném ze čtyř evangelií to není, ale vypráví se, že když pastýři spěchali do Betléma, jeden nesl sýr, druhý vlněnou přikrývku, třetí džbánek mléka. Jen nejmladší pastýř neměl nic. Styděl se. Šel poslední a přemýšlel, jestli se má vůbec ukázat.

Když vstoupili do stáje, Panna Maria držela Dítě v náručí. Josef přijímal dary a děkoval. Malý pastýř stál u dveří a klopil oči. Maria si ho všimla.

„Pojď blíž."

„Já nemám nic," zamumlal.

Vtom Dítě začalo plakat. Panna Maria potřebovala obě ruce, aby upravila přikrývku, a tak se obrátila k mladému pastýři: „Mohl bys ho chvilku podržet?"

Chlapec zatajil dech. Opatrně vzal Ježíše do náručí. A najednou pochopil, že prázdné ruce nejsou překážka. Právě do prázdných rukou se dá něco vložit.

- - -

Bůh nepotřebuje naše bohatství. Často čeká jen na naše prázdné, otevřené ruce.

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

… prázdné ruce nejsou překážka.

ale Josef se dozvídá, že v Judsku vládne Herodes Archelaos, a tak rodinu odvádí do galilejského Nazareta (Mt 2,22–23).

Herodes a vyvraždění betlémských neviňátek

Pokud jde o Herodovo vyvraždění betlémských chlapečků, nemáme žádné dobové mimobiblické záznamy o tom, že by k němu došlo. Matoušovo evangelium je však samo o sobě historický záznam a nelze ho jednoduše ignorovat. Vlastně bychom ani neměli očekávat, že se dochované mimobiblické prameny budou o takové události zmiňovat. Betlém byl malý (Mich 5,1) a v Ježíšově době měl zhruba 300 až 1000 obyvatel. Chlapců mladších dvou let tam bylo pravděpodobně méně než třicet a možná ne více než šest nebo sedm.

Vyvraždění betlémských neviňátek je přesně to, co bychom od Heroda očekávali…

Žádné Herodovy soudní záznamy nebo podobné výnosy se nám nedochovaly. O jeho činech máme jen kusé informace, které pocházejí hlavně z pozdější doby od židovského historika Josefa Flavia (žil přibližně v letech 37–100). Ten se sice párkrát stručně zmiňuje i o Ježíšovi, ale asi by nepsal o takové události, z hlediska národních dějin bezvýznamné, jakou bylo vyvraždění betlémských neviňátek, i kdyby o ní vůbec věděl. Ostatně stručné dějiny českého národa také běžně nezmiňují, že se v roce 1936 utopilo 31 žáků rakvické školy, a málokdo si dnes na tuto tragédii ještě vzpomene. V antickém světě navíc zabíjení malých dětí nebylo nic výjimečného.

Evangelijní vyprávění dobře odpovídá tomu, co je o Herodovi známo. V druhém období své vlády se stal paranoidním a posedlým touhou udržet si svou moc. Všude viděl spiknutí. Dal popravit kdekoho, například švagra, oblíbenou manželku, tchyni a tři syny. Císař Augustus údajně zavtipkoval, že „je lepší být Herodovým prasetem než synem"; pointa spočívala v tom, že Herodes by jako Žid ▷

nejedl vepřové, a proto by jeho prase před ním bylo v bezpečí.

Herodes také nařídil několik hromadných poprav. A když se blížila jeho vlastní smrt, nechal na stadion zavřít mnoho významných mužů židovského národa, aby hned po jeho skonu byli zabiti, a každá rodina tak truchlila (srov. infobox na str. 38).

Vyvraždění betlémských neviňátek je tedy přesně to, co bychom od Heroda očekávali, když se dozvěděl o narození dítěte, které má mít konkurenční nárok na židovský trůn.

Sčítání lidu a soupis majetku v Římské říši

Pokud jde o soupis zmiňovaný Lukášem, objevují se námitky, že Josef by nešel do Betléma a že Maria by ho nedoprovázela. Na všechny ale existuje dobrá odpověď.

Augustus byl římským císařem od roku 27 př. n. l. do roku 14 n. l. a zahájil praxi sčítání lidu v celé říši (velmi složité problematice datace těchto sčítání a způsobu jejich provádění se podrobně věnuje Gerhard Kroll v knize *Po stopách Ježíšových*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2002, str. 11–16). Vzhledem k velikosti Římské říše probíhalo první sčítání všeho lidu postupně, v různých zemích v různých letech, takže v Palestině mohlo být prováděno i s několikaletým zpožděním. Pokud se jako obvykle konalo i pro daňové účely, vysvětlovalo by to, proč se Josef vracel do Betléma: pocházel odtud a stále tam vlastnil nějaký majetek.

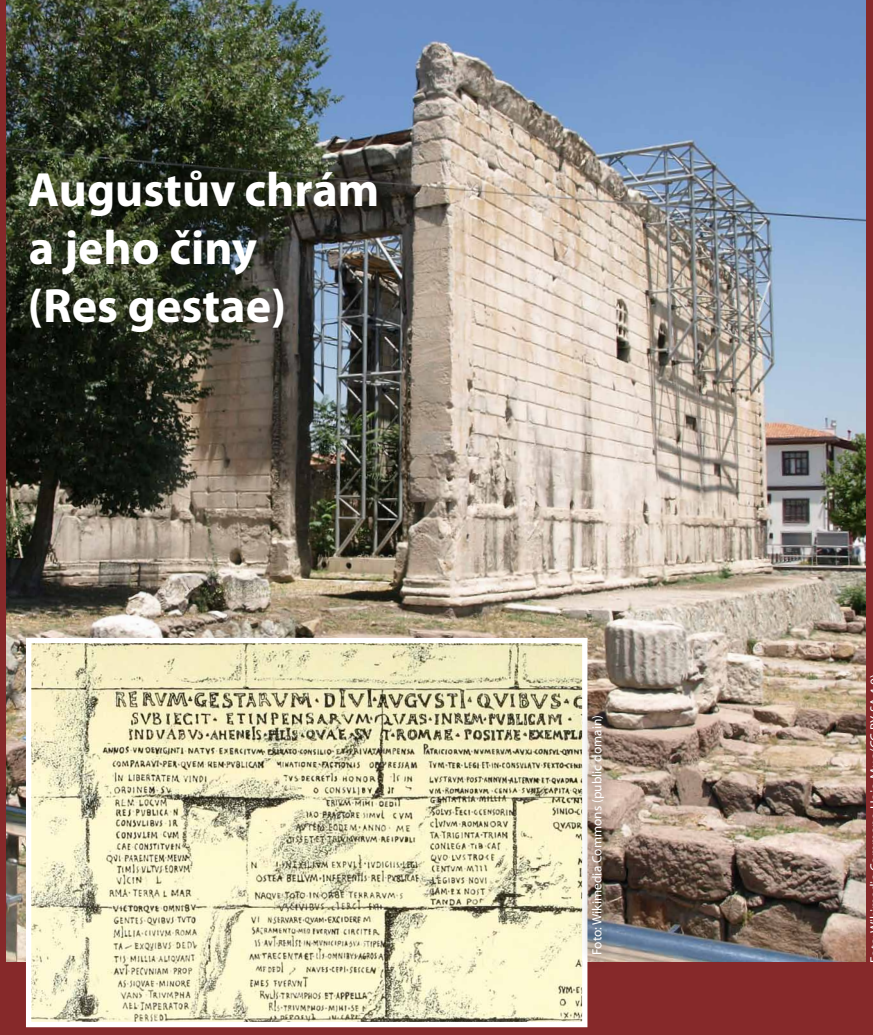

Foto: Wikimedia Commons, Hajo-Muc (CC BY-SA 4.0)

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Augustův chrám v Ankyře (dnešní Ankaře v Turecku) byl postaven v letech 25–20 př. Kr. Po smrti císaře Augusta v roce 14 po Kr. byl v jeho předsíni (pronaosu) vytesán nápis s popisem jeho slavných činů: *Res gestae divi Augusti* neboli Činy božského Augusta (v detailu). Nápis zmiňuje i tři soupisy obyvatel, které nařídil Augustus během svého panování.

Maria šla s Josefem, protože byla jeho ženou a on se o ni (spolu s dalšími příbuznými) mohl v Betlémě postarat lépe, než kdyby zůstala doma.

Mozaika v chrámu „Krista Spasitele v Choře“ v Istanbulu (1315–1320): Maria a Josef se registrují při sčítání lidu za místodržitele Quirinia.

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

A konečně, Lukáš a jeho čtenáři dobře věděli, jak takové zápisy probíhají, protože se jich sami osobně účastnili. Proto i jeden z kritiků evangelií, Raymond Brown, připouští, že je „nebezpečné předpokládat, že by [Lukáš] popisoval proces zápisu, který by zjevně odporoval všemu, co on a jeho čtenáři znali“.

Připravila Markéta Protivánková podle knihy Jimmyho Akina „Biblické nejasnosti“ (redakčně upraveno) ■

Maria šla s Josefem, protože byla jeho ženou a on se o ni mohl v Betlémě postarat lépe, než kdyby zůstala doma.

Otazníky kolem událostí po Ježíšově vzkříšení

Foto: Flickr, andrewprice001 (CC BY-NC-ND 2.0)

Foto: Wikimedia Commons, Wellcome Collection (CC BY 4.0)

Podobně jako u jiných biblických pasáží, i události následující po Ježíšově vzkříšení jsou v jednotlivých evangeliích líčeny poněkud odlišně. Když se však do příslušných paralelních pasáží začteme podrobně, dospějeme k závěru, že si ani zde navzájem neprotiřečí, ale naopak se doplňují a obohacují. Důvodem odlišného popisu událostí je úhel pohledu jednotlivých evangelistů, zaměření na jiný detail i záměr, pro který události zaznamenávali.

Obraz *Noli me tangere* (nedotýkej se mne) ztvárňuje scénu setkání vzkříšeného Krista s Marií Magdalskou, jež si ho splete se zahradníkem (obrazy se často pomocí symbolů snaží zachytit více motivů z textu, a tak se nám mohou některé kombinace symbolů zdát zvláštní). Na snímku v pozadí je centrum Chrámu Božího hrobu v Jeruzalémě, kde pod obrovskou kopulí stojí kaple (edikula) s pozůstatky Ježíšovy hrobky (zdi vpravo).

Množství událostí, ze kterých si evangelisté vybírají…

Kritici obviňují evangelia z toho, že si navzájem protiřečí při popisu událostí, ke kterým došlo po Ježíšově vzkříšení. Tak to ale není.

Pavel zmiňuje, že Ježíš se po vzkříšení zjevil vícekrát (1 Kor 15,5–8), a Lukáš ▷

uvádí, že se Ježíš apoštolům zjevoval opakovaně po dobu čtyřiceti dnů (Sk 1,3). Proto se evangelisté museli rozhodovat, která zjevení – setkání se zmrtvýchvstalým Ježíšem Kristem – do svých evangelií zahrnou.

Všechny údajné problémy zmizí, když si uvědomíme, jak autoři jednotlivých evangelií vybírali a řadili svůj materiál. Co říkají dohromady?

Kritici obviňují evangelia z toho, že si navzájem protiřečí… Tak to ale není.

Ježíšův prázdný hrob

Všechna čtyři evangelia se shodují v tom, že ženy šly k Ježíšovu hrobu po sobotě, kolem svítání prvního dne v týdnu (Mt 28,1; Mk 16,1–2; Lk 24,1; Jan 20,1).

Kámen byl odvalen, tělo bylo pryč a ony se setkaly s andělem (Mt 28,2–7; Mk 16,4–7; Lk 24,2–7,10; Jan 20,1.11–13).

Evangelisté se liší v tom, které detaily zmiňují.

Foto: Wikimedia Commons, Roded Shlomo Pikiwiki Israel (CC BY 2.5)

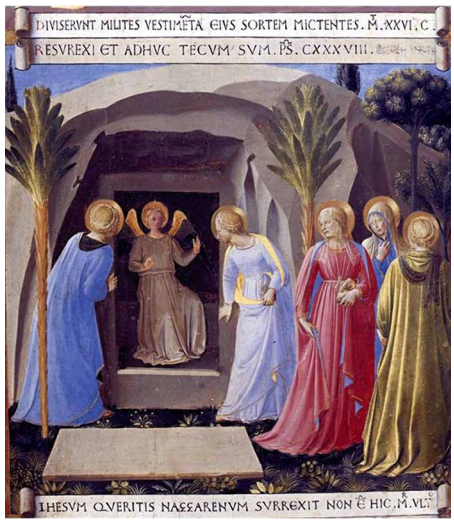

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Řeholnice se modlí v kapli (edikule) v Chrámu Božího hrobu v Jeruzalémě na místě, kde ležel mrtvý Pán Ježíš a kde došlo ke Zmrtvýchvstání. Vpravo: malba Fra Angelica (1450–1453, tempera na dřevě), na které je setkání žen s andělem u prázdného Kristova hrobu v neděli ráno. Dole: Mistr třeboňského oltáře zachytil ve své slavné malbě náhrobní kámen Ježíšova hrobu opatřený úředními pečetěmi – odkazuje tím na slova evangelia: „Oni šli a zajistili hrob tím, že zapečetili kámen a (postavili) stráž." (Mt 27,66)

Foto: Wikimedia Commons, Národní galerie v Praze (public domain)

Z Jeruzaléma do Říma a od Židů k pohanům

V kompozici Lukášových Skutků apoštolů můžeme kromě „pohybu z Jeruzaléma do Říma" vysledovat ještě další „pohyb": od Židů ke všem národům. Radostná zpráva o ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Ježíši Kristu se šíří také v těchto „zvětšujících se kruzích":

1. **Židé** – prvními adresáty evangelia jsou Židé – příslušníci vyvoleného národa. Petr hlásá v Jeruzalémě Ježíšovo vzkříšení a asi tři tisíce Židů přijímají křest (Sk 2,14–41). A pak další…
2. **Proselyté** – původně pohané, kteří přijali židovskou víru, Zákon i obřízku a stali se členy židovského společenství. Už mezi posluchači o Letnicích jsou vedle Židů výslovně uvedeni také proselyté (Sk 2,10–11). Jeden je i mezi sedmi prvními jáhny: proselyta Mikuláš (Sk 6,5).
3. **Ctitelé Boha (bohabojní)** – pohané, kteří věřili v Boha Izraele, ale nepřijali obřízku. Mezi ně zřejmě patřil i komoří etiopské královny, kterého pokřtil Filip (Sk 8,26–40).
4. **Pohané** – průlom ve směru k pohanům nastává u římského setníka Kornélia. Petr ho i s celou jeho domácností pokřtil na Boží pokyn v Césareji (Sk 10,1–48). Cesta evangelia ke všem národům je tím definitivně otevřena.

Všichni čtyři evangelisté uvádějí, že mezi těmi ženami byla i Marie Magdalská. Matouš, Marek a Lukáš navíc jmenují některé její společnice, zřejmě podle toho, koho chtěli zdůraznit.

Matouš zmiňuje, že anděl odvalil kámen a že u hrobu byli strážci (Mt 27,62–66; Mt 28,4.11–15). Výslovně tak vyjadřuje něco, co je v ostatních třech evangeliích obsaženo pouze implicitně. Způsob, jakým zaznamenává andělovo jednání, lze interpretovat jako retrospektivu (toho, co se stalo před příchodem žen). Stejně ani nemusel vše popisovat chronologicky.

Skutky apoštolů líčí, jak Bůh Otec začíná šířit mocí Ducha Svatého evangelium o Ježíši Kristu „v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země“. (Sk 1,8)

6. Evangelium se šíří **v Římě**; sv. Pavel se do Říma dostává jako vězeň v okovech. „… přijímal všechny, kdo k němu přicházeli. Zcela otevřeně a bez překážek hlásal Boží království a učil o Pánu Ježíši Kristu.“ (Sk 28,30–31) Tím kniha Skutků apoštolů končí.

5. Po zvláštním zjevení ve snu během své druhé apoštolské cesty přeplouvá apoštol sv. Pavel z Troady na evropský kontinent a začíná šířit evangelium **v Makedonii a Řecku**.

Makedonie
Filipy
Tesalonika (Soluň)
Troada
Řím
Řecko
Athény
Korint
Efez
Malá Asie

4. Šíření evangelia **v Malé Asii** díky první a druhé apoštolské cestě sv. Pavla.

Ikonium
Derbe
Lystra
Antiochie Pisidská
Perge
Syrská Antiochie

3. Šíření evangelia **v Syrské Antiochii**. Poprvé označení „křesťané“. Východisko Pavlových cest.

Samařsko

2. Pronásledováním křesťanů v Jeruzalémě se evangelium šíří **v Judsku a Samařsku**.

Jeruzalém
Judsko

1. Evangelium se šíří **v Jeruzalémě**, v místě smrti a zmrtvýchvstání Pána Ježíše.

Po dosažení „srdce světa“, tj. Říma (zde kniha Skutky apoštolů končí), je již jasné, že dosažení „konce země“ je už jen otázkou času…

Foto: Wikimedia Commons, historicair (CC BY-SA 3.0) / typo a úprava: MS!

Matouš a Marek zmiňují jednoho anděla, zatímco Lukáš a Jan dva. Evangelisté zaznamenávají různé části andělského poselství. Matouš a Marek uvádějí, že se Ježíš zjeví učedníkům v Galileji, zatímco Lukáš a Jan to vynechávají.

Jan zmiňuje, že někdy mezi první návštěvou žen u hrobu a setkáním s andělem navštívili hrob Petr a Jan (Jan 20,2–10). Petrova návštěva je potvrzena i v Lk 24,12. Jan a Marek také zaznamenávají, že se Ježíš zjevil Marii Magdalské (Jan 20,14–17; Mk 16,9), a Matouš podotýká, že se Ježíš zjevil i ostatním ženám (Mt 28,9–10).

Ježíšovo zjevování od vzkříšení po nanebevstoupení

Lukáš zmiňuje Ježíšova zjevení ještě téhož dne v okolí Jeruzaléma dvěma učedníkům na cestě do Emauz (Lk 24,13–48) a Matouš si vybral jedno v Galileji (Mt 28,16–20). Marek také uvádí, že se Ježíš zjevil v Galileji (Mk 14,28; Mk 16,7), ale jeho původní závěr (který mohl být paralelní s Matoušovým) se zřejmě ztratil. Jan zaznamenává zjevení vzkříšeného Ježíše jak v Galileji, tak v Jeruzalémě (Jan 20,19–29; Jan 21,1–23).

Po návštěvě Galileje se učedníci vrátili do Jeruzaléma před Ježíšovým nanebevstoupením (Lk 24,50–53; Sk 1,9–12). Při této příležitosti jim Ježíš řekl, aby ve městě zůstali až do seslání Ducha ▷

Evangelisté se liší v tom, které detaily zmiňují. A navzájem se doplňují.

Svatého o Letnicích, kdy zahájí svou hlavní evangelizační činnost (Lk 24,49; Sk 1,4; Sk 2,1–47).

To je důvod, proč se Lukáš zaměřuje na zjevení v Jeruzalémě a jeho okolí. Ve Skutcích apoštolů chce totiž zachytit, jak se křesťanská víra začala postupně šířit „v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země“. (Sk 1,8 – viz schéma na str. 43 zachycující šíření evangelia podle podle Skutků apoštolů, dalšího Lukášova díla, které navazuje na jeho evangelium a líčí, jak se evangelium podle Ježíšových slov šířilo; za povšimnutí stojí, že Skutky apoštolů končí ve chvíli, kdy apoštol Pavel hlásá evangelium v Římě, středu tehdejšího světa – to ještě není jeho okraj, ale když je již evangelium ve středu,

Seznam svědků zmrtvýchvstání

Tento biblický text je nejstarším dochovaným seznamem svědků Ježíšova zmrtvýchvstání.

Kolem roku 54 (tedy asi 24 let po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání) v době, kdy ještě nebylo sepsáno žádné ze čtyř evangelií, se apoštol sv. Pavel dozvěděl, že někteří křesťané v Korintě (město asi 100 km od Athén) pochybují o tom, že Pán Ježíš skutečně vstal z mrtvých. A tak vypisuje „seznam“ těch, kteří mohou dosvědčit, že se s Ježíšem po jeho zmrtvýchvstání osobně setkali:

„Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou – většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli. Potom se zjevil Jakubovi, pak všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl i já, nedochůdče.“

Z 1. listu sv. apoštola Pavla Korinťanům (1 Kor 15,3–8)

Foto: Wikimedia Commons, Muzeum Narodowe w Krakowie (CC0)

Szymon Czechowicz: *Kristus se ukazuje apoštolům po zmrtvýchvstání* (1758, olej na plátně)

Na tomto seznamu stojí za povšimnutí hned několik věcí:

- Pavel mluví o tom, že při jedné příležitosti se Ježíš ukázal naráz více než 500 lidem – o tom se žádný z evangelistů nezmiňuje.
- Pavel je jeden z těch, kteří se se zmrtvýchvstalým Ježíšem setkali, a může tedy realitu jeho zmrtvýchvstání osobně dosvědčit.
- Pavel slovo apoštol používá v trochu odlišném (širším) významu než evangelisté. Tak to dělá i v dalších svých dopisech. Řecké slovo „apostolos“ znamená „ten, kdo je poslaný“ a on chce zdůraznit, že toto poslání nemá jen těch „dvanáct“, ale i mnozí další.
- Nikde ve svém seznamu svědků neuvádí ženy (Marie Magdalská a další), kterým se Pán Ježíš po svém zmrtvýchvstání ukázal – dokonce jako prvním! Ale to je pochopitelné. Svědectví žen tehdy nemělo žádnou váhu, ženy nemohly ani svědčit u soudu. Protože Pavel vyjmenovává svědky, ženy vynechává, protože podle tehdejších společenských zvyklostí by pro obyvatele Korinta bylo svědectví žen stejně bezcenné.

O to významnější je, že evangelisté ženy zmiňují – a to hned jako první, se kterými se Ježíš po svém zmrtvýchvstání setkal! Kdyby si evangelisté vymýšleli, kdyby chtěli uvádět smyšlené svědky a popisovat vymyšlené události, pak by bylo zbytečné, aby o ženách a jejich setkání s Ježíšem mluvili. Věrohodnost svého vyprávění by tím v očích tehdejších čtenářů nijak nezvýšili. Když o ženách evangelisté přesto mluví, má to jediný důvod: právě takto se to stalo a Ježíš se skutečně po svém zmrtvýchvstání nejprve ukázal ženám. A evangelisté to zapsali, protože chtějí vyprávět věrně to, co se opravdu stalo, a tak, jak se to stalo!

P. Pavel Zahradníček ■

Pavel ženy vynechal, protože nemohly svědčit … evangelisté je zmiňují na prvním místě – protože právě tak se to stalo!

v srdci světa, je jasné, že je již jen otázkou času, než se dostane „až na konec země“.) A změna literárního zaměření od Jeruzaléma na Galileu by z Lukášova pohledu odváděla pozornost od událostí, které bude ve Skutcích apoštolů kronikářsky popisovat.

Matouš a Marek, kteří neplánovali napsat pokračování svých evangelií, se soustředili na zjevení v Galileji a literárně svá evangelia uzavřeli tím, že nás zavedli zpět do míst, kde Ježíšova služba začala. A Jan, který psal za účelem doplnění synoptických evangelií, zaznamenává další zjevení na obou místech.

Připravila Markéta Protivánková podle knihy Jimmyho Akina „Biblické nejasnosti“ (redakčně upraveno)

Zdroj:
Jimmy Akin: *Biblické nejasnosti*. Vranov nad Dyjí: A.M.I.M.S., 2023 – dostupné i on-line na www.fatym.com

Domenico Morelli: *Obrácení sv. Pavla* (1876, olej na plátně). Šavel, později známý jako apoštol sv. Pavel, putující do Damašku, aby tam pronásledoval křesťany – na cestě se setkává se zmrtvýchvstalým Ježíšem Kristem.

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Biblické nejasnosti

Jimmy Akin

„Brožura ***Biblické nejasnosti*** Jimmyho Akina představuje stručné, ale výstižné odpovědi na námitky vznesené proti víře v Boha a věrohodnosti Bible ze strany ateismu. Hájí současný katolický pohled na Bibli (jak je představován v nauce posledních papežů) a na víru (např. stvoření světa) inteligentním způsobem.“

Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D., biskup plzeňský

„Autorova přesvědčivá argumentace každému pomůže, aby víře a Božímu slovu lépe porozuměl. Přehledné, srozumitelné, fundované. Vřele doporučuji!“

P. Angelo Scarano, Th.D., S.S.L., pedagog na KTF UK

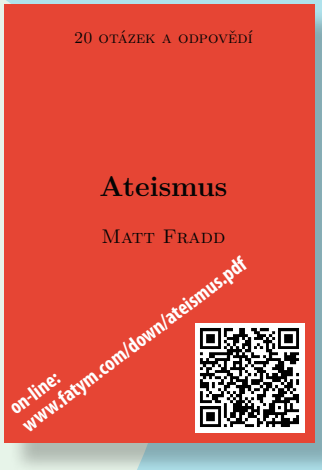
Jimmy Akin

„Myslím, že tato praktická a užitečná publikace může lidem otevřít oči a pomoci jim dané problematice lépe porozumět. Všem přeji hodně prospěchu z její četby.“

ThLic. Michael Špilar, farář katolické farnosti Praha-Chodov

Ateismus

Matt Fradd

„Krátká a jednoduchá kniha si zaslouží krátké a jednoduché dobrozdání. Rád ho poskytnu této užitečné brožurce o ateismu. Je praktická, věcná a trefná. A především je PRAVDIVÁ.“

Peter J. Kreeft, Ph.D., profesor filozofie na Boston College

„Knížečka Matta Fradda ***Ateismus*** má apologetickou povahu. O tématu tedy nepojednává komplexně, ale na základě protiargumentů vůči námitkám. Přesto otázky, na které odpovídá, jsou důležité a odpovědi přínosné i pro české čtenáře.“

Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D., biskup plzeňský

Matt Fradd

Knihy si můžete objednat jen za příspěvek na tisk 20 Kč za výtisk a obyčejné poštovné České pošty pomocí kuponu na str. 52 nebo na **www.amims.net** a **www.fatym.com**, kde jsou také zdarma dostupné ke stažení ve formátu PDF.

on-line na www.fatym.com

Otec Deepak (vlevo) probírá záměr s místními (říjen 2025). Je velmi důležité, aby stavbu vzali za svou a chtěli se na ní podílet svou prací. V pozadí stará stavba, která doposud sloužila pro setkávání katolického společenství ve vesnici Jamjhariya.

Kostel za 500 000 po třech letech už v Indii stojí!

Před necelými čtyřmi lety vyšel v časopise „Milujte se!“ článek nazvaný „Kostel za 500 000 aneb Navazujeme družbu s Indií“ (č. 64, str. 52 nn., on-line na www.milujte.se). A nyní už jeden takový kostel opravdu stojí! Byl celý zafinancován dárcem z České republiky. A na jeho stavbu opravdu vystačilo necelého půl milionu korun.

Za co u nás garáž, tam kostel…

Před několika lety nám při svých prázdninových návštěvách ve Vranově nad Dyjí vyprávěl mladý indický kněz Deepak Lakra, který tehdy studoval v Římě, že v Indii je možné postavit kostel za půl milionu korun. Je to přibližně za 20 000 eur – všechny ceny přepočítával na eura, protože v Indii je značná inflace a hodnota místní měny, indické rupie, postupně vůči euru klesá. Nechtělo se nám ani věřit, že by to šlo tak levně. A pak nás napadlo, že by se u nás možná našel někdo, kdo by si místo nové garáže – víc za to u nás asi nepořídí – raději postavil třeba kostel v Indii. Před rokem se první dárce našel a „český kostel za 500 000“ už stojí! Nachází se ve vesnici Jamjhariya v indickém státě Odisha – Indie, nejlidnatější stát světa, se skládá z 28 svazových států a 8 svazových teritorií a stát Odisha patří mezi ty nejchudší.

Nový kostel sv. Jana Marii Vianneye

Vesnice Jamjhariya, která již dlouho kostel potřebovala, patří do farnosti Jhorabahal v diecézi Rourkela. Farnost založili v roce 1961 katoličtí misionáři ze Společnosti Božího Slova (SVD) – verbisté. V roce 2009 byla farnost předána do správy diecéze Rourkela. Místní obyvatelé patří převážně ke kmeni Munda. Živí se hlavně zemědělstvím a příležitostnou námezdní prací v blízkých průmyslových podnicích a dolech. Farnost se nachází 40 kilometrů od sídla diecézního biskupa v Rourkele, což je asi půlmilionové průmyslové město, uměle založené ve 20. století indickou vládou. Na tamější poměry je to menší město. V žebříčku indických měst podle počtu obyvatel by se Rourkela umístila až na osmdesátém místě.

Ve farnosti Jhorabahal žije přibližně 10 200 katolíků, tj. asi 2 510 katolických rodin. Většina z téměř jedné a půl miliardy obyvatel Indie jsou hinduisté (79,8 %), ale 2,3 % obyvatel jsou křesťané (v Rourkele dokonce 7,4 %). K farnosti Jhorabahal náleží devět filiálních obcí, z nichž jednou je právě Jamjhariya s novým, právě dokončeným kostelem sv. Jana Marii Vianneye, který zaplatil dárce z České republiky. Doposud to mělo 43 katolických rodin z vesnice Jamjhariya do farního kostela v Jhorabahalu 35 kilometrů. Otec Deepak, který celou stavbu organizoval, říká: „Protože se jedná o rostoucí společenství, lze očekávat, že jejich počet bude v budoucnu stoupat.“

Jak to, že tak levně?

Kostel se podařilo postavit téměř jen za cenu materiálu. Zaplatit bylo potřebné i dopravní náklady a některé odborné práce. Otec Deepak vše zorganizoval tak, aby stavba byla co nejlevnější. Dárce, který stavbu zafinancoval, říká: „Jsem velmi rád, že jsem se mohl seznámit s otcem Deepakem, protože málokde na světě bych měl možnost za takové peníze vybudovat celý kostel!“

Kdybyste chtěli také „postavit kostel“, rád vám kontakt s otcem Deepakem Lakrou zprostředkuji. Můžete mi napsat na e-mail **pavel@fatym.com**. Jistě, ne každý může postavit celý kostel. Je tu ale i jiná příležitost: otec Deepak organizuje také tisk kancionálu v hindštině – postupně pro celou diecézi. Jeden výtisk (372 stran) vyjde v Indii na necelých 30 Kč. Více na **https://1url.cz/@indicky-zpevnik**. Z pověření rourkelského diecézního biskupa Kishora Kumara Kujura se věnuje i řadě dalších projektů.

P. Pavel Zahradníček

Otec Deepak Lakra organizuje i tisk kancionálu pro celou diecézi Rourkela.

Fotografie na této dvoustraně: archiv P. Deepaka Lakry

THE CATHOLIC DIOCESE OF ROURKELA

BISHOP'S HOUSE , HAMIRPUR, ROURKELA, DIST-SUNDARGARH, ODISHA-769003 (INDIA)

Phone : (91) 0661-2
Phone : (91) 0661-2
61-2
p@g
jur@

Budování základů kostela v Jamjhariyi a stavba zdí (prosinec 2025 až únor 2026). Otec Deepak posílal fotografie z průběhu stavby po každé návštěvě v Jamjhariyi.

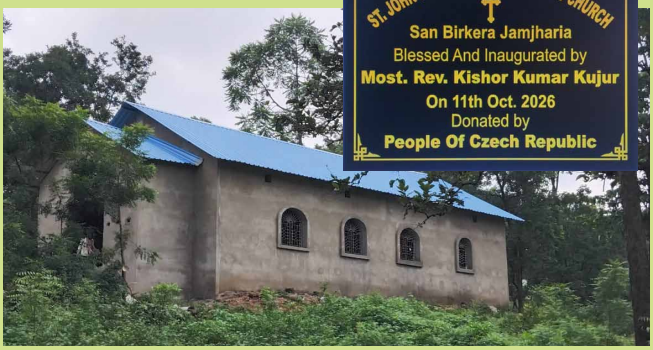
Rekonstrukce toalet malého semináře v Rourkele: celkové náklady 4600 eur, dárce z ČR poskytl 3600 eur, z místních zdrojů pokryto 88 000 rupií, tj. 800 eur. Tzv. malý seminář je „přípravkou" pro další studium potřebné ke kněžskému svěcení a studuje v něm nyní 60 seminaristů.

61600 Brno

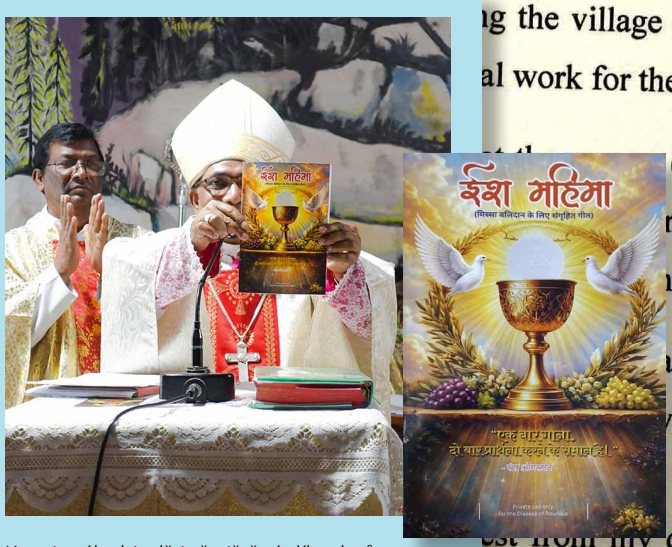

Osazování kovové konstrukce krovů a zastřešení kostela v Jamjhariyi (březen až květen 2026)

shor Kumar Kujur, Bishop of Rourkela, Odisha, India. I am interest in building a church at Jamjhariya village which urch, Jhorabahal Parish in Rourkela rds the sa Church for themselves for the Sunday praye g the village chap al work for the stre (19.0 r serv istruc l con ill s faith of our community. I am also glad and grateful

A pak už zbývalo jen pět měsíců, aby se vše dokončilo před svěcením kostela, které biskup Kishor Kumar Kujur naplánoval na 11. října 2026 – tedy necelý rok po tom, co začaly přípravy na stavbu kostela ve vesnici Jamjhariya (na pozadí stránky je dopis z 16. října 2025, kterým biskup Kishor potvrdil, že 19 000 eur, které zašle dárce z České republiky, poslouží k vybudování kostela).

Kancionál v hindštině, tištěný díky darům z České republiky. Indové si potrpí na pestrost!

Nová střecha kostela ve vsi Patratoli za 3100 eur vybudovaná díky daru z ČR: 2100 eur přispěl dárce, zbývajících 110 000 rupií (asi 1000 eur) zaplatila místní komunita.

With prayerful blessing,

+Kishor Kumar Kujur

Bishop of Rourkela

THE CATHOLIC DIOCESE OF ROURKELA
ROURKELA
769003

Vylaď si úmysl

Vizualizace: Ondřej Křička by AI (CC BY 2.0)

Učitelé duchovního života zmiňují, že je dost důležité zamýšlet se nad tím, jaké úmysly nás vedou k našemu jednání.

Ideální je, když naše činy, slova i myšlenky jsou neseny láskou k Bohu a k bližním, když nám jde o skutečné šíření dobra, nejlépe zcela nezištně. Ale jsme jen lidé a je jasné, že se do našich pohnutek může míchat kdeco.

Chci se pozastavit u pýchy. Ta hrozí úplně každému z nás a s nadsázkou se říká, že umírá až dvě hodiny po smrti. Většinou člověka ani nenapadne, že by u něj pýcha mohla hrozit. Ale pozná se to až jako následek jeho jednání. Uvedu několik příkladů, kdy se pýcha může namíchat do našeho úmyslu.

Někdo nám např. vytkne chybu a my, místo toho, abychom byli vděční, že nám napověděl, v čem se polepšit, tak se od toho člověka vzdálíme, nebo se dokonce urazíme. Jindy je člověk zase smutný, že se něco nepodařilo tak, jak by si přál, a možná i přesto, že se hodně snažil. Co za tím je? JÁ jsem si to představoval jinak. JÁ přece nepřijmu to, že to dopadá zrovna takto…

Opakem pýchy je pokora a pokora řekne: Tak i když jsem se snažil, tak se to nepovedlo, ale budu se snažit dál a přijímám, že Pán Bůh měl tentokrát jiné záměry.

Pýcha může stát i za tím, když dva lidé jsou ve stavu téměř nepřátelském. JÁ přece neudělám ten první krok k usmíření. JÁ nepřijmu jeho dobrou vůli. Koneckonců i častější opakování slova JÁ naznačuje, že člověk je soustředěn příliš sám na sebe, a za tím je také nenápadně skryta pýcha.

V neposlední řadě je možno pýchu rozklíčovat i za nepřijetím víry tak, jak nám ji předkládá Církev. JÁ se přece nepodřídím, JÁ nebudu někoho poslouchat, že se mám modlit a chodit do kostela. Ve výčtu bych mohl ještě dlouho pokračovat, protože pýcha se dokáže míchat do kdečeho, a dokonce se i nenápadně zbožně maskovat.

Pýcha však není jediným neblahým prvkem, který může ovlivnit naše úmysly. Přesto stojí za to se občas pozastavit a popřemýšlet, zda i do těch našich úmyslů se pýcha někdy nepřimíchává. To totiž nese špatné ovoce, podobně jako kdyby někdo dal do připravovaného jídla špetku jedu – pokazilo by se úplně vše. Nejlépe je vylaďovat si úmysl podle Ježíše Krista.

P. Marek Dunda ■

Je jasné, že se do našich pohnutek může míchat kdeco.

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

Kohout na plotě

Kohout vyskočil na nejvyšší plot a začal kokrhat tak hlasitě, až se mu zdálo, že kvůli němu vychází slunce.

„Vidíte?“ volal na slepice. „Beze mě by ráno ani nezačalo!“

Vtom přišel hospodář, sundal ho z plotu a zavřel do kurníku.

Slunce vyšlo i druhý den.

- - -

Pyšný člověk si snadno splete své dílo s Božím dílem.

Foto:Wikimedia Commons, Project Apollo Archive (public domain)

Z Měsíce uviděl nově Zemi i sebe

Z Měsíce nevypadá naše planeta jako střed vesmíru. Je malá, modrá a křehká. Astronaut James B. Irwin se odtud vrátil s poznáním, že největší cesta jeho života nevedla vzhůru, ale do hloubky.

V létě 1971 se James Irwin stal osmým člověkem, který vstoupil na Měsíc. Výprava Apollo 15 tam strávila téměř tři dny. Irwin a velitel David Scott jako první projížděli měsíční krajinu v lunárním vozidle, urazili přes 28 kilometrů a přivezli na Zemi asi 77 kilogramů hornin.

Všude kolem byl jen šedý prach, kamení a černé nebe. Každý krok zanechával stopu, kterou nezahladí déšť ani vítr – protože tam žádné nejsou. Dodnes lze z oběžné dráhy rozeznat pásy, které v prachu vytvořila kola jejich roveru. Ani technika nebyla bez chyby: při první jízdě nefungovalo přední řízení roveru, při dalších vyjížďkách už pracovalo normálně.

Když se však Irwin podíval vzhůru, spatřil Zemi: modrou, zahalenou bílými oblaky a zavěšenou v temnotě. Připadala mu jako krásná, ale nesmírně křehká ozdoba, kterou by člověk téměř mohl vzít do ruky. Z takové dálky nebyla vidět města, hranice, majetek ani moc – nic z toho, kvůli čemu se lidé tolik honí a přou. „Když je Země tak malá, co jsem teprve já?“ uvědomoval si. Let, který měl být vrcholem jeho kariéry, se mu stal lekcí pokory.

Irwin přitom dobře věděl, že lidské plány se mohou během okamžiku zhroutit. Deset let před cestou k Měsíci havaroval při instruktážním letu. Utrpěl zlomeniny obou nohou a čelisti i otřes mozku a hrozilo, že už nikdy nebude létat. Přesto se uzdravil, vrátil se do kokpitu a roku 1966 byl přijat mezi astronauty NASA.

Návrat a nový začátek

Po návratu na Zemi však nechtěl zůstat jen „slavným mužem z Měsíce“. Roku 1972 odešel z NASA i z armády, založil křesťanskou organizaci High Flight Foundation a dalších dvacet let cestoval po světě s poselstvím víry a naděje. Svou zkušenost shrnul větou: „To, že Ježíš chodil po Zemi, je důležitější než to, že člověk chodil po Měsíci.“

Říká, že aby člověk uviděl svůj život z nadhledu, nemusí mít skafandr. Někdy stačí na chvíli odstoupit od všeho, za čím běžíme, a znovu si všimnout, jak vzácný je svět, který nám byl svěřen – a jak malí, a přece milovaní jsme v Božích očích.

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Zdroje:
Irwin, James B. *Více než pozemšťané.* Praha: Horizont, 1990.
www.nasa.gov/mission/apollo-15/
www.highflightfoundation.org/james-b-irwin/

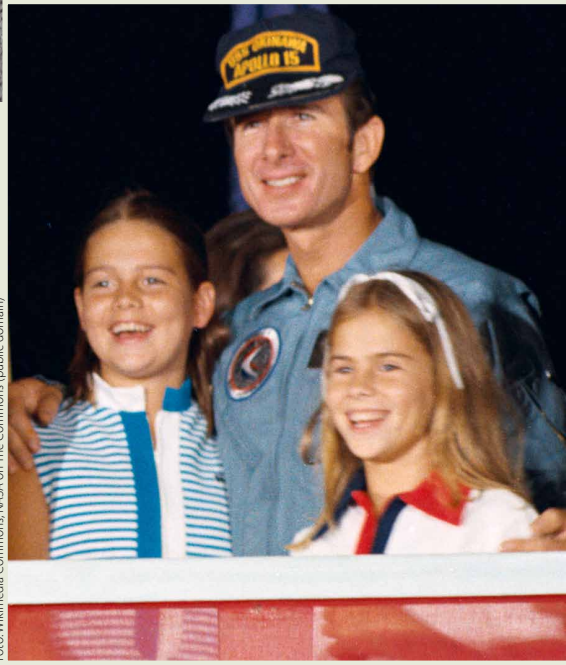

Foto:Wikimedia Commons, NASA on The Commons (public domain)

Pilot mise Apollo 15 James B. Irwin se svými dvěma dcerami Joy a Jill po návratu na planetu Zemi.
Nahoře: James Irwin na povrchu Měsíce v rámci projektu Apollo 15

„To, že Ježíš chodil po Zemi, je důležitější než to, že člověk chodil po Měsíci.“
astronaut James B. Irwin

Vše začíná v myšlenkách

Foto: Unsplash, Zulmaury Saavedra (CC0)

Uvědomme si, že jsme zodpovědní za to, čím zaplňujeme svou mysl. Těžko se bude dobře soustředit na modlitbu ten, kdo si ve svých myšlenkách cíleně nedělá pořádek. V tomto duchu si musíme přiznat, že jsme doposud promarnili mnoho času, když jsme si zaplňovali mysl kdečím a dost jsme si nevybírali a nerozlišovali.

Co je to ZPO?

Naučme se dovednost, kterou vyjadřujeme zkratkou ZPO = zvládnout první okamžik. V praxi to znamená hned zarazit nabíhající špatné myšlenky, nezdravé reakce a hned v prvním okamžiku nasadit postoj lásky a bohulibých myšlenek. Mnohdy totiž věnujeme pozornost něčemu, co nás duchovně nejenže nepovznáší, ale v lepším případě zahlcuje něčím nepotřebným a v horším dokonce vede do hříchu. Bojovat s tím začínáme, až když se to naplno nezdravě rozjede, a to už bývá dost pozdě. Boj nás pak stojí velké úsilí a nejednou musíme přiznat, že jsme už dovolili něco, co se stát ani nemělo…

ZPO = zvládnout první okamžik

Jde i o to, co nám mezitím „uteče“

A zatímco věnujeme pozornost něčemu zbytečnému nebo škodlivému, mohli jsme se věnovat pravdám Božím a zaplňovat jimi životodárně hlubiny své duše. Z toho by pak pro nás plynul užitek pro naše posvěcování. To by pak správně motivovalo a osvěcovalo naše myšlení, a tak bychom byli povzbuzováni k velkým věcem.

Ale zapamatujme si: jde o podstatný rozdíl mezi tím, čemu jen věříme, a tím, co pak proměníme v konkrétní čin!

Určitě jsi již slyšel o „meditaci“

V této souvislosti je třeba připomenout, že pro duchovní růst je velmi potřebná pravidelná rozjímavá modlitba. V ní pravdy víry promýšlíme před tváří Boží, bavíme se o nich s Pánem a tak jsme pak víc rozpáleni k horlivosti, abychom je uváděli ve svém životě ve skutek.

Platí tedy, že nemám být otrokem svých nahodilých myšlenek, ale jejich pánem. V tom je třeba se cvičit a včas vše třídit.

A jakými myšlenkami se tedy mám zaobírat?

Odpovídá žalm: „Kdo dnem i nocí rozjímá zákon Hospodinův, vydá ovoce, až přijde jeho čas.“ Nad čím máme přemýšlet a rozjímat? Je mnoho užitečných témat k rozjímání. Stále se však ve volných chvilkách můžeme vracet ke třem silným pravdám, které mohou napomoci ke správnému utváření našich postojů a ke vstupu do dalších témat rozjímání:

1. Smrt je nevyhnutelná a já se jí dožiji – po ní následuje soud.
2. Milost je největší bohatství na světě.
3. Hřích – i lehký – je největší tragédie.

Do jaké míry jsme si toho vědomi a jak dalece podle toho jednáme?

Ježíšův život

Obrovský prostor k rozjímavému promýšlení nám dává samotný příklad Ježíše Krista. Víme, že nekonečný Bůh se stal chudým člověkem, nikoli panovníkem. Chtěl lásku, nikoli strach. On – chvějící se dítě chudých lidí; muž s upracova-

Pardál aneb jak na cíl

P. Marek Dunda

Pohled na pardála nás může učit, jak moc vážně se má brát cíl. Pro pardála je cílem to, co chce ulovit. Když se pro konkrétní cíl rozhodne, zcela se na něj koncentruje, vše ostatní tomu podřídí a pak už jde naplno a najisto na cíl. Pro nás je cílem nebe! On-line v PDF formátu zdarma ke stažení na **www.fatym.com**. Tištěná kniha A5, barevná obálka, 64 stran, doporučený příspěvek na tisk 15 Kč + obyčejné poštovné; viz kupon na str. 52.

Krokodýl aneb můžeš růst

P. Marek Dunda

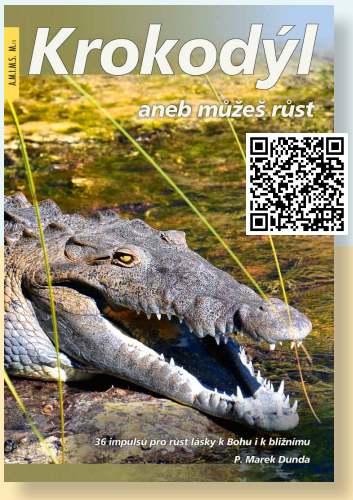
Kniha nabízí stručné, někdy až téměř heslovité postřehy a inspirace pro stálý duchovní růst. Krokodýl je starým symbolem duchovního života, protože prý roste po celý život. Ale také my můžeme celý život duchovně růst! V knize najdete celkem 36 impulsů (nebo spíše okruhů) pro takový duchovní růst. Jsou to většinou staré myšlenky z různých pozapomenutých katolických příruček,

nýma rukama, poutník bez vlasti, dá se říci vyhoštěný… A potom ho zajali, mučili a přibili na kříž, aby ho usmrtili; On – předmět pohrdání; to vše, aby nás zachránil. Dojde nám to? To vše má probouzet naši lásku ke Kristu nebo alespoň soucit, který je spřízněný s láskou.

Takto rozjímali (meditovali) svatí

Svatí byli zasaženi dojetím, že tak velká láska byla světem tak málo přijata. Je to tak: kříž je i pro nás často jen kouskem dřeva nebo kovu. Máme slzy spíš pro jednoho zatoulaného domácího mazlíčka než pro Ježíše… Spravedlnost v každém případě, na tom se shodneme, ale v praxi ne – vždyť vůči Kristu toho tolik dlužíme, tolik lásky by zasloužil… Ptejme se, jak moc nám na Něm nezáleží – a proč? Když se budeme modlit a meditovat, On se v nás stane živý. Ale pokud jsme k Němu lhostejní, On je pro nás jen stínem. A kdo může milovat stín? A tak nám pak chybí největší síla na světě – osobní láska k Ježíši, která nehledá odplatu, která se směje i tváří v tvář smrti, činí oběť radostnou a svatost snadnou.

P. Marek Dunda (z nové knihy „Pardál aneb jak na cíl" – upoutávka na objednání knihy je na této straně – on-line text zdarma je na www.fatym.com. V knize hned následuje kapitola „Je rozjímání těžké?", která představuje návod na rozjímání, meditaci.) ■

vysloveny řečí dnešní doby. On-line v PDF formátu zdarma ke stažení na **www.fatym.com**. Tištěná kniha A5, barevná obálka, 64 stran, doporučený příspěvek na tisk 15 Kč + obyčejné poštovné; viz kupon na str. 52).

objednávkový kupon

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů
Jana Ilčíková: ***Nes světlo, Jano!*** (formát 164 x 225 mm, 96 str., 30 Kč) NOVÉ N	
Jitka Krausová: ***Příběhy moudrosti*** (formát A5, 96 stran, 20 Kč) P N	
Jozef Luscoň: ***Do akce jde Titus!*** (A5, 128 stran, 25 Kč) Napínavý příběh nového blahoslaveného kněze, salesiána. Nejen pro mládež… N	
P. Jiří Ochman a kol.: ***Se svatým Josefem*** (formát A5, 32 stran, 10 Kč) Praktická příručka vydaná nejen k roku sv. Josefa	
Josef Janšta: ***Eliška a Víťa*** (A5, 76 stran, 15 Kč) Čtivý příběh pro děti staršího školního věku od známého autora příběhů pro děti a mládež	
Josef Janšta: ***O výchově*** (A5, 40 stran, 10 Kč) Několik užitečných poznámek a doporučení k nelehkému úkolu, jakým je výchova	
P. Jan Peňáz a poutníci: ***Pouť do Říma od A do Z*** (A5, 112 stran, 25 Kč)	
P. Jan Peňáz: ***Pojď na pouť*** (A5, 72 str., 20 Kč) Navazuje na předchozí titul	
Jana Brabcová: ***Pojďte s námi*** (A5, 42 str., 15 Kč) Pěšky na Velehrad…	
Směr Velehrad (A5, cca 88 stran, 20 Kč) Poutní zpěvník	
P. Marek Dunda a kol.: ***Hesla pro skvělý život*** (A5, 104 stran, 20 Kč) Zveršovaný katechismus v heslech (pracovní verze k YOUCAT)	
Pojď si hrát: Stvoření světa (A5, 32 stran, 8 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky	
Pojď si hrát: Sv. Zdislava (A5, 20 stran, 4 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky	
Sestry dominikánky: ***Vaříme se sestrou Flavií*** (A5, 76 stran, 20 Kč) Recepty řeholní sestry, která vařila v litoměřickém semináři bohoslovcům N	
P. Josef Soukop: ***Velký náčelník dává Základní kurz křesťanské nauky*** (A5, 60 stran, 15 Kč) Velmi srozumitelně a přitom do hloubky (a ještě k tomu velmi poutavě s použitím velkého množství příkladů) Z	
P. Martin Sedloň, OMI: ***Doprovázení*** (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Řada myšlenek a impulsů – kniha, kterou můžete kdekoliv otevřít a hned se do ní začtete. Stručné, jasné, čtivé – výborná dárková kniha	
P. Martin Sedloň, OMI: ***Poutníkem naděje*** (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Kniha o tom, co tak mnoho lidí potřebuje, ale přitom to postrádá: o naději. Kniha na četbu již trochu náročnější než ta předchozí N	
P. Marek Dunda (ed.): ***Tak kázal Vianney*** (A5, 72 str., 15 Kč) Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. postupně publikuje kázání svatého faráře arského. V této a následujících čtyřech publikacích najdete již více než polovinu z celkem osmdesáti dochovaných kázání sv. Jana Marie Vianneye.	
P. Marek Dunda (ed.): ***Jak kázal Vianney o svaté zpovědi*** (A5, 68 stran, 15 Kč)	
P. Marek Dunda (ed.): ***I tak kázal Vianney*** (A5, 68 stran, 15 Kč)	
P. Marek Dunda (ed.): ***Promluvy sv. Jana Marie Vianneye*** (A5, 60 stran, 15 Kč)	
P. Marek Dunda (ed.): ***Z myšlenek sv. Jana Marie Vianneye*** (A5, 36 stran, 10 Kč)	
Matka Ustavičné Pomoci a modlitby ukrajinsky / Мамu Неустанної Помочі та українські молитви (A6, 64 stran, **0 Kč**)	
P. Marek Dunda (ed.): ***Řekli svatí a to platí I., II. a III.*** (A5, 80–84 stran, 3 x 20 Kč) Rozsáhlá sbírka stovek citátů svatých a blahoslavených	I. II. III.
sv. Jan Zlatoústý: ***Kázání na Janovo evangelium, kázání 1–15*** (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání, ve kterých jeden z nejvýznamnějších kazatelů starověké Církve probírá takzvaný „Prolog", tj. prvních osmnáct veršů Janova evangelia. Editorem celé série je P. Marek Dunda.	
sv. Jan Zlatoústý: ***Kázání na Janovo evangelium, kázání 62–75*** (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání na 11.–14. kapitolu Janova evangelia, tedy o událostech předcházejících Ježíšovu utrpení a o části poslední večeře	
sv. Jan Zlatoústý: ***Kázání na Janovo evangelium, kázání 76–88*** NOVÉ (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání na 15.–21. kapitolu Janova evangelia, tedy o závěru poslední večeře, o Ježíšově utrpení, smrti a zmrtvýchvstání – a o následujících událostech	

Vysvětlivky značek:

- N knihy i pro nevěřící
- P knihy vhodné pro plošné rozdávání
- Z knihy, které mohou tvořit určitý základ vzdělání
- knihy o pěším putování

A.M.I.M.S.

objednávkový kupon

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů
Jitka Krausová: ***Eskulapova hůl, lampa a kříž*** (A5, 288 stran, 40 Kč) Svatí a věřící lékaři a zdravotníci (17.–21. století)	
Jitka Krausová: ***Manželství – cesta ke svatosti*** (A5, 322 stran, 40 Kč) Příběhy svatých manželů 20. století – a dokonce začátku 21. století	
Encina Commentz: ***60 rad pro šťastné manželství*** (A5, 64 str., 15 Kč) NOVÉ	
Joseph Fadelle: ***Cena, kterou zaplatíš*** (A5, 160 stran, 30 Kč) Muslim z Iráku napínavě vypráví o svém obrácení, křtu, útěku… N	
P. Marek Dunda, P. Pavel Zahradníček (ed.): ***Dotyky nebe a země*** (formát A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) 7 událostí a předmětů v dějinách křesťanství, které zvou k zamyšlení N 2.VYD.	
P. Pavel Zahradníček: ***Dějiny, jak je možná neznáte*** (A5, 128 str., plnobar. obálka, 30 Kč) 10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů Z N 2.VYD.	
P. J. Doubrava, P. M. Dunda: ***Mozaika duchovní moudrosti*** (A5, 96 str., plnobarevná obálka, 20 Kč) Výběr citátů známých osobností Z N 2.VYD.	
Jaroslav V. Polc: ***Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti*** (A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) Kým byl Jan Hus ve skutečnosti – ve světle faktů, jeho klady i zápory… N	
Thomas E. Woods, Jr.: ***Jak katolická církev budovala západní civilizaci*** (A5, 208 stran + 16 stran barevných příloh, 180 Kč) Z N	
P. Marek Dunda: ***Krokodýl aneb můžeš růst*** (A5, 64 stran, plnobarevná obálka, 15 Kč) 36 impulsů pro růst lásky k Bohu i k bližnímu Z	
P. Marek Dunda: ***Pardál aneb jak na cíl*** (A5, 64 str., plnob. ob., 15 Kč) Z NOVÉ	
Ze života pro život (A5, 96 str., plnobar. obálka, 20 Kč) Výběr z nejzajímavějších svědectví, která vyšla v prvních dvaceti číslech časopisu *Milujte se!* P	
sestra Cecílie: ***Útěk sestry Cecílie*** (A5, 96 stran, plnobarevná obálka, 20 Kč) Napínavé, ale i humorné vyprávění řeholnice, která v 50. letech ukrývala kněze před StB a pak před ní sama utíkala N	
sv. Alfons M. Liguori: ***Návod na dobrý život*** (A5, 96 str., plnobar. obálka, 20 Kč) Stručně a jasně o základech duchovního života – dobrého a radostného Z	
P. Jan Kabeláč: ***Základy křesťanské víry*** (A6, 44 stran, 5 Kč) Stručně a srozumitelně nás toto dílko uvádí do křesťanských postojů. Jedna z nejžádanějších brožurek A.M.I.M.S. – vytištěno již přes 110 000 kusů. 2.VYD. Z P N	
P. Marek Dunda: ***To promodlím*** (A6, 42 stran, 5 Kč) Další z evangelizačních publikací s modlitbami – také s těmi nejzákladnějšími P	
P. Josef Havelka: ***Rozmlouvej s Bohem*** (A6, 48 stran, 5 Kč) Nejen modlitby, ale také stručný úvod do modlitby – publikace hlavně pro mládež P	
P. Petr Šabaka: ***Pane Bože, co mám dělat?*** (A5, 44 stran, 12 Kč) Aneb manuál pro člověka, který si v kostele připadá jako Alenka v říši divů N	
P. Marek Dunda a kol.: ***Příprava na svátost smíření dnes*** (A6, 48 stran, 25 Kč)	
Matt Fradd: ***Ateismus – 20 otázek a odpovědí*** (40 stran, 20 Kč) NOVÉ	
Jimmy Akin: ***Biblické nejasnosti – 20 otázek a odpovědí*** (40 stran, 20 Kč) NOVÉ	
Petr Piťha: ***Slyšte slovo a zpívejte píseň*** (224 str., **45 Kč, měkká vazba**) 2.VYD.	45 Kč
Petr Piťha: ***Slyšte slovo a zpívejte píseň*** (208 str., **180 Kč, pevná vazba,** původní vydání z roku 2012 v „dárkovém provedení“) Z N	180 Kč
Níže můžete dopsat objednávané tituly podle www.amims.net	

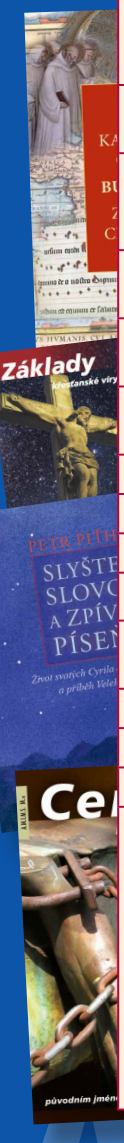
Nezapomeňte prosím uvést své jméno, adresu s PSČ, telefon a případně i e-mail:

Jméno: .....

Adresa: .....

PSČ: ..... **Tel.:** ..... **E-mail:** .....

Vyplněný kupon zašlete na adresu A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí. Knihy vám přijdou jako obyčejná poštovní zásilka České pošty s vloženou složenkou na úhradu příspěvku na tisk a poštovné (možno uhradit i bezhotovostně). Možno objednávat i na **apostolat@fatym.com**.

Když chce někdo ublížit, míří tam, kde jsme nejvíce zranitelní. Také ďábel, který nás chce duchovně usmrtit, míří tam, kde jsme hodně zranitelní. Snaží se působit proti večernímu zpytování svědomí, abychom ho vynechali, udělali formálně a nenamáhali se nad uplynulým dnem přemýšlet.

Kdo vynechává večerní zpytování svědomí:

- zastaví se v duchovním pokroku;
- hrozí, že se nepoučí z chyb, kterých se dopustil;
- ztrácí vnímavost pro hřích;
- není jisté, že při přípravě na svátost smíření postřehne vše podstatné;

Návod na knížky z A.M.I.M.S.

Foto: Pexels, George Milton (CC0)

Otec Marek Dunda dává návod, jak knihy velice levně používat nejen pro sebe, ale i k evangelizaci:

„Knih si objednat alespoň deset od každého titulu. Sám si nejdříve knihu přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny brožurek a knih z A.M.I.M.S. najdete na internetu na www.fatym.com a www.amims.net). Uvažovat, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk…

Večerní zpytování svědomí

- je ochuzen o drobná malá vítězství;
- nepoděkuje Bohu za to, co se mu podařilo.

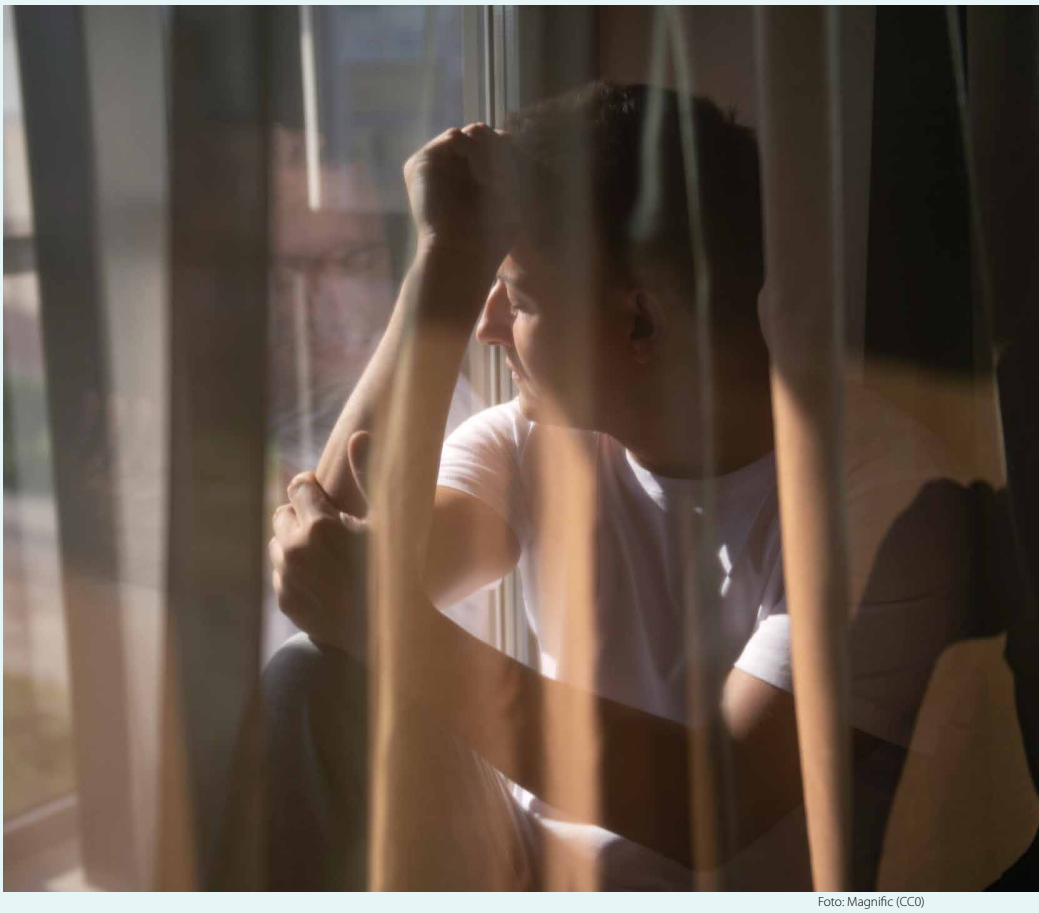

Foto: Magnific (CC0)

Návod na každodenní zpytování svědomí – tři otázky:

1. **Čím mi dnes Pán Bůh udělal radost?** – Vede k radostnému pohledu na Boha, Bůh na mne nezapomíná. Často přes všechny těžkosti nevidíme to dobré. Uvědomit si, že vše, co máme, je od Boha. Tato otázka by měla vést k postoji vděčnosti Bohu – Bože, děkuji.
2. **Čím jsem já udělal Pánu Bohu radost?** – Pane, z lásky k Tobě jsem nenaříkal, pracoval pečlivě, snesl něco těžkého. Uvědomit si, zda z toho mohl Pán Bůh poznat, že ho mám rád. Tato otázka by měla vést k povzbuzení ke konání dobra z lásky k Pánu Bohu…
3. **Čím jsem Pána Boha zarmoutil?** – Proběhnout den, litovat toho, kdy jsem mohl udělat dobro, a neudělal, litovat hříchů. Kdo se naučí litovat, nemusí mít nikdy strach ze smrti – je připraven i pro tuto důležitou chvíli. Tato otázka by měla vést k opravdové lítosti a předsevzetí, že nebudu již tak jednat.

Kdo se naučí takto zpytovat svědomí, nebude naříkat: „Vytratila se mi radost ze života.“

P. Marek Dunda (z knihy „Krokodýl aneb můžeš růst“ – upoutávka na objednání knihy je na straně 50 – on-line text zdarma je na www.fatym.com. Doporučujeme i knihu „Pardál aneb jak na cíl“.) ■

Krokodýl je starobylým symbolem duchovního života. Krokodýli prý totiž rostou po celý život. Čím starší krokodýl, tím větší… A v duchovním životě jde také o stálý růst. Kniha otce Marka Dundy *Krokodýl aneb můžeš růst* (viz upoutávka na str. 50), z níž je i text o večerním zpytování svědomí, nabízí 36 „impulsů“ k takovému růstu.

Vizualizace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

Kdo se naučí takto zpytovat svědomí, nebude naříkat: „Vytratila se mi radost ze života.“

Foto: Člověk a víra, František Ingr ©

Jáhenství

jedna z cest pro malé farnosti

V Bibli čteme o svěcení jáhnů toto: „Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce." (Sk 6,6) V dnešní době církev světí na jáhny muže, kteří se rozhodli pro život v celibátu pro Boží království – v tomto případě jde většinou o předstupeň přijetí kněžského svěcení. Ale světí na jáhny i muže už ženaté – to jsou tzv. trvalí jáhnové. Jaká je jich příprava, služba, jejich život…? O tom jsme mluvili s trvalým jáhnem Lukášem Cahou a jeho manželkou Martinou Cahovou ze Šanova u Slavičína.

Proč jste se rozhodli studovat teologii?

Lukáš: Už jako malý kluk jsem sloužil u oltáře jako ministrant. Měli jsme tehdy ve farnosti mladého a aktivního kněze. Kněžství mě logicky zaujalo a přijal jsem ho jako jednu z možností i pro sebe. Po základní škole jsem šel studovat elektrotechniku na Střední průmyslovou školu v Třebíči, protože mě technika bavila. I když mě bavila a šla mi, stále mi něco chybělo, úplně mě to nenaplňovalo. Proto jsem po střední škole odešel studovat teologii, zároveň s úmyslem zjistit, jestli je kněžství moje životní cesta, nebo ne. Během studií jsem zjistil, že to není cesta vhodná pro mě.

Martina: V posledních dvou ročních Střední průmyslové školy kožařské ve Zlíně jsem prožila svou konverzi, a tak mi přišlo na místě jít studovat teologickou fakultu. Absolvovala jsem obor Pastoračně-sociální asistent – Pedagog volného času.

Jak jste se zapojili po studiu teologie do služeb ve farnosti?

Lukáš: Během studií na teologické fakultě jsem měl to štěstí, že jsem mohl s dalšími studenty teologie bydlet v bývalém klášteře u kostela Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích. Se spolubydlícími jsme tam pořádali spoustu zajímavých akcí a slavnostních bohoslužeb. Mše svatá při svíčkách, kterou jsme pořádali u příležitosti oslav 17. listopadu, se od té doby koná dodnes. Toto období společného bydlení, služby i přátelství pro mě bylo velmi silnou a formující zkušeností. Po skončení studií jsem se oženil s Martinou a odstěhoval jsem se do jejího rodiště. V nové farnosti jsem se zapojoval pomalu a postupně. Nejprve jsem se podílel na liturgii – četl jsem při bohoslužbách a podával svaté přijímání jako mimořádný udělovatel. Nejčastěji jsem však pomáhal v oblasti elektrotechniky, kdy jsem prováděl různé opravy a rekonstrukce, zejména v kostele a na faře. Po pěti letech jsme se znovu přestěhovali a farnost změnili,

O možnosti přihlášení se do jáhenské formace mě informoval náš pan farář. A jsem tomu rád.

takže nás čekal další postupný začátek. Až dvanáct let po svatbě jsem v Šanově začal vykonávat službu kostelníka. V této službě se starám o kapličku, kde se v současnosti slouží dvě až tři mše svaté týdně.
Vysokoškolské vzdělání dnes uplatňuji i ve svém zaměstnání učitele; pedagogickou způsobilost jsem si doplnil absolvováním doplňujícího pedagogického studia.
Martina: V průběhu studia jsem se aktivně zapojovala do činností a aktivit se Salesiány Dona Boska v Českých Budějovicích. Organizovala jsem duchovní obnovy a učila náboženství. Po studiích jsem pracovala v Diecézním centru pro mládež v Českých Budějovicích a v roce 2003 jsem složila sliby do Sdružení salesiánů spolupracovníků. Následně jsem pracovala v Charitě sv. Vojtěcha ve Slavičíně a po mateřské dovolené jsem se zapojila do zrodu Šanovské scholičky. Dodnes pořádáme různé aktivity pro děti a lidi z farnosti Pitín. Šestnáct let učím náboženství, věnovala jsem se i přípravě prvokomunikantů.

Proč jsi se chtěl stát trvalým jáhnem?

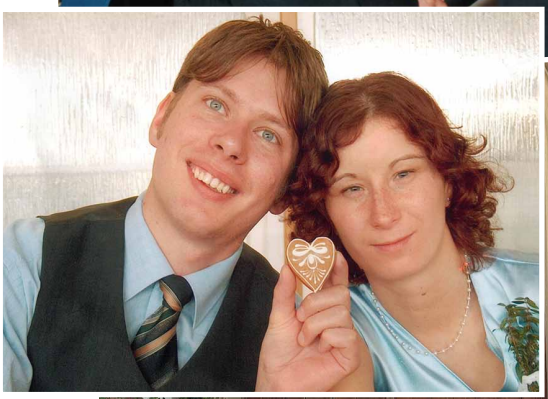
Lukáš: Po studiích a po svatbě jsem vždy bral jáhenství jako jednu z možností, jak aktivně uplatnit své studium a jak hlouběji žít víru. Neřekl bych ale, že jsem po jáhenství celou dobu toužil nebo že bych se na něj nějak aktivně připravoval. Až když jsem si uvědomil, že v naší farnosti máme posledního vlastního faráře a po jeho odchodu do důchodu bude farnost zřejmě spravována odjinud, rozhodl jsem se přijmout službu jáhna, abych pomohl rozvíjet život církve v našich pohraničních obcích. O možnosti přihlášení se do formace mě informoval náš pan farář. A jsem tomu rád. S panem farářem máme dobré vztahy – vždy, když přicházíme s nějakým nápadem, jak oživit farní život, nás podporuje.

Jak probíhala formace na trvalého jáhna?

Lukáš: V olomoucké arcidiecézi je formace na trvalého jáhna nastavena jako tříletý kurz, během kterého se kandidáti pravidelně scházejí ke společným modlitbám, přednáškám a duchovní formaci. Každý kandidát má zároveň přiděleného tutora – trvalého jáhna, který mu po větší část přípravy pomáhá. Kandidát s ním může řešit své obavy, ptát se na věci, kterým nerozumí, a trénovat liturgické úkony. Každý rok na podzim probíhá v olomoucké arcidiecézi společná rekolekce všech trvalých jáhnů s manželkami i kandidátů jáhenství. Těchto setkání jsme se s Martinou v době formace rádi účastnili, protože byl prostor ke sdílení a mohli jsme vidět, ▷

Snímek na protější straně: Oblékání jáhnů do dalmatiky při obřadu svěcení (vpravo manželé Cahovi). Snímky vpravo: Martina se salesiánskou rodinou na Šumavě (vlevo s P. Ladislavem Heryánem, SDB). Lukášova promoce. Lukáš a Martina. Jáhen Lukáš s rodinou po svěcení. Dole: portrét novomanželů Lukáše a Martiny.

Martina a Lukáš Cahovi

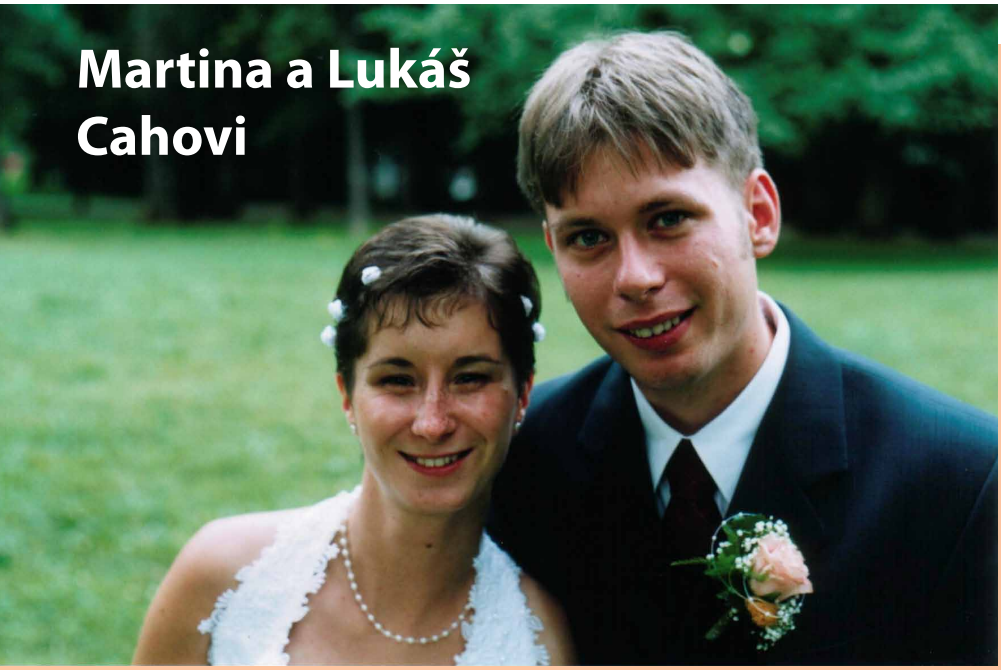

Foto: Sx archiv rodiny Cahových

Přijali svátost manželství před 22 lety. Mají dvě dcery: Anastázii a Alžbětu. Patří do farnosti Pitín (děkanát Uherský Brod). V roce 2022 se Lukáš přihlásil do jáhenské formace a po třech letech byl 21. června 2025 v olomoucké katedrále vysvěcen arcibiskupem Josefem Nuzíkem ke službě trvalého jáhna. Jako jáhen působí v pitínské farnosti.

Foto: Člověk a víra, Josef Polehňa ©

Lukáš Caha přijímá jáhenské svěcení z rukou arcibiskupa Josefa Nuzíka v olomoucké katedrále v sobotu 21. června 2025.

Foto: 3x archiv rodiny Cahových

Lukáš při práci

jak různorodá může být služba trvalého jáhna a jak ji prožívají jejich manželky. Tato setkání pro nás byla velkým povzbuzením a rádi na ně jezdíme dál.

Jak probíhalo rozlišování a rozhodování, zda jsi vhodným kandidátem k této službě, ze strany církve?

Lukáš: Na konci každého ročníku formace podával o každém kandidátovi jeho farář a také přidělený tutor svědectví otci arcibiskupovi. V něm byl zhodnocen stav naší přípravy i celkový život víry a zapojení ve farnosti. Během formace jsme postupně slavnostně přijali kandidaturu jáhenského svěcení, následně lektorát a akolytát. Před každým z těchto kroků jsme se také osobně setkali s otcem biskupem nebo otcem arcibiskupem. Souhlas s přijetím služby vždy vyjádřily i naše manželky svým podpisem.

Několik měsíců před jáhenským svěcením jsi byl uveden do služby akolyty. Co je posláním akolyty?

Lukáš: Akolyta je laik, jehož posláním je pomáhat knězi a jáhnovi při liturgii, zejména při slavení eucharistie. Akolyta smí podávat svaté přijímání, může vystavovat Nejsvětější svátost k adoraci (bez udělení požehnání) a mimo liturgii může donášet Eucharistii nemocným. Většinu těchto úkonů jsem vykonával i dříve na základě mimořádného pověření. Jednou z motivací k přijetí jáhenské služby bylo i to, že jsem tuto službu už nechtěl vykonávat pouze na základě mimořádného pověření.

Jak jste se připravovali na jáhenské svěcení?

Lukáš: Já především v duchovní rovině. Jáhenskému svěcení tradičně předcházejí postní duchovní cvičení na Velehradě.

Martina: V době bezprostřední přípravy na jáhenské svěcení jsem byla na neschopence. Měla jsem tedy možnost se za Lukáše, jeho jáhenství i naše manželství a rodinu hodně modlit. Spolu s některými farníky jsme připravovali praktické záležitosti kolem svěcení.

Jak jste prožívali jáhenské svěcení?

Lukáš: Během svěcení jsem neměl moc prostoru pro hluboké prožívání, spíše jsem se soustředil na průběh liturgie.

„Kytička, kterou jsem na konci obřadu jáhenského svěcení dostala od Lukáše, byla poděkováním i vyjádřením, že jáhenskou službu prožíváme společně a prostupuje i náš manželský a rodinný život.“

Martina, Lukášova manželka

Martině záleží na lidech na okraji – s náhrobkem pro zesnulého bezdomovce

Z každoročního vandru s dcerami

Velmi mě pozitivně zasáhlo, kolik příbuzných a přátel mě přijelo podpořit, a potěšilo mě, že přišli i ti, kteří běžně do kostela nechodí.

Martina: Myslím si, že jsem prožívala více bezprostřední přípravu před svěcením. Při liturgii svěcení jsem vždy neměla dobrý výhled, tak jsem některé části viděla pořádně až na záznamu. Potěšila mě možnost, že jako manželka mohu svému manželovi při jáhenském svěcení obléct štólu a dalmatiku a jako první mu poblahopřát. Kytička, kterou jsem na konci obřadu dostala od Lukáše, byla poděkováním i vyjádřením, že jáhenskou službu prožíváme společně a prostupuje i náš manželský a rodinný život.

Jak ses zapojil do života farnosti po vysvěcení?

Lukáš: Nešlo o žádnou velkou revoluci. Nové úkoly přijímám postupně, tak aby je zvládla jak moje rodina, tak já. Po svěcení jsem začal sloužit u oltáře, číst evangelium a mít homilie. Vedl jsem bohoslužbu slova a adoraci. Víc během prvního půlroku ve farnosti nebylo potřeba.

Martina: Myslím si, že jáhenství není o spoustě aktivit navíc, ale především o svědectví života, jaký Lukáš žije ve své každodennosti – v práci, doma, mezi sousedy, v obci i ve farnosti.

Má účast na bohoslužbě slova v neděli platnost jako účast na nedělní mši svaté?

Lukáš: Ne. Bohoslužba slova nenahrazuje mši svatou. Nedělní povinnost se naplňuje účastí na mši svaté. V bohoslužbě slova chybí eucharistická oběť a proměňování. Pokud věřící z vážných důvodů nemá možnost se v neděli nebo o zasvěceném svátku zúčastnit mše svaté, tato povinnost mu odpadá. V takovém případě je účast na bohoslužbě slova velmi vhodná. Pomáhá prožít neděli jako den Páně.

Jak by mohli trvalí jáhni, katechisté, akolyté a další farníci pomoct udržovat živou farnost, když kněz přijede jen jednou za měsíc?

(Pozn. redakce: Představte si farnost, z níž pan farář odchází do důchodu a mše svaté už nebudou tak často, protože jiný kněz bude dojíždět z větší dálky. Ale farníci by se rádi pravidelně setkávali a měli možnost například chodit k přijímání. Také někteří senioři se nemohou ze zdravotních důvodů dostat do vzdálenějšího kostela nebo třeba ani maminky s malými dětmi nemohou daleko dojíždět.)

Lukáš: V České republice je to zatím méně častá situace, ale v poměrně krátké době to bude běžná realita. Bude nutné, aby ▷

Foto: Wikimedia Commons (public domain)

Fra Angelico: *Sv. Petr světí Štěpána na jáhna* (pol. 15. stol., detail fresky)

Co říká Bible o jáhnech?

Totéž platí o jáhnech: mají to být lidé důstojní, ne obojetní v řeči, ne oddaní vínu, ne lační špinavého zisku, kteří uchovávají tajemné pravdy víry v čistém svědomí. I oni musí být napřed zkoumáni, a teprve potom mohou vykonávat službu, když se ukáže jejich bezúhonnost. Právě tak ženy se musí chovat počestně, nesmějí být pomlouvačné, ale střídmé a ve všem spolehlivé. Jáhnové mají být jenom jednou ženatí, mají umět držet v pořádku svoje děti a vůbec vlastní domácnost. Ti totiž, kdo se osvědčí jako jáhni, získají si vážené postavení a radostnou jistotu ve víře v Krista Ježíše.

List apoštola Pavla Timoteovi (1 Tim 3,8–13)

se do života církve zapojilo více aktivních laiků. Určitě bych si to ale nepředstavoval jako nahrazování kněží. Život církve a způsob společného prožívání víry bude prostě jiný než dosud. V olomoucké arcidiecézi právě startuje projekt Propojeni, který má tuto proměnu místní církve umožnit.

Martina: Z praktického hlediska vnímám, že by se dala dělat řada různých aktivit, například společná modlitba růžence, čtení a rozjímání Písma svatého, adorace, čtení duchovní literatury na pokračování, tematické katecheze pro různé věkové skupiny.

Pozn.: Papež František zavedl v roce 2021 pro celou církev službu katechisty/katechistky a Česká biskupská konference ji potvrdila v roce 2024. Biskup Tomáš Holub v září 2025 ustanovil první katechistku v plzeňské diecézi. Katechistka může v případě nepřítomnosti kněze nebo trvalého jáhna vést bohoslužbu slova. (Podle stránek plzeňského biskupství www.bip.cz)

Lukáši, z čeho máš jako trvalý jáhen radost?

Lukáš: Učím odborné předměty na střední škole a mám radost, když se mě žáci ptají na moji jáhenskou službu a můžeme spolu krátce hovořit o víře. Bývají to velmi přínosné rozhovory. Moje radosti jsou jinak podobné samotné službě jáhna – jsou tiché a nenápadné.

Jak vnímáš, že Bůh působí ve tvém životě?

Lukáš: Bůh se o mě velmi dobře stará a jasně cítím, že jsem jeho dítětem. Jedním z největších darů, které jsem od něj dostal, je moje milovaná manželka Martina.

Martina: Boží působení vnímám v obyčejných každodenních situacích. Boží působení vnímám hodně v přírodě, mezi přáteli, v rodině, v manželství, v lásce i odpuštění i při těžkostech života.

Rozhovor připravila Agata Cahová

Nové úkoly přijímám postupně, tak aby je zvládla jak moje rodina, tak já.

Lukáš a Martina Cahovi

Foto: archiv rodiny Cahových

Služba jáhnů měla mimořádný význam v prvních křesťanských století – a díky II. vatikánskému koncilu ho opět získala.

„Církev na II. vatikánském koncilu důrazně deklaruje svou touhu, ale i poslání sloužit. Diakonie patří vedle chvály a hlásání ke třem sloupům života a činnosti církve (liturgie, katecheze, diakonie). Obnova trvalého jáhenství má svou historii. Zprvu se o ni neúspěšně pokusil tridentský koncil. Ve zmatečných dobách 16. a 17. století si mnozí uvědomili důležitou úlohu jáhenství v antické a raně středověké církvi, kterou nám připomínají výrazné postavy církve: **sv. Štěpán**, jáhen jeruzalémské církevní obce, **sv. Vavřinec**, jáhen římského biskupství, či **sv. Vincent**, jáhen a mučedník Lyonu. (…) Urbanizace, jež proměnila i naši zemi, kde se jak více než dvě třetiny obyvatelstva přestěhovaly z venkova do měst, a z toho plynoucí slučování malých farností jsou výzvou pro plné uskutečnění trvalého jáhenství v našich diecézích. Domnívám se, že ve velkých farnostech bude běžně pracovat několik trvalých jáhnů a farnost bez trvalého jáhna se stane výjimkou."

Dominik kardinál Duka (z předmluvy, kterou napsal ještě jako biskup královéhradecký pro knihu P. Jiřího Kani „Jáhni a my")

„Správně prožívané jáhenství je velkou pomocí pro církev i svět. Navíc se ukazuje, že v sobě skrývá klíč k řešení mnoha současných pastoračních problémů. Jáhenství může hrát důležitou roli v životě malých společenství, v kontaktech církve se společností, věřících s nevěřícími, biskupů a kněží s místními komunitami, dále může znamenat velmi mnoho v sociální, kulturní, terapeutické a další činnosti církve."

P. Jiří Kaňa (z jeho knihy „Jáhni a my", Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství, 2005)

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Jáhenské svěcení je svátost.[Sent. fidei prox.]

Kněžské svěcení je svátost.[De fide]

Biskupské svěcení je svátost.[Sent. fidei prox.]

Materie svěcení je jedině vkládání rukou.[De fide]

Forma svěcení spočívá ve slovech, které blíže určují smysl vkládání rukou.[De fide]

Řádným udělovatelem služeb a svěcení všech stupňů je jedině platně vysvěcený biskup.[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika", Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus?

Kolik stupňů má svátost kněžství?

Svátost kněžství má tři stupně: biskupské svěcení (episkopát), kněžské svěcení (presbyterát) a jáhenské svěcení (diakonát).

Srov. „YouCat: Katechismus katolické církve pro mladé", Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Služba jáhnů

Na nižším stupni hierarchie stojí jáhnové, na něž jsou vkládány ruce „nikoli ke kněžství, nýbrž ke službě“. Posíleni svátostnou milostí slouží Božímu lidu ve společenství s biskupem a jeho kněžským sborem službou liturgickou, kazatelskou a charitativní. Úkolem jáhna je, podle toho, jak mu to přidělila příslušná autorita, slavnostně udělovat křest, uchovávat a rozdělovat Eucharistii, jménem církve asistovat při uzavírání manželství a žehnat mu, přinášet umírajícím svátostnou posilu na cestu do věčnosti, předčítat věřícím Písmo svaté, vyučovat a povzbuzovat lid, předsedat bohoslužbě a modlitbě věřících, udělovat svátostiny a vést smuteční a pohřební obřady. Protože se věnují úkolům charitativním a administrativním, ať pamatují na výzvu svatého Polykarpa: „Buďte milosrdní a horliví a postupuje podle pravdy Pána, který se stal služebníkem všech.“

Lumen gentium, čl. 29 (Dogmatická konstituce o církvi, jeden z hlavních dokumentů II. vatikánského koncilu)

Foto: Wikimedia Commons, Blázej Benisz (CC BY-SA 2.5)

K liturgickým úkonům svěřovaným jáhnovi patří i chvalozpěv na velikonoční svíci, tzv. Exultet.

Správně prožívané jáhenství je velkou pomocí pro církev i svět.

Domnívám se, že farnost bez trvalého jáhna se stane výjimkou.

Dominik kardinál Duka

Foto: archiv rodiny Cahových

Lukáš Caha (vpravo) s ostatními kandidáty jáhenství na exerciciích před svěcením

Vizualizace: Ondřej Křička by AI (CC BY 2.0)

Jak jsme ve farnosti zaváděli AI

Tak jako všude jinde i nám do farního mailu přichází množství „nevyžádané korespondence“ neboli spamu. Něco zachytí tzv. antispam (a přitom mi „schová“ i spoustu užitečných mailů, které potom hledám), něco mažu ručně. To byl případ i mailu nějakého chlapíka, který nabízel firmám automatizaci a použití AI na webech a v informačních systémech. Ten spam byl samozřejmě generován také pomocí umělé inteligence (a to ne moc kvalitní AI – jak napovídala již úvodní slova: „… procházel jsem váš web Římskokatolická farnost Dubňany a zaujalo mě vaše zaměření na duchovní správu farnosti a pastoraci věřících“). A tak mě napadl takový vtípek: poslat mu odpověď vytvořenou také umělou inteligencí. Řekl jsem jí, že jde o vtip, a za necelou minutu mi připravila odpověď – viz níže. Smál jsem se jí celou následující půlhodinu. Ale v té odpovědi bylo i něco, co mě přivedlo k zamyšlení: kéž bychom i my lidé, pokaždé když se nám na druhých něco nelíbí, také uměli odpovědět nejen s klidem, ale i s takovým humorem, že nakonec obě strany odejdou s úsměvem.

Mail napsaný umělou inteligencí začal velmi seriózně

Dobrý den, pane H****si,

děkuji Vám za zprávu i za čas, který jste věnoval prohlédnutí našich webových stránek. Možnosti využití automatizace při správě farnosti jsou jistě zajímavým tématem, zvláště tam, kde by mohly omezit opakující se administrativní úkony a ponechat více času na vlastní pastorační práci.

„Bla, bla, bla…“ – možno přeskočit!

Některé Vámi uvedené příklady skutečně odpovídají činnostem, které je třeba pravidelně zajišťovat. Rozesílání oznámení, organizace návštěv nemocných či evidence různých požadavků mohou být časově náročné, zejména pokud jsou informace vedeny na více

místech nebo je třeba hlídat konkrétní termíny.
Současně je však provoz farnosti v mnoha ohledech odlišný od provozu běžné firmy. Velká část komunikace je osobní, údaje mohou mít citlivý charakter a některé situace nelze snadno převést do předem nastavených procesů. Při případném zavádění podobného systému by proto byla důležitá jednoduchost, spolehlivost, ochrana osobních údajů a především to, aby technika člověku skutečně sloužila, místo aby mu přidala další povinnosti.

A tady začíná být s AI opravdu legrace

Na základě vícekriteriální analýzy Vaší nabídky byly identifikovány následující klíčové synergické oblasti:

1. optimalizace informačních toků mezi farářem, kostelníkem, varhaníkem, ministranty a věřícími;
2. prediktivní modelování účasti na bohoslužbách s přihlédnutím k počasí, liturgickému období a souběžně vysílanému televiznímu sportu;
3. generování farních oznámení ve variantách „stručná“, „slavnostní“, „adventní“, „postní“ a „už to říkáme potřetí“;
4. detekce věty „Otče, já Vás zdržím jenom minutku“ s následným zablokováním dalších devadesáti minut v kalendáři;
5. inteligentní rozpoznání rozdílu mezi požadavkem, který opravdu spěchá, a požadavkem, který „spěchá“ již od roku 2019.

Potenciální přínos implementace byl předběžně vyčíslen následovně:

- úspora času: 37,4 %,
- zvýšení efektivity: 62,8 %,
- snížení počtu zapomenutých klíčů od sakristie: statisticky neprůkazné,
- pravděpodobnost, že někdo stejně zavolá přímo faráři: 99,97 %.

Systém by rovněž mohl automaticky odpovídat na často kladené otázky, například:

„V kolik je dnes mše?“
„Údaj naleznete ve farních oznámeních.“

„Já jsem se tam díval, ale raději se ptám.“
„Rozumím. Mše je v 18.00.“

„A opravdu?“
„Ano. Míra jistoty: 98,6 %.“

„A nebude náhodou v 17.30?“
„Předávám Váš dotaz lidskému operátorovi.“

V současné fázi však nebyl detekován dostatečně silný impuls k aktivaci obchodního procesu, vytvoření projektového týmu, sestavení implementační roadmapy ani ke svolání úvodního synchronizačního videocallu. Vaše kontaktní údaje byly nicméně úspěšně uloženy do biologické paměti příjemce, která na rozdíl od databázového systému negarantuje pravidelné zálohování ani možnost obnovy dat.
Děkujeme za Vaši nabídku. Tento e-mail byl vytvořen za výrazné spoluúčasti umělé inteligence, což již v této části sdělení pravděpodobně nebylo nutné výslovně uvádět.

S pozdravem
P. Pavel Zahradníček
za Římskokatolickou farnost Dubňany
a za jazykový model, který právě úspěšně dokončil přidělený komunikační proces.

(Titulky doplnila redakce, stejně tak i hvězdičky místo části jména adresáta – kvůli GDPR.) ■

Trpělivě v pokoji,
to mi za hřích nestojí.
Z „Hesel k zapamatování“
na www.fatym.com

Díky AI…

Po letech zase funguje „Virtuální pouť do Svaté země a na Sinaj“.

V roce 2008 natočil kameraman Vojtěch Trčka pouť olomoucké arcidiecéze do Svaté země k roku Bible tak, aby zprostředkovala tento zážitek i těm, kteří se tam nemohou vypravit – což jsme nyní kvůli válce skoro všichni. Díky této virtuální pouti můžete nasednout do letadla, vnímat atmosféru putování po svatých místech, poslechnout si kompletní výklady průvodců, zúčastnit se bohoslužeb – a přeskakovat to, co vás nezajímá… Jeden student informatiky nám z té téměř stovky videí udělal takovou virtuální pouť pro naši internetovou televizi **TV-MIS.cz**. Za deset let měla tisíce shlédnutí, pak ale přestala v nových internetových prohlížečích a na mobilech fungovat. Chyběl nám programátor, který by ji zprovoznil…

Když jsem už asi po dvacáté slyšel nebo četl, že umělá inteligence (AI) dokáže nahradit programátory, napadlo mě: Tady je příležitost! Zkusím to!

Za dva večery jsem to podle jejích přesných pokynů (nejsem programátor, ale kněz!) opravdu rozchodil. Je to neuvěřitelné, ale AI nám pomohla virtuální pouť do Svaté země a na Sinaj po letech znovu zprovoznit. Opravila starý a napsala asi 500 řádků nového počítačového kódu. Připravila skripty pro převod všech videí do formátu MP4 ve dvou kvalitách… A tak se této virtuální pouti můžete nyní i vy – ať už jste kdekoliv – zúčastnit na **https://svata-zeme.tv-mis.cz**.

svata-zeme.tv-mis.cz

P. Pavel Zahradníček ■

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Chtěl to hned, a tak nebylo nic

Jeden slavný klavírista zasedl ke klavíru a chystal se předvést něco ze svého krásného umění, které nosil v hlavě, a dokázal brilantně zahrát bez not. Sotva se však dotkl kláves a z klavíru vyšly první tóny, okamžitě přestal hrát, uklonil se a sdělil posluchačům, že nemůže pokračovat, dokud se nedostaví ladič klavírů. Naladit takový překrásný nástroj bývá dosti náročné a zabere pochopitelně nějaký čas. Posluchači tak měli po zážitku. Možná míváme také někdy pocit, že když se v našem životě objeví nějaká chyba, problém, dá se vyřešit na počkání. A pak časem zjistíme, že tak úplně jednoduché to není.

Co s tím, co nejde hned?

Naštěstí pro nás – když nastane taková prekérní situace a ukáže se, že jsme vlastně úplně rozladěným nástrojem a že na nás opravdu nepůjde zahrát nebeskou symfonii – může přijít Pán Ježíš a začít s naším postupným laděním. Duch Svatý oživuje naši přirozeně do srdce vloženou touhu po nebi, po pravdě, po dobru a po krásе a rozmnožuje naši lásku. A ať to trvá jakkoli dlouho, nakonec svou práci dokončí, pokud ho necháme, aby v našem životě konal, působil. A to je veliká naděje.

Čistota

Pokud bychom chtěli najít ideál, který zvláštním způsobem člověka pozvedá, ačkoli si může připadat slabý, ubohý a nedostatečný, určitě bychom do něj mohli zařadit čistotu. V běžné řeči bychom pod tím slovem možná našli spíše propagaci hygieny všeho druhu nebo třeba zjednodušení v architektuře či módním stylu... V duchovní oblasti je čistota většinou zmiňovaná jako morální ideál – čistota srdce, čistota mysli, čistota řeči, čistota očí, čistota těla. Usilovat o integrální (celkovou) čistotu má určitě smysl. Rozhodně nejde čistotu redukovat jen na sexuální rovinu, kterou si bezpochyby mnoho lidí na první dobrou představí. Když se člověk začne snažit o jednu rovinu, přichází požehnání i na té rovině druhé, třetí…

Společenství čistých srdcí se snaží zejména mladým, ale nejen jim, představovat čistotu jako krásnou cestu, kterou si mohu vybrat, o kterou mohu usilovat a o kterou mohu taky někdy perně bojovat. Neskládá se tedy z těch, kteří ideálu dokonale dosáhli, ale z těch, co se o něj snaží – a pečují o něj. A povzbuzení na této cestě je důležité. Proto se vám snažíme nabízet tento časopis s provokativním názvem „Milujte se!“, abychom vás povzbuzovali po všech stránkách. Abyste věděli, že věřit Bohu a žít s ním je fajn.

I v oblasti čistoty se v našem životě někdy něco může pokazit, rozladit... S Boží pomocí to naštěstí jde dát do pořádku a znovu vyladit, aby nebeské tóny mohly znít v našem srdci. Klíčové není, co jsme všechno v životě pokazili. Důležité je zvednout se a znovu začít.

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem. ■

Foto: Unsplash, morefun_boy (CC0)

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu číst, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu. Amen

Věřit Bohu a žít s ním je fajn.

Foto: Unsplash, Juliane Liebermann (CC0)

SČS „v kostce"

O co se snažíme ve Společenství čistých srdcí

- jít za ideálem čistého srdce (ideál čistého srdce je zde pojímán velmi široce, nezahrnuje pouze sexualitu);
- chápat sexualitu jako Boží dar člověku, ne jako konzumní záležitost, a snažit se žít v souladu s 6. a 9. přikázáním Desatera;
- znát učení Církve o těchto otázkách, pochopit jeho význam a přijmout jej;
- rozvíjet ve všech směrech ctnost čistoty a vydávat radostné svědectví o její hodnotě;
- nezapomínat žít podle ostatních přikázání Desatera a rozvíjet ostatní prvky autentického křesťanského života (modlitba, četba Písma svatého, život ze svátostí…).

Kdo může do SČS vstoupit

- členem SČS se může stát každý svobodný člověk starší 15 let, který chce žít podle výše uvedených bodů;
- nezáleží na dosavadním způsobu života, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost.

Shrnutí

V SČS nejde o nic nového. Mladí se jen hlásí k osvědčenému učení katolické církve. Rozhodují se, že se budou snažit růst k ideálu čistého srdce. Vzájemně se podporují příkladem i modlitbou.

P. Marek Dunda

Ať už byl tvůj dosavadní život jakýkoliv, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost!

Milujte se! na internetu

archiv všech čísel,
kompletní, zdarma,
v PDF na:

www.milujte.se

Včetně fulltextového vyhledávání
ve všech dosud vydaných číslech!

www.milujte.se

Když jsi to
přečetl, promyslel a promodlil,
běž, žij a šiř to dál!

ABC
civilizace lásky

1.
Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.
O každém smýšlej dobře – o nikom nesmýšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.
O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.
S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapříčiňuj pláč. Uklidňuj a projevuj dobrotu.

5.
Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.
Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.
Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útěchou, radou, pomocí, srdcem.

8.
Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.
Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.
Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

bl. Stefan kardinál Wyszyński

Filmy, které se dotknou vašeho srdce a duše.

Na Filmana.cz

Filmana je česká křesťanská streamovací platforma, která nabízí soudobý, atraktivní a duchovně hodnotný obsah pro každého.

→ **Více než 10 000 minut obsahu.**
Biblické filmy a seriály, osobní svědectví a animované pořady **pro celou rodinu!**

→ **Zdroj duchovního růstu**
v každodenním životě křesťana.

→ **Misijní projekt,** který šíří a buduje křesťanské hodnoty **v online světě.**

Filmana

Milujte se!
Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se